Bibl. Bergm.
№ 104.

Bibl. Bergm.
№ 104.

Psalterium translationis veteris correctum. Witt. ap. Jo. Lufft. 529.

Prima editio vers. vulg. Psalterii a Luthero correctae:

admodum rara.

Ex hoc rariss. in cujus fronte ante et post praef. tres paginae P. Melanchtonis et M. Lutheri manu propria scriptae extant, cum eorundem Anonymique coaevi perpetua correctione atque adnotatione an. 1547. finita. Ex Auct. Ver pourteniana. Gedani 1794. c. 2½ fl. alb.

Accenseor Bibliorum Collectioni Gustavi Bergmann P. R.

Genes. 32. Minor sum cunctis miserationib. tuis. et veritate tua [illegible] servo tuo.

PSAL TERIUM

Translationis ueteris, Correctum.

Vuittembergae

1529.

ORA & VIGILA

Viuifica me secundum
misericordiam tuam et
seruabo testimonia oris
tui Sed gratia tua
sit solum nobiscum
ut testimonia salutis
teneamus si etiam
omnia alia perdamus.

Toto corde voco exaudi me
DOMINE STATVTA tua
custodiam. Orandum
et clamandum assidue
aliquin intrabimus in
tentacionem et errorem
quia satan non dormit nec

TRÜ Raamatukogu
762

U 487-20 6/8

MVLTI EX VETERIbus & sanctis patribus, Psalterium præ omnibus reliquis scripturæ libris, magnifice commendarunt, & mire amare se Psalmos testati sunt. Et profecto commendari meretur omnibus, hic libellus quamuis paruus, nec indigent asiaticijs laudibus Dauidici Psalmi, ipsi abunde commendant sese, & plane hic uerum est, quod dicitur, opus celebrat artificem. Meam autem operam huc contuli, non ut instituerem Psalmorum Encomium, qui per sese laudati sunt satis, sed ut de hoc optimo libello utcunq; meum ostenderem pijs iudicium. Superioribus annis uidimus infinitos libellos, sed eos ualde insulsos & ineptos circumferri, quibus sub honesto & plausibili titulo (Legendæ enim & exempla inscripti erant sanctorum) aniles nugæ & impudentißima mendacia continebantur. Eiusmodi scriptis iuxta stultis ac impijs sic erant referta omnia, ut interim Psalmi, in tenebris neglecti iacerent, ut ne unum quidem Psalmum haberemus commode redditum aut intellectum.. Quia tamen hic liber

BIBL. ACAD...

petenda est a deo perpetua
remissio peccatorum contra
perpetuum illud malum nobiscum
natum

ber Dauidis canebatur in omnibus templis & horarijs precibus, à tot milibus frequentabatur. Ea ipsa quamuis frigida tractatione Psalmorum, aliquis tamen odor uitæ oblatus est, plærisq; bonæ mentis hominibus, & utcunq; ex uerbis illis etiam non intellectis, semper aliquid consolationis & aurulæ senserunt è Psalmis pij, ueluti ex roseto, leniter spirantis, Haud aliter atq; per amenissimum pratum ingredienti, ei qui ignoret herbarum & florum uim, suauis aliquis odor ad nares peruenit. De Psalmis breuiter meam dicam sententiam. „ Equidem nullum puto librum, exem- „ plorum aut historiarum sub cœlo esse, qui Psal- „ terio conferri possit. Proinde, si uotis adhuc à Deo impetrari deberet, ut omnia quæ in omnibus ueris sanctorum historijs, essent optima & selectissima, undiq; excerpta & collecta, breuissime & aptissime in unum compingerentur libellum, hoc quod sic ex optimis, ex ipso flore rerum in tota scriptura, à spiritualissimo aliquo & summo artifice fingi aut conflari posset, hoc haud dubie futurum esset tale Dauidis Psalterium, aut huius Psalterij simillimum. Nam hic inuenies, non unius tantum sancti uitam, sed quomodo caput omnium

nium sanctorum Christus (ille enim in Psalmis depictus est) affectus fuerit, quomodo adhuc omnes credentes, rebus tristibus iuxta ac secundis affecti sint, quomodo se erga Deum, erga amicos iuxta ac inimicos gesserint, quomodo se in uarijs periculis & afflictionibus, in medio tentationum incendio & maximis necessitatibus habuerint. Vltra autem hoc, quod egregias doctrinas & præcepta pietatis complectitur, uel hoc nomine debebat esse nobis charissimum Psalterium, quod tam manifestas Prophetias, de morte & resurrectione Christi continet, quod tam egregias promissiones de regno Christi, de cursu Euangelij, de statu totius Ecclesiæ nobis exhibet. Pro- „ inde, iure parua Biblia dixeris Psalterium, in „ quo omnia, quæ in totis Biblijs explicatius tradi- „ ta sunt, mira & iucundissima breuitate, in ele- „ gantissimum Enchiridion coacta sunt. Si Deus ip- „ se è cœlo porrigeret libellum, quem diuina uoce „ commendaret, quam esses hunc habiturus in de- „ licijs, quam arrepturus auide. Psalterium, ne dubita, ipse spiritus sanctus, tanquam filiolis pater, formam præscripsit precum, hoc Enchiridion ipse suis discipulis concinnauit, collectis exemplis

 &

& gemitibus & affectibus, quasi multorum millium, quorum solus ipse corda uidet & nouit. Si totam Bibliam igitur legere non posses, En sola lectione Psalterij, non modo pietatis summam, sed & omnia summa, & spiritualißimas experientias habes. Praeterea & haec Psalmorum praecipua uirtus est, Cum in reliquis scriptis & historijs, opera tantum & corporalis exercitatio sanctorum describantur, admodum paucas inuenias Historias, quae sic uerba, uoces, & sermonem (qui caracter animi est) nobis describant in sanctis. Ibi igitur piarum mentium delitium potest esse Psalterium, ibi adeo iucunda lectio sunt Psalmi, ut ex eis non modo opera sanctorum, sed & singula uerba & uoces, sed & gemitus & colloquia, quibus coram Deo in tentationibus iuxta ac consolationibus usi, sint, cognoscas, sic ut quamuis mortui sint, tibi tamen in Psalmis adhuc uiuant & loquantur. Aliae igitur Historiolae, & exempla sanctorum quae opera describunt, si Psalterio conferantur, mutos nobis sanctos proponunt, & omnia ibi muta sunt. In Psalmis uero, quia uoces sunt in fide orantium, omnia uiuunt, omnia spirant & uiuos nobis alacres, ac fidei

II Viua uox sanctoꝝ in psalmis.

psal: viuos sanctos nobis exhibent

affectu, in medijs etiam afflictionibus erectos exhibent sanctos. Mutum hominem, potius mortuum truncum quam hominem dicas, & nulla re homo à reliquis pecudibus atq; sermonis usu discernitur. Figuram hominis, si artificis accedat industria, uel saxum accipit, & reliqua ἄλογα, sic edunt, bibunt, sic etiam sensuum utuntur organis atq; nos, ad tolerandos autem labores sunt etiam corpore ualidiori, Sermo solus hominem discernit à belua. Is autem mentis caracter est & speculum. Cum igitur sermonem, uerba & uoces sanctorum describant Psalmi, ipsorum mentem nobis depingunt. Non enim familiares illas & uulgatas uoces sanctorum describunt Psalmi, sed patheticas illas & ardentißimas, ubi magno serio in ipso paroxismo tentationum, quasi in quadam acerrima lucta Iacob, cor suum non coram amiculo, non coram homine, sed coram Deo suo effuderunt, Psalmi igitur non modo opera & uoces sanctorum, sed ipsum abditißimum cordis ipsorum thesaurum, intimos animi motus, & affectus cordis exprimunt. Vultus & os Dauidis quo uarias illas aerumnas & pericula, quibus Deus eum exercuit, pertulerit, uidere uelles, Lege

Sermo carecter animi

III Motus animi & affectus cordis sanctoꝝ psalmi exprimunt

Psalmos, qui tibi non tantũ externum, sed & interiorem illum Dauidem expreßius reddunt, quã ipse sese coram, ullis uerbis describere potuisset. Quid igitur præ Psalmis sunt reliquæ historiæ, quæ opuscula tantum et nescio quæ miracula sanctorum, decantant? Nondum cor & affectus uideo, etiam si opera & miracula uideam.

Quemadmodum autem longe mallem audire Dauidem aut similem sanctum loquentem, quam uidere illius corporalia exercitia, ita adhuc omnium maxime optarim, intimas cogitationes Dauidis & intimum illud certamen fidei cognoscere. Hoc autem prestant Psalmi opulenter, ut ex eis cognoscere poßimus, quomodo sancti in tentationibus animati fuerint, quo ardore uerborum animi sui affectus expresserint. Cor enim humanum non aliter habet atq; nauicula, in medio mari, quæ ex omni parte periculis & uentorum exposita sit ludibrio. Hinc enim animos nostros solicitudo & mœtus futuri mali, ueluti subita tempestas exarmat. Illinc pusillanimitas & cordis mesticia, ueluti altis fluctibus nos opprimit. Mox fiducia rerum secundarum, plenis carbasis in cœ-

lum nos tollit. Rursus securitas bonorum præsentium, præter spem nauiculam scopulo illidit. Tot igitur huius uitæ discrimina, eiusmodi mille pericula, facile nos acuunt & excitant, facile docent, ex intimis suspirare uisceribus, totum cor effundere, & toto mentis ardore clamare ad cœlum. Longe ardentiores querelæ sunt eorum, qui uere dolent, quam qui animi angustiam simulant tantum. Longe alacrior, excitatior, feruentior & uultu & uerbis & toto oris gestu est, is qui ex corde gaudet, quam qui simulate tantum frontem exporrigit. Hinc germanice dicitur, Es gehet nicht von hertzen, quando tristes rident, aut læti lachrymas ui exprimunt. Psalmorum uoces ex ueris & uiuis prorumpunt affectibus. Bona autem pars Psalmorum eiusmodi patheticæ sunt & ardentißimorum affectuum uerba, omnis generis tentationum & afflictionum. Nusquam inuenies felicius aut significantius expressum gaudentis & exultantis animi affectum, quam Psalmos gratiarum actionis seu Psalmos laudum. Ibi enim in sanctorum corda, haud aliter atq; in paradisum aut in apertum cœlum licet respicere, quanta ibi uarietate subinde exoriantur ameni-

illi flosculi, & micantissimæ stellulæ, dulcissimorum erga Deum & illius beneficia affectuum. E contra nusquam inuenies significantioribus uerbis descriptam mentis angustiam, animi dolorem & mœstitiam, quam in Psalmis tentationum seu querelarum, ut Psalm. 6. & similibus. Ibi ipsam mortem, ipsum infernum, uides suis depictum coloribus, ibi omnia uides atra, omnia tristia, conspectu iræ diuinæ & desperationis. Sic etiam ubi de spe, de timore loquuntur Psalmi, sic suis natiuis uocibus hos affectus describunt, ut nullus Demosthenes, nullus Cicero, hoc expressurus fuerit, uiuidius aut felicius. Nam, ut dixi, hoc præ cæteris scriptis proprium habent Psalmi, ut sancti eos non in uentum loquuti sint, non ad amiculum, sed coram Deo suo, & ut corã oculis Dei, Hoc enim in primis affectus, acuit & accendit, hoc omnia ossa, omnes medullas ueluti excitat, cum creatura serio, coram Deo suo loquitur. Quando alias amiculo aut homini conquerimur nostras necessitates, non sic ardent, non sic uiuunt, non sic æstuant omnia affectuum impetu. Psalterium igitur quia affectus continet, libellus est, omnibus Christianis, sic accommodabilis, ut quilibet uere pius,

in

in quacunq; sit tentatione, in Psalmis uerba & affectus inueniat, quæ ad suas afflictiones non aliter quadrent, quam si hodie, de tuis proprijs afflictionibus hæc carmina scripta & condita essent.

Hoc ipsum autem potest magnæ esse tibi consolationi, Quando Psalmi tibi ualde placent, Extat uox Quintiliani, Is sciat se profecisse, cui Cicero ualde placet, Hoc forsan non inepte huc torsero, Is sciat se profecisse in sacris, quem Dauidica carmina ualde consolantur. Quando enim similiter afficeris, quando nerui & fides Psalterij, simili affectu & motu animi tui pulsæ retinniunt, certificaris, te esse in congregatione electorum Dei, cum eundem in modum affligaris quo ipsi afflicti sunt, cum simili fide & affectu ores, quo ipsi orarunt. Incredulo & frigido lectori, insipidi sunt Psalmi. Postremo, Psalmi, pars ea sunt, in uita sanctorum, quam omnium tutissimo imiteris. Alia exempla & Historiæ, quibus non uoces & uerba, sed opera tantum sanctorum descripta sunt, multa habent, quæ non possimus imitari in sanctis, ut prodigia & uirtutes, Pleraq; etiam opera eiusmodi sunt, ut citra periculum

graue

grave non posis imitari, ut quæ sectas & hæreses excitant, & ab unitate spiritus auocant, ut in Monachatu uidimus. Psalmi autem à sectis auocant, ad unitatem spiritus, docentq; rebus secundis retinere timorem, aduersis uero spem non abijcere, & sic uerum τὸ αυτο φρονεῖν, idem sapere, & similiter affectum esse cum omnibus sanctis, In summa, si cernere cupis Christianam ecclesiam, ueluti in elegantissima tabula depictam, uiuis & spirantibus coloribus, tum Psalterium accipe in manum. Hoc enim tibi purissimi speculi uice fuerit, quod tibi representet ueram Ecclesiæ, imo si pius sis, etiam tui ipsius imaginem, ut iuxta illud Sapientis γνῶθι σε αὐτὸν, uere te ipsum noscas, Imo DEVM & creaturas omnes. Proinde uigilemus, ut hoc nostro seculo, pro hac reuelatione uerbi, pro inenarrabili hoc dono Dei grati simus. Vtamur his tantis donis ad gloriam Dei, & commodum proximi, ne nostræ ingratitudinis graues pœnas demus. Nam, non ita ante multos annos, durante illa barbarie, quantus thesaurus fuisset habitus, si uel unũ Psalmũ habuissemus, bene cognitum aut intellectum, & ne unum quidem habuimus. Nunc autem beati sumus in tanta

tanta opulentia, Et beati oculi, qui uident quæ nos uidemus, & aures quæ audiunt quæ nos audimus. Sed quam metuo, ne cum Iudæis in deserto, manna fastidientes, dicamus, Nauseat anima nostra super cibo illo leuissimo, Verum, iudicium suum portabunt uerbi contemptores, quicunq; sunt illi, quẽadmodum Israelitæ iudicium horrendum portarunt, Nos autem seruet & prouehat in cognitione uerbi sui, Pater misericordiarum & Deus totius consolationis, per Iesum Christum Dominum nostrum, cui Laus & gloria, pro hoc Psalterio, & omnibus donis, quibus excellenter, ditauit nos, In sæcula,

AMEN.

Alle die gottselig leben wollen / mussen verfolgung leiden
wie christus selbst spricht
wer mir folgen wil / der neme sein creutz auf sich
act. 14. Wir mussen durch mancherlej trubsal ins himelreich gehen.
Ecclesiast. 2. Son / wen du Gott dienen wilt / so bereite deine seele zur anfechtunge

PSAL. PRIMUS BEATUS VIR

Vitam quae faciunt beatiorem
Haec sunt credite candidi sodales
Agnovisse Deum & putare contra
Fortunae violentiam esse vallum
In rebus dubiis opemque ferre
Hoc qui se clipeo tuetur ille
Fortunam modo rideat minacem
Non aurum ubi regijve fasces
Non arma aenea ferreusve miles
secura ocia comparabit unquam
Et tanquam irriguis veniens in
hortis
hybernas hyadas nihil moratur
semperque ardua palma vernat ille
Nullo frangitur impetu malorum
Quisquis profugit ad patrem
supremum. PH. M.

VSVS PSAL
TERIJ

1 Credens tentatur & tribulatur
2 Tribulatus orat & inuocat
3 Inuocans exauditur & consolatur
4 Consolatus gratias agit & laudat
5 Laudans alios instituit & docet
6 Docens hortatur & promittit
7 Promittens minatur & urget
8 Qui credit minanti & pro
mittenti, denuo eundem
circulum currit, id est, easdē
res geret & experietur

D. M. L.

 Commendat studium verbi Dei et discernit veram ecclesiam a falsa

I.

BEATVS VIR QVI NON abijt in consilio impiorum, & in uia peccatorum non stetit, & in cathedra pestilentiæ non sedit. Descriptio veræ eccl[esiae]

voluptas

Sed in lege Domini uoluntas eius, & in lege eius meditabitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suū dabit in tempore suo.

Et folium eius non defluet, & omnia quæcūq; faciet prosperabuntur.

Non sic impij non sic, sed tanquam puluis quē proijcit uentus à facie terræ. Antithesis falsæ eccl[esiae]

consilium

Ideo non resurgunt impij in iudicio, neq; peccatores in concilio iustorum. Id est, non permanent.

Quoniam nouit Dominus uiam iustorum, & iter impiorum peribit. Epiphonema.

II.

PSALMVS DAVID.

Increpatio hostium [illegible] & ecclesiæ

QVare fremuerunt gentes, & populi meditati sunt inania.

Astiterunt reges terræ & principes conuenerunt in unum, aduersus Dominum & aduersus Christum eius.

[illegible]

prophetia & consolatio de regno Christi propagando inuitis potestatibus æris

B. Dirum.

I. 2. [illegible]

Dirumpamus uincula eorum, & proijciamus à nobis iugum ipsorum.

Qui habitat in cœlis irridebit eos, & Dominus subsannabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua, & in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum rex ab eo super Zion montem sanctum eius, prædicans præceptum eius.

Dominus dixit ad me, filius meus es tu, ego hodie genui te.

Postula à me & dabo tibi gentes hæreditatem tuam, & possessionem tuam terminos terræ.

Reges eos in uirga ferrea, & tanquam uas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite, erudimini qui iudicatis terram.

Seruite Domino in timore, & exultate ei cum tremore.

Apprehendite disciplinam, nequando irascatur Dominus & pereatis de uia iusta.

Cum exarserit in breui ira eius, beati omnes qui confidunt in eo.

III.

Psalmus Dauid, cum fugeret à facie Absalom filij sui.

Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me, multi insurgunt aduersum me.

Multi dicunt animæ meæ, non est salus ipsi in Deo eius.

Tu autem Domine susceptor meus es, gloria mea & exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamaui, & exaudiuit me de monte sancto suo. Sela

Ego dormiui & soporatus sum & exurrexi, quia Dominus suscepit me.

Non timebo multa populi circundantis me, exurge Domine saluum me fac Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes aduersantes mihi sine caussa, dentes peccatorum contriuisti.

Domini est salus, & super populum tuum benedictio tua. Sela

IIII.

In finem in carminibus, Psalmus Dauid.

Cum inuocarem exaudiuit me Deus iustitiæ meæ, in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei, & exaudi orationem meam.

Filij hominum usquequo graui corde, ut quid diligitis

diligitis uanitatem & queritis mendacium?
Et scitote quoniam mirificauit Dominus sanctum suum, Dominus exaudiet me cum clamauero ad eum.
Irascimini & nolite peccare, quæ dicitis in cordibus uestris & in cubilibus uestris compungimini.

Id est, quieti estote.

Sacrificate sacrificium iustitiæ & sperate in Domino, multi dicunt quis ostendit nobis bona?
Signatum est super nos lumen uultus tui Domine, dedisti leticiam in corde meo.
A fructu frumenti uini & olei sui, multiplicati sunt.
In pace in idipsum, dormiam & requiescam.
Quoniam tu Domine singulariter in spe, constituisti me.

V.

In finem pro ea, quæ hæreditatem consequitur. Psalmus Dauid.

Verba mea auribus percipe Domine, intellige clamorem meum.
Intende uoci orationis meæ, rex meus & Deus meus.
Quoniam ad te orabo, Domine, mane exaudies uocem meam.

Mane astabo tibi & uidebo, quoniam non Deus uolens iniquitatem tu es.
Neq; habitabit iuxta te malignus, neq; permanebunt iniusti ante oculos tuos.
Odisti omnes qui operantur iniquitatem, perdes omnes qui loquuntur mendacium.
Virum sanguinum & dolosum abhominabitur Dominus. Ego autem in multitudine misericordiæ tuæ.
Introibo in domum tuam, adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.
Domine deduc me in iustitia tua, propter inimicos meos dirige in conspectu tuo uiam meam.
Quoniam non est in ore eorum ueritas, cor eorum uanum est.
Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant, iudica illos Deus.
Decidant a cogitationibus suis, secundũ multitudinem impietatum eorum expelle eos, quoniam irritauerunt te Domine.
Et letentur omnes qui sperant in te, in æternum exultabunt & habitabis in eis.
Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum, quoniam tu benedices iusto.
Domine, ut scuto bonæ uoluntatis tuæ coronasti nos.

Veritas, id est certitudo, Vanum, id est interius ledut plaga malæ conscientiæ.

VI.

In finem in carminibus pro octaua, Psalmus Dauid.

DOmine ne in furore tuo arguas me, neq; in ira tua corripias me.
Miserere mei Domine quoniam infirmus sum, sana me Domine quoniam conturbata sunt ossa mea.
Et anima mea turbata est ualde, & tu Domine usquequo?
Conuertere Domine & eripe animam meam, saluum me fac propter misericordiã tuam.
Quoniam non est in morte qui memor sit tui, in inferno autem quis confitebitur tibi?
Laboraui in gemitu meo, lauabo per singulas noctes lectum meum, lacrymis meis stratum meum rigabo.
Turbatus est á furore oculus meus, inueteraui inter omnes inimicos meos.
Discedite á me omnes qui operamini iniquitatem, quoniam exaudiuit Dominus uocem fletus mei.
Exaudiuit Dominus deprecationem meam, Dominus orationem meam suscepit.
Erubescant & conturbentur uehementer omnes inimici mei, conuertantur & erubescant ualde uelociter.

In

VII.

In finem Psalmus Dauid, quem cantauit Domino pro uerbis Chusi filij Iemini.

DOmine Deus meus in te speraui, saluum me fac ex omnibus persequentibus me & libera me.
Nequando rapiat ut leo animam meam, dum non est qui redimat neq; qui saluum faciat.
Domine Deus meus si feci istud, si est iniquitas in manibus meis.
Si reddidi retribuentibus mihi mala, decidam merito ab inimicis meis inanis.
Persequatur inimicus animam meam & comprehendat & conculcet in terra uitam meam, & gloriam meam in puluerem deducat.
Exurge Domine in ira tua, & exaltare in finibus inimicorum meorum.
Exurge Domine Deus meus in præcepto quod mandasti, & synagoga populorum circundabit te.
Et propter hanc in altum regredere, Dominus iudicat populos.
Iudica me Domine secundum iustitiam meam, & secundum innocentiam meam super me.

 Con-

Consummetur nequitia peccatorum, & diriges iustum scrutans corda & renes Deus.

Iustum adiutorium meum à Domino, qui saluos facit rectos corde.

Deus iudex iustus, fortis & patiens, nunquid irascetur per singulos dies?

Id est, certe minatur quotidie.

Nisi couersi fueritis, gladium suum uibrabit, arcum suum tetendit & parauit illum.

Et in eo parauit uasa mortis, sagittas suas ardentibus effecit.

Ecce parturit iniustitiam, concepit dolorem & peperit iniquitatem.

Iniquitatem, id est, uanum & frustraneū opus.

Lacum aperuit & effodit eum, & incidit in foueam quam fecit.

Conuertetur dolor eius in caput eius, & in uerticem ipsius iniquitas eius descendet.

Confitebor Domino secundum iustitiam eius, & psallam nomini Domini altißimi.

VIII.

In finem Psalmus Dauid pro torcularibus.

Domine Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in uniuersa terra.

Quoniam eleuata est magnificentia tua, super cœlos.

Ex

Ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, ut destruas inimicum & ultorem.

Quoniam uidebo cœlos tuos opera digitorum tuorum, lunam & stellas quæ tu fundasti.

Quid est homo quod memor es eius, aut filius hominis quoniam uisitas eum?

Minuisti eum paulominus ab angelis, gloria & honore coronasti eum, & constituisti eum super opera manuum tuarum.

Derelictum eum fecisti à Deo & angelis.

Omnia subiecisti sub pedibus eius, oues & boues uniuersas, insuper & pecora campi.

Volucres cœli & pisces maris, qui perambulant semitas maris.

Domine Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in uniuersa terra.

IX.

In finem pro occultis filij, Psalmus Dauid.

Confitebor tibi Domine in toto corde meo, narrabo omnia mirabilia tua.

Lætabor & exultabo in te, psallam nomini tuo altißime.

In conuertendo inimicum meum retrorsum,

 infirma-

infirmabuntur & peribunt à facie tua.
Quoniam fecisti iudicium meum & causam meam, sedisti super thronum qui iudicas iustitiam.
Increpasti gentes & perijt impius, nomen eorum delesti in æternum, & in seculum seculi.
Inimici defecerunt frameæ in finem, & ciuitates destruxisti.
Perijt memoria eorum cum sonitu, & Dominus in æternum permanet.
Parauit in iudicio thronum suum, & ipse iudicabit orbem terræ in æquitate, iudicabit populos in iustitia.
Et factus est Dominus refugium pauperi, adiutor in opportunitatibus in tribulatione.
Et sperent in te qui nouerunt nomen tuum, quoniam nõ dereliquisti quærentes te Domine.
Psallite Domino qui habitat in Zion, annunciate inter gentes studia eius.
Quoniam requirens sanguinem eorum recordatus est, non est oblitus clamorem pauperum.
Miserere mei Domine, uide humilitatem meã de inimicis meis.
Qui exaltas me de portis mortis, ut annunciem

omnes

omnes laudationes tuas in portis filiæ Zion.
Exultabo in salutari tuo, infixæ sunt gentes in interitu quem fecerunt.
In laqueo isto quem absconderunt, comprehensus est pes eorum.
Cognoscetur Dominus iudicia faciens, in operibus manuum suarum comprehensus est peccator.
Conuertantur peccatores in infernum, omnes gentes quæ obliuiscuntur Deum.
Quoniam non in finem obliuio erit pauperis, patientia pauperis non peribit in finem.
Exurge Domine non confortetur homo, iudicentur gentes in conspectu tuo.
Constitue Domine legislatorem super eos, ut sciant gentes quoniam homines sunt.
Vt quid Domine recessisti longe, despicis in opportunitatibus in tribulatione?
Cum superbit impius incenditur pauper, comprehenduntur in consilijs quibus cogitant.
Quoniam laudatur peccator in desiderijs animæ suæ, & iniquus benedicitur.
Exacerbauit Dominum peccator, secundum multitudinem iræ suæ non quæret.
Non est Deus in conspectu eius, inquinatæ sunt uiæ illius in omni tempore.

Auferuntur

Auferuntur iuditia tua à facie eius, omnium inimicorum suorum dominabitur.

Dixit enim in corde suo, non mouebor, à generatione in generationem sine malo.

Scilicet, Ero sine malo.

Cuius maledictione os plenum est & amaritudine & dolo, sub lingua eius labor & dolor.

Sedet in insidijs cum diuitibus in occultis, ut interficiat innocentem.

Oculi eius in pauperem respiciunt, insidiatur in abscondito quasi leo in spelunca sua.

Insidiatur ut rapiat pauperem, rapere pauperem dum attrahit eum.

In laqueo suo humiliabit eum, inclinabit se & cadet, cum dominatus fuerit pauperum.

Cadet, id est irruet potenter super pauperes.

Dixit enim in corde suo, oblitus est Deus, auertit faciem suam ne uideat in finem.

Exurge Domine Deus & exaltetur manus tua, ne obliuiscaris pauperum.

Propter quid irritauit impius Deum? Dixit enim in corde suo, non requiret.

Vides quoniam tu laborem & dolorem consideras, ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus est pauper, orphano tu eris adiutor.

Contere brachium peccatoris & maligni,

quæretur

quæretur peccatum illius & nõ inuenietur.

Dominus regnabit inæternum & in seculum seculi, peribitis gentes de terra illius.

Desiderium pauperum exaudiuit Dominus, præparationem cordis eorum audiuit auris tua.

Iudicare pupillo & humili, ut non apponat ultra magnificare se homo super terram.

X.

In finem Psalmus Dauid.

IN Domino confido, quomodo dicitis animæ meæ, transmigra in montem sicut passer? Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum, parauerunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam quæ perfecisti destruxerunt, iustus autem quid fecit?

Quid ausit iustus contra eos? Nihil.

Dominus in templo sancto suo, Dominus in cœlo sedes eius.

Oculi eius in pauperem respiciunt, palpebræ eius interrogant filios hominum.

Dominus interrogat iustum & impium, qui autẽ diligit iniquitatem, odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos ignis, & sulphur & spiritus procellarum pars calicis eorum.

Quoniam

Quoniam iustus Dominus & iustitias dilexit, æquitatem uidit uultus eius.

XI.

In finem Psalmus Dauid pro octaua.

SAluum me fac Domine quoniam defecit sanctus, quoniam diminutæ sunt ueritates à filijs hominum.

Vana locuti sunt unusquisq; ad proximum suum, labia dolosa in corde & corde locuti sunt.

Disperdat Dominus uniuersa labia dolosa, & linguam magniloquam.

Qui dixerunt, linguam nostram magnificabimus, labia nostra à nobis sunt, quis noster dominus est?

Propter miseriam inopum & gemitum pauperum, nunc exurgam dicit Dominus.

Ponam in salutari, fiducialiter agam in eo.

Eloquia Domini eloquia casta, argentum igne examinatum, probatum terræ, purgatum septuplum.

Tu Domine seruabis nos, & custodies nos à generatione hac inæternum.

In circuitu impij ambulant, secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum.

In

XII.

In finem Psalmus Dauid.

VSquequo Domine obliuisceris me in finem, usquequo auertis faciem tuam à me?

Quam diu ponam consilia in anima mea, dolorem in corde meo per diem?

Vsquequo exaltabitur inimicus meus super me? respice & exaudi me Domine Deus meus.

Illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte, nequando dicat inimicus meus præualui aduersus eum.

Qui tribulant me, exultabunt, si motus fuero, ego autem in misericordia tua speraui.

Exultabit cor meum in salutari tuo, cantabo Domino qui bona tribuit mihi, & psallam nomini Domini altißimi.

XIII.

In finem Psalmus ipsi Dauid.

DIxit insipiens in corde suo, non est Deus.

Corrupti sunt & abominabiles facti sunt in studijs suis, non est qui faciat bonum non est usq; ad unum.

Dominus de cœlo prospexit super filios hominum.

minum, ut uideat si est intelligens aut requirens Deum.

Omnes declinauerunt, simul inutiles facti sunt, non est qui faciat bonum, non est usq; ad unum.

Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant, uenenum aspidum sub labijs eorum.

Quorum os maledictione & amaritudine plenum est, ueloces pedes eorum ad effundendum sanguinem.

Contritio & infelicitas in uijs eorum, & uiam pacis non cognouerunt, non est timor Dei ante oculos eorum.

Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem, qui deuorant plebem meam sicut escam panis?

Dominum non inuocauerunt, illic trepidauerunt timore ubi non erat timor.

Quoniam Dominus in generatione iusta est, consilium inopis confudistis, quoniam Dominus spes eius est.

Quis dabit ex Zion salutare Israel? Cū auerterit Dominus captiuitatem plebis suæ, exultabit Iacob & lætabitur Israel.

XIIII.

In finem Psalmus Dauid.

DOmine quis habitabit in tabernaculo tuo, aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine macula, & operatur iusticiam.

Qui loquitur ueritatem in corde suo, qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo malum, & opprobriū non accepit aduersus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu eius malignus, timentes autem Dominum glorificat.

Qui iurat proximo suo & non decipit, qui pecuniam suam non dedit ad usuram, & munera super innocentem non accepit.

Qui facit hæc, non mouebitur in æternum.

XV.

Tituli inscriptio ipsi Dauid.

COnserua me Domine, quoniam speraui in te, dixi Domino, Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis qui sunt in terra eius, mirificauit omnes uoluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitates eorum, postea accelerauerunt.

Non congregabo conuenticula eorum de sanguinibus, nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars hæreditatis meæ et calicis mei, tu es qui restitues hæreditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in præclaris, etenim hæreditas mea præclara est mihi.

Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intellectum, insuper & usque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Prouidebam Dominum in conspectu meo semper, quoniam á dextris est mihi, ne cõmouear.

Propter hoc lætatum est cor meum, & exultauit lingua mea, insuper & caro mea requiescet in spe.

Quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis Sanctum tuum uidere corruptionem.

Notas mihi fecisti uias uitæ, adimplebis me lætitia cum uultu tuo, delectationes in dextera tua usque in finem.

XVI.

Oratio Dauid.

Exaudi

Exaudi Domine iusticiam meam, intende deprecationem meam.

Auribus percipe orationem meam, non in labijs dolosis.

De uultu tuo iudicium meum prodeat, oculi tui uideant æquitatem.

Probasti cor meum & uisitasti nocte, igne me examinasti, et non est inuenta in me iniquitas.

Vt non loquatur os meum opera hominum, propter uerba labiorum tuorum ego custodiui uias duras.

Perfice gressus meos in semitis tuis, ut non moueantur uestigia mea.

Ego clamaui, quoniam exaudisti me Deus, inclina aurem tuam mihi, & exaudi uerba mea.

Mirifica misericordias tuas, qui saluos facis sperantes in te.

A resistentibus dexteræ tuæ custodi me, ut pupillam oculi.

Sub umbra alarum tuarum protege me, á facie impiorum, qui me afflixerunt.

Inimici mei animam meam circundederunt, adipem suum concluserunt, os eorum locutum est superbiam.

 Proijcientes

Proijcientes me nunc circumdederunt me, oculos suos statuerunt declinare in terram.

Susceperunt me sicut leo paratus ad predam, & sicut catulus leonis habitans in abditis.

Exurge Domine, præueni eos & supplanta eos, eripe animam meam ab impio, frameam tuam ab inimicis manus tuæ.

Domine á paucis de terra diuide eos in uita eorum, & de absconditis tuis adimpletus est uenter eorum.

Saturati sunt filijs, & dimiserunt reliquias suas paruulis suis.

Ego autem in iusticia apparebo conspectui tuo, saciabor cum apparuerit gloria tua.

XVII.

In finem puero Domini Dauid, qui locutus est Domino uerba cantici huius, in die qua eripuit eum Dominus de manu omnium inimicorum eius, & de manu Saul, Et dixit.

Diligam te Domine fortitudo mea, Dominus firmamentum meum & refugium meum, & liberator meus.

Deus meus adiutor meus, & sperabo in eum.

Protector meus & cornu salutis meæ, & susceptor meus.

Laudans inuocabo Dominum, & ab inimicis meis saluus ero.

Circumdederunt me dolores mortis, & torrentes iniquitatis conturbauerunt me.

Dolores inferni circumdederunt me, præoccupauerunt me laquei mortis.

In tribulatione mea inuocaui Dominum, & ad Deum meum clamaui.

Et exaudiuit de templo sancto suo uocem meam, & clamor meus in conspectu eius introiuit in aures eius.

Commota est & contremuit terra, fundamenta montium conturbata sunt & commota sunt, quoniam iratus est eis.

Ascendit fumus in ira eius, et ignis á facie eius exarsit, carbones succensi sunt ab eo.

Inclinauit cœlos & descendit, & caligo sub pedibus eius.

Et ascendit super Cherubim & uolauit, uolauit super pennas uentorum.

Et posuit tenebras latibulum suum in circuitu eius in tabernaculum eius, tenebrosa aqua in nubibus aeris.

Præ fulgore in conspectu eius nubes transierunt, grando & carbones ignis.

Et intonuit de cœlo Dominus, & altissimus dedit

dedit uocem suam, grando & carbones ignis.

Et misit sagittas suas, & dißipauit eos, fulgura multiplicauit, et conturbauit eos.

Et apparuerunt fontes aquarum, & reuelata sunt fundamenta orbis terrarum.

Ab increpatione tua Domine, ab inspiratione spiritus iræ tuæ.

Misit de summo & accepit me, & assumpsit me de aquis multis.

V. hactenus pericula et afflictiones nunc liberationes Dauidis, Christi et ecclesiæ describit

Eripuit me de inimicis meis fortißimis, & ab ijs qui oderunt me, quoniam confortati sunt super me.

Præuenerunt me in die afflictionis meæ, & factus est Dominus protector meus.

Et eduxit me in latitudinem, saluum me fecit quoniam uoluit me. [ei omnia complacitum fuit ei in me]

Iustitia bonæ conscientiæ

Et retribuet mihi Dominus secundum iusticiam meam, & secundum puritatem manuum mearum retribuet mihi.

Quia custodiui uias Domini, nec impie geßi á Deo meo.

VI Subycit rationes cur sit liberatus

1 Quoniã omnia iudicia eius in conspectu meo, & iusticias eius non repuli á me.

2 3 Et ero immaculatus cum eo, & obseruabo me ab iniquitate mea.

Et

Et retribuet mihi Dominus secundum iusticiam meam, & secundum puritatem manuum mearum in conspectu oculorum eius.

VII. [illegible] remissio

Cum sancto sanctus eris, & cum uiro innocente innocens eris.

VIII Repetuntur rationes liberationis, quia deus est sanctus ergo innocentes liberat et contumaces punit.

Et cum electo electus eris, & cum peruerso peruerteris.

Quoniam tu populum humilem saluum facies, & oculos superborum humiliabis.

Quoniam tu illuminas lucernam meam Domine, Deus meus illumina tenebras meas.

Quoniam in te eripiar á tentatione, & in Deo meo transgrediar murum. [Dei via impol...]

In te [illegible] per turmã hostium

Deus meus impolluta uia eius, eloquia Domini igne examinata, protector est omnium sperantium in se.

9 Unde victoria et robur ex verbo et fide.

Quoniam quis Deus præter Dominum, aut quis Deus præter Deum nostrum?

Deus qui præcinxit me uirtute, & posuit immaculatam uiam meam.

Qui perfecit pedes meos tanquam ceruorum, & super excelsa statuens me.

Qui docet manus meas ad prelium, & posuisti ut arcum æreum brachia mea.

Et dedisti mihi protectionem salutis tuæ, & dextera tua suscepit me.

Et dedisti mihi scutum salutis tuæ et dextera tua sustentat me.

Et disciplina tua correxit me in finem, & disciplina tua ipsa me docebit.

Dilatasti gressus meos subtus me, & non sunt infirmata uestigia mea.

Persequar inimicos meos & comprehendam illos, & non conuertar donec deficiant.

Confringam illos, nec poterunt stare, cadent subtus pedes meos.

Et præcinxisti me uirtute ad bellum, & supplantasti insurgentes in me subtus me.

Et inimicos meos dedisti mihi dorsum, & odientes me disperdidisti.

Clamauerunt, nec erat qui saluos faceret, ad Dominum, nec exaudiuit eos.

Et comminuam eos in puluerem ante faciem uenti, ut lutum platearum delebo eos.

Eripies me de contradictionibus populi, constitues me in caput gentium.

Populus quem non cognoui seruiuit mihi, in auditu auris obediuit mihi.

Filij alieni mentiti sunt mihi, filij alieni inueterati sunt, & claudicauerunt á semitis suis.

Viuit Dominus, & benedictus Deus meus, & exaltetur Deus salutis meæ.

Deus qui das uindictas mihi, & subdis populos

los sub me, liberator meus de inimicis meis iracundis.

Et ab insurgentibus in me exaltabis me, á uiro iniquo eripies me.

Propterea confitebor tibi in nationibus Domine, & nomini tuo psalmum dicam.

Magnificans salutes regis eius, & faciens misericordiam Christo suo Dauid, & semini eius usque in seculum.

XVIII.

In finem Psalmus Dauid.

Coeli enarrant gloriam Dei, & opera manuum eius annunciat firmamentum.

Dies diei eructat uerbum, & nox nocti indicat scientiam.

Non sunt loquelæ neq; sermones, quorum non audiantur uoces eorum.

In omnem terram exiuit sonus eorum, & in fines orbis terræ uerba eorum.

In sole posuit tabernaculum suum, & ipse tanquã sponsus procedens de thalamo suo.

Exultauit ut gigas ad currendam uiam, á summo coelo egreßio eius.

Et occursus eius usque ad summum eius, nec est qui se abscondat á calore eius.

Lex Domini immaculata conuertens animas, testimonium Domini fidele sapientiam præstans paruulis.

Iusticiæ Domini rectæ, lætificantes corda, præceptum Domini lucidum illuminans oculos.

Timor Domini sanctus permanens in seculum seculi, iudicia Domini uera iustificata in semetipsa.

Desiderabilia super aurum & lapidem preciosum multum, & dulciora super mel & fauum.

Etenim seruus tuus custodit ea, in custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me, & ab alienis parce seruo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero, & emundabor á delicto maximo.

Et erunt ut complaceant eloquia oris mei, & meditatio cordis mei in conspectu tuo semper,

Domine, adiutor meus, & redemptor meus.

XIX.

In finem Psalmus Dauid.

Exaudiat te Dominus in die tribulationis, protegat te nomen Dei Iacob. Mittat

Mittat tibi auxilium de Sancto, & de Zion tueatur te.

Memor sit omnis sacrificij tui, & holocaustum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secundum cor tuum, & omne consilium tuum confirmet.

Lætabimur in salutari tuo, & in nomine Dei nostri magnificabimur.

Impleat Dominus omnes petitiones tuas, nunc cognoui, quoniam saluum fecit Dominus Christum suum.

Exaudiet illum de cœlo sancto suo, in potentatibus salus dexteræ eius.

Hi in curribus & hi in equis, nos autem in nomine Dei nostri inuocabimus.

Ipsi obligati sunt & ceciderunt, nos autem surreximus & erecti sumus.

Domine saluum fac regem, & exaudi nos in die in qua inuocauerimus te.

XX.

In finem Psalmus Dauid.

Domine in uirtute tua lætabitur rex, & super salutare tuum exultabit uehementer.

Desiderium cordis eius tribuisti ei, & uoluntate labiorum eius non fraudasti eum. Quoniam

DESCRIPTIO ORATIONIS.

ORATIO EST DESIDERIVM CORDIS.

Quoniam præuenisti eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite eius coronam de lapide precioso.

Vitam petijt á te, & tribuisti ei, longitudinem dierum in seculum & in seculum seculi.

Magna est gloria eius in salutari tuo, gloriam & magnum decorem impones super eum.

Quoniam dabis eum in benedictionem in seculum seculi, lætificabis eum in gaudio cum uultu tuo.

Quoniam rex sperat in Domino, & in misericordia altissimi non commouebitur.

Inueniatur manus tua omnibus inimicis tuis, dextera tua inueniat omnes qui te oderunt.

Pones eos ut clibanum ignis in tempore uultus tui, Dominus in ira sua conturbabit eos, & deuorabit eos ignis.

Fructum eorum de terra perdes, & semen eorum á filijs hominum.

Quoniam declinauerunt in te mala, cogitauerunt consilia quæ non potuerunt stabilire.

Quoniam pones eos dorsum, in reliquijs tuis præparabis uultum eorum.

Exaltare Domine in uirtute tua, cantabimus & psallemus uirtutes tuas.

XXI.

In

In finem Psalmus Dauid, pro susceptione matutina

Deus deus meus, respice in me, quare me dereliquisti? longe á salute mea uerba delictorum meorum.

Deus meus clamabo per diem, & non exaudies, & nocte & non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas, laus Israel.

In te sperauerunt patres nostri, sperauerunt & liberasti eos.

Ad te clamauerunt & salui facti sunt, in te sperauerunt, & non sunt confusi.

Ego autem sum uermis & non homo, opprobrium hominum & abiectio plebis.

Omnes uidentes me deriserunt me, locuti sunt labijs, & mouerunt caput.

Sperauit in Domino eripiat eum, saluum faciat eum, quoniam uult eum.

Quoniam tu es qui extraxisti me de uentre, spes mea ab uberibus matris meæ, in te proiectus sum ex utero.

De uentre matris meæ Deus meus es tu, ne discesseris á me.

Quoniam tribulatio proxima est, quoniam non est qui adiuuet.

Circumdederunt me uituli multi, tauri pingues

Congeries miseriarum & afflictio:

gues obsederunt me.
Aperuerunt super me os suum, sicut leo rapiens & rugiens.
Sicut aqua effusus sum, & dispersa sunt omnia ossa mea.
Factum est cor meum tanquam cera liquescens, in medio uentris mei.
Aruit tanquam testa uirtus mea, & lingua mea adhesit faucibus meis, & in puluerem mortis deduxisti me.
Quoniam circumdederunt me canes multi, concilium malignantium obsedit me.
Foderunt manus meas & pedes meos, dinumerauerunt omnia ossa mea.
Ipsi uero considerauerunt & inspexerunt me, diuiserunt sibi uestimenta mea, & super uestem meam miserunt sortem.

5 precatio qua petit liberationem

¶ Tu autem Domine ne elongaueris auxilium tuum à me, ad defensionem meam conspice.
Erue à framea Deus animam meam, & de manu canis unicam meam.
Salua me ex ore leonis, & à cornibus unicornium humilitatem meam.

6 Gratiarum actio

Narrabo nomen tuum fratribus meis, in medio Ecclesiæ laudabo te.
Qui timetis Dominum laudate eum, uniuersum

sum semen Iacob glorificate eum.
Timeat eum omne semen Israel, quoniam non spreuit neq; despexit deprecationem pauperis.
Nec auertit faciem suam à me, & cum clamarem ad Deum exaudiuit me.

7 prophetia de propagatione Euangelij.

Apud te laus mea in ecclesia magna, uota mea reddam in conspectu timentium eum.

8 Effectus Euangelij vita eterna.

Edent pauperes & saturabuntur, & laudabunt Dominum qui requirunt eum, uiuent corda eorum in seculum seculi.

9 De vocatione gentium

Reminiscentur et conuertentur ad Dominum, uniuersi fines terræ.
Et adorabunt in conspectu eius, uniuersæ familiæ gentium.
Quoniam Domini est regnum, & ipse dominabitur gentium.

10 Ecclesia collecta ex diuitib. & pauperibus

Manducauerunt & adorauerunt omnes pingues terræ, in conspectu eius cadent omnes qui descendunt in terram.
Et anima mea illi uiuet, & semen meum seruiet ipsi.

11 promissio Ecclesiam mansuram.

Annunciabitur Domino generatio uentura, et annunciabunt cœli iusticiam eius, populo qui nascetur quem fecit Dominus.

12. Doctrina Ecclesiae erit dei non hominum institia

XXII.

De domino annunciabitur de generatione in generationem

Psalmus Dauid.

DOminus regit me & nihil mihi deerit, in loco pascuæ ibi me collocauit. Super aquam refectionis educauit me, animam meam conuertit.

Deduxit me super semitas iusticiæ, propter nomen suum.

Nam etsi ambulauero in medio umbræ mortis, non timebo mala, quoniam tu mecum es.

Virga tua & baculus tuus, ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, aduersus eos qui tribulant me.

Impinguasti in oleo caput meum, & calix meus inebrians quã præclarus est.

Et misericordia tua subsequetur me, omnibus diebus uitæ meæ.

Et ut inhabitem in domo Domini, in longitudine dierum.

XXIII.

Psalmus Dauid in prima sabbati.

DOmini est terra & plenitudo eius, orbis terrarum & uniuersi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundauit eum, & super flumina præparauit eum.

Quis ascendet in montem Domini, aut quis stabit in loco sancto eius?

Innocens manibus & mundo corde, qui non accepit in uano animam suam, nec iurauit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem à Domino, & misericordiam à Deo salutari suo.

Hæc est generatio quærentium eum, quærentium faciem Dei Iacob.

Attollite portas principes uestras, & eleuamini portæ æternales, & introibit rex gloriæ.

Quis est iste rex gloriæ? Dominus fortis & potens, Dominus potens in prælio.

Attollite portas principes uestras, & eleuamini portæ æternales, & introibit rex gloriæ.

Quis est iste rex gloriæ? Dominus uirtutum ipse est rex gloriæ.

XXIIII.

In finem Psalmus Dauid.

AD te Domine leuaui animam meam, Deus meus in te confido non erubescam.

Neq; irrideant me inimici mei, etenim uniuersi qui sustinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iniqua agentes, superuacue.

Vias tuas Domine demonstra mihi, & semitas tuas edoce me.

Dirige me in ueritate tua & doce me, quia tu es Deus saluator meus, & te sustinui tota die.

Reminiscere miserationum tuarum Domine, & misericordiarum tuarum quæ á seculo sunt.

Delicta iuuentutis meæ & ignorantias meas, ne memineris.

Secundum misericordiam tuam memento mei tu, propter bonitatem tuam Domine.

Dulcis & rectus Dominus, propter hóc legem dabit delinquentibus in uia.

Diriget mansuetos in iudicio, docebit mites uias suas.

Vniuersæ uiæ Domini misericordia & ueritas, requirentibus testamentum eius & testimonia eius.

Propter nomen tuum Domine propiciaberis peccato meo, multum est enim.

Quis est homo qui timet Dominum? legem statuit ei in uia quam elegit.

Anima eius in bonis demorabitur, & semen eius

eius hæreditabit terram.

Firmamentum est Dominus timentibus eum, & testamentum ipsius, ut manifestetur illis.

Oculi mei semper ad Dominum, quoniam ipse euellet de laqueo pedes meos.

Respice in me & miserere mei, quia unicus & pauper sum ego.

Tribulationes cordis mei multiplicatæ sunt, de necessitatibus meis erue me.

Vide humilitatem meam & laborem meum, et dimitte uniuersa delicta mea.

Respice inimicos meos, quoniam multiplicati sunt, & odio iniquo oderunt me.

Custodi animam meam & erue me, non erubescam, quoniam speraui in te.

Innocentes & recti adheserunt mihi, quia sustinui te.

Libera Deus Israel, ex omnibus tribulationibus suis.

XXV.

Psalmus Dauid.

Iudica me Domine, quoniam ego in innocentia mea ingressus sum, & in Domino sperans non infirmabor.

Proba me Domine & tenta me, ure renes meos & cor meum.

Quoniam misericordia tua ante oculos meos est, & complacui in ueritate tua.

Non sedi cum concilio uanitatis, & cum iniqua gerentibus non introibo.

Odiui ecclesiam malignantium, & cum impijs non sedebo.

Lauabo inter innocentes, manus meas, & circundabo altare tuum Domine.

Vt audiam uocem laudis, & enarrem uniuersa mirabilia tua.

Domine dilexi decorem domus tuæ, & locum habitationis gloriæ tuæ.

Ne perdas cum impijs Deus animam meam, et cum uiris sanguinum uitam meam.

In quorum manibus iniquitates sunt, dextera eorum repleta est muneribus.

Ego autem in innocentia mea ingressus sum redime me & miserere mei.

Pes enim meus stetit in directo, in ecclesiis benedicam te Domino.

XXVI.

In finem Psalmus Dauid, priusquam liniretur.

Dominus illuminatio mea & salus mea, quem timebo? Dominus protector uitæ meæ, á quo trepidabo?

Dum appropiant super me nocentes, ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei, ipsi infirmati sunt & ceciderunt.

Si consistant aduersum me castra, non timebit cor meum.

Si exurgat aduersum me prelium, in hoc ego sperabo.

Vnam petij á Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus uitæ meæ.

Vt uideam uoluptatem Domini, & uisitem templum eius.

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo in die malorum, protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltauit me, & nunc exaltauit caput meum super inimicos meos.

Circuiui & immolaui in tabernaculo eius hostiam uociferationis, cantabo & psalmum dicam Domino.

Exaudi Domine uocem meam qua clamaui ad te, miserere mei & exaudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisiuit te facies mea, faciem tuam Domine requiram.

Ne auertas faciem tuam á me, ne declines in

ira à seruo tuo.

Adiutor meus esto, ne derelinquas me, neq; despicias me Deus salutaris meus.

Quoniam pater meus et mater mea dereliquerunt me, Dominus autem assumpsit me.

Legem pone mihi Domine in uia tua, & dirige me in semita recta propter inimicos meos.

Ne tradideris me in animas tribulantium me, quoniam insurrexerunt in me testes iniqui, & mentita est iniquitas sibi.

Credo uidere bona Domini, in terra uiuentium.

Expecta Dominum, uiriliter age, & confortetur cor tuum, & sustine Dominum.

XXVII.

Psalmus ipsi Dauid.

AD te Domine clamabo, Deus meus ne silcas à me, ne quãdo taceas à me, et aßimilabor descẽdẽtibus in lacum.

Exaudi Domine uocem deprecationis meæ, dũ oro ad te, dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul tradas me cũ peccatoribus, & cum operantibus iniquitatem ne perdas me.

Qui loquuntur pacem cum proximo suo, ma-

la autem in cordibus eorum.

Da illis secundum opera eorum, & secundum nequitiam adinuentionum ipsorum.

Secundum opera manuum eorum tribue illis, redde retributionem eorum ipsis.

Quoniam non intellexerunt opera Domini, & in opera manuum eius, destrues illos & non ædificabis eos.

Benedictus Dominus, quoniam exaudiuit uocem deprecationis meæ.

Dominus adiutor meus & protector meus, & in ipso sperauit cor meum & adiutus sum.

Et refloruit caro mea, & ex uoluntate mea confitebor ei.

Dominus fortitudo plebis suæ, & protector saluationum Christi sui est.

Saluum fac populum tuum Domine, & benedic hæreditati tuæ, & rege eos, & extolle illos usque in æternum.

XXVIII.

Psalmus Dauid in consummatione tabernaculi.

AFferte Domino filij Dei, afferte Domino filios arietum.

Afferte Domino gloriam & honorem, afferte Domino gloriam nomini eius, ado-

rate Dominum in atrio sancto eius.

Vox Domini super aquas, Deus maiestatis intonuit, Dominus super aquas multas.

Vox Domini in uirtute, uox Domini in magnificentia.

Vox Domini confringentis cedros, & confringet Dominus cedros libani.

Et comminuet eas tanquam uitulum libani, & dilectus quemadmodum filius unicornium.

Vox Domini intercidentis flammam ignis, uox Domini concutientis desertum, & commouebit Dominus desertum Cades.

Vox Domini præparantis ceruos, & reuelabit condensa, & in templo eius omnes dicent gloriam.

Dominus diluuium inhabitare facit, & sedebit Dominus rex in æternum.

Dominus uirtutem populo suo dabit, Dominus benedicet populo suo in pace.

XXIX.

Psalmus cantici in dedicatione domus Dauid.

EXaltabo te Domine, quoniam suscepisti me, nec delectasti inimicos meos super me.

Domine Deus meus clamaui ad te, & sanasti me.

Domine eduxisti ab inferno animam meam, saluasti me à descendentibus in lacum.

Psallite Domino Sancti eius, & confitemini memoriæ sanctitatis eius.

Quoniam ira in indignatione eius, & uita in uoluntate eius.

Ad uesperum demorabitur fletus, & ad matutinum læticia.

Ego autem dixi in abundantia mea, non mouebor in æternum.

Domine, in uoluntate tua præstitisti decori meo uirtutem.

Auertisti faciem tuam à me, & factus sum conturbatus.

Ad te Domine clamabo, & ad Deum meum deprecabor.

Quæ utilitas in sanguine meo, dum descendo in corruptionem?

Nunquid confitebitur tibi puluis, aut annunciabit ueritatem tuam?

Audiuit Dominus & misertus est mei, Dominus factus est adiutor meus.

Conuertisti planctum meum in gaudium mihi, conscidisti saccum meum, & circumdedisti me læticia.

Vt cantet tibi gloria mea, & non compungar,

Domine Deus meus in æternum confitebor tibi.

XXX.

In finem Psalmus Dauid pro extasi.

IN te Domine speraui, nō confundar in æternum, in iustitia tua libera me.

Inclina ad me aurem tuam, accelera ut eruas me.

Esto mihi in Deum protectorem & in domum refugij, ut saluum me facias.

Quoniam fortitudo mea & refugium meum es tu, & propter nomen tuum deduces me et enutries me.

Educes me de laqueo quem absconderūt mihi, quoniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spiritum meum, redemisti me Domine Deus ueritatis.

Odisti obseruantes uanitates, super uacue.

Ego autem in Domino speraui, exultabo & lætabor in misericordia tua.

Quoniam respexisti humilitatem meam, saluasti de necessitatibus animam meam.

Nec conclusisti me in manibus inimici, statuisti in loco spatioso pedes meos.

Miserere mei Domine quoniam tribulor, conturbatus est in ira oculus meus, anima mea & uenter meus. Quo-

Quoniam defecit in dolore uita mea, & anni mei in gemitibus.

Infirmata est in paupertate uirtus mea, & ossa mea conturbata sunt.

Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium, uicinis meis ualde, & timor notis meis.

Qui uidebant me, fugerunt á me, obliuioni datus sum, tanquam mortuus á corde.

Factus sum tanquam uas perditum, quoniam audiui uituperationem multorum commorantium in circuitu.

In eo dum conuenirent simul aduersum me, accipere animam meam consiliati sunt.

Ego autem in te speraui Domine, dixi, Deus meus es tu, in manibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicorum meorum, & á persequentibus me.

Illustra faciem tuam super seruum tuum, saluum me fac in misericordia tua, Domine non confundar, quoniam inuocaui te.

Erubescant impij & deducantur in infernum, muta fiant labia dolosa.

Quæ loquuntur aduersus iustum iniquitatem, in superbia & in abusione.

Quam magna multitudo dulcedinis tuæ Domine,

mine, quam abscondisti timentibus te.

Perfecisti eis qui sperant in te, in conspectu filiorum hominum.

Abscondes eos in abscondito faciei tuæ, á conturbatione hominum.

Proteges eos in tabernaculo tuo, á contradictione linguarum.

Benedictus Dominus, quoniam mirificauit misericordiam suam mihi, in ciuitate munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ, proiectus sum á facie oculorum tuorum.

Ideo exaudisti uocem orationis meæ, dum clamarem ad te.

Diligite Dominum omnes Sancti eius, quoniã ueritatem requiret Dominus, & retribuet abundanter facientibus superbiam.

Viriliter agite, & confortetur cor uestrum, omnes qui speratis in Domino.

XXXI.

Intellectus Dauid.

Beati quorum remissæ sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata.

Beatus uir cui non imputauit Dominus peccatum, nec est in spiritu eius dolus.

Quoniam tacui, inueterauerunt ossa mea, dum clamarem tota die.

Quoniam

Quoniam die ac nocte grauata est super me manus tua, conuersus sum in erumna mea, dum configitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci, & iniustitiam meam non abscondi.

Dixi confitebor aduersum me iniustitiam meã Domino, & tu remisisti impietatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus, in tempore opportuno.

Veruntamen in diluuio aquarum multarum, ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meum á tribulatione, quæ circumdedit me, exultatio mea, erue me á circumdantibus me.

Intellectum tibi dabo & instruam te in uia hac qua gradieris, firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus & mulus, quibus non est intellectus.

In chamo & freno maxillas eorum constringe qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris, sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.

Lætamini in Domino & exultate iusti, & gloriamini omnes recti corde.

In

XXXII.

In finem Psalmus Dauid.

Exultate iusti in Domino, rectos decet collaudatio.

Confitemini Domino in cithara, in psalterio decem chordarum psallite illi.

Cantate ei canticum nouum, bene psallite ei in uociferatione.

Quia rectum est uerbum Domini, & omnia opera eius in fide.

Diligit misericordiam & iudicium, misericordia Domini plena est terra.

Verbo Domini cœli firmati sunt, & spiritu oris eius omnis uirtus eorum.

Congregans sicut in utre aquas maris, ponens in thesauris abyssos.

Timeat Dominum omnis terra, ab eo autem cõmoueantur omnes inhabitantes orbem.

Quoniam ipse dixit & facta sunt, ipse mandauit & creata sunt.

Dominus dißipat consilia gentium, reprobat autem cogitationes populorum, & reprobat consilia principum.

Consilium autem Domini in æternum manet, cogitationes cordis eius in generationem & generationem.

Beata

Beata gens cuius est Dominus Deus eius, populus quem eligit in hæreditatem sibi.

De cœlo respexit Dominus, uidit omnes filios hominum.

De præparato habitaculo suo, respexit super omnes qui habitant terram.

Qui finxit sigillatim corda eorum, qui intelligit omnia opera eorum.

Non saluatur rex per multam uirtutem, & gigas non saluabitur in multitudine uirtutis suæ.

Fallax equus ad salutem, in abundantia autem uirtutis suæ non saluabitur.

Ecce oculi Domini super metuentes eum, & in eis qui sperant super misericordia eius.

Vt eruat á morte animas eorum, & alat eos in fame.

Anima nostra sustinet Dominum, quoniam adiutor & protector noster est.

Quia in eo lætabitur cor nostrum, & in nomine sancto eius sperauimus.

Fiat misericordia tua Domine super nos, quemadmodum sperauimus in te.

XXXIII.

Psalmus Dauid, cum mutauit uultum suum coram Abimelech, & dimisit eum & abijt.

Benedicam

Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo.

In Domino laudabitur anima mea, audiant mansueti & lætentur.

Magnificate Dominum mecum, & exaltemus nomen eius in idipsum.

Exquisiui Dominum & exaudiuit me, & ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.

Accedite ad eum & illuminamini, & facies uestræ non confundentur.

Iste pauper clamauit, & Dominus exaudiuit eum, & de omnibus tribulationibus eius saluauit eum.

Immittet angelus Domini in circuitu timentiũ eum, & eripiet eos.

Gustate & uidete quoniam suauis est Dominus, beatus uir qui sperat in eo.

Timete Dominum omnes Sancti eius, quoniam non est inopia timentibus eum.

Diuites eguerunt & esurierunt, inquirentes autem Dominum nõ minuentur omni bono.

Venite filij audite me, timorem Domini docebo uos.

Quis est homo qui uult uitam, diligit dies uidere bonos?

Prohibe linguam tuam á malo, & labia tua ne loquantur dolum.

Diuerte á malo & fac bonum, inquire pacem & persequere eam.

Oculi Domini super iustos, & aures eius in preces eorum.

Vultus autem Domini super facientes mala, ut perdat de terra memoriam eorum.

Clamauerunt iusti, & Dominus exaudiuit eos, & ex omnibus tribulationibus eorum liberauit eos.

Iuxta est Dominus his qui tribulato sunt corde, & humiles spiritu saluabit.

Multæ tribulationes iustorum, & de his omnibus liberabit eos Dominus.

Custodit Dominus omnia ossa eorum, unum ex his non conteretur.

Mors peccatorum peßima, & qui oderunt iustum delinquent.

Redimet Dominus animas seruorum suorum, & non delinquent omnes qui sperant in eo.

XXXIIII.

Psalmus ipsi Dauid.

IVdica Domine nocentes me, expugna impugnantes me.

Apprehende arma & scutum, & exurge in adiutorium mihi.

Effunde frameam & conclude aduersus eos

qui persequuntur me, dic animæ meæ salus tua ego sum.

Confundantur & reuereantur, quærentes animam meam.

Auertantur retrorsum & confundantur, cogitantes mihi mala.

Fiant tanquam puluis ante faciem uenti, & angelus Domini coartans eos.

Fiat uia illorum tenebræ & lubricum, & angelus Domini persequens eos.

Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui, superuacue exprobrauerunt animam meam.

Veniat illi laqueus quem ignorat, & captio quam abscondit apprehendat eum, & in laqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultabit in Domino, & lætabitur super salutari suo.

Omnia ossa mea dicent, Domine quis similis tibi?

Eripiens inopem de manu fortiorum eius, egenum & pauperem á diripientibus eum.

Surgentes testes iniqui, quæ ignorabam interrogabant me.

Retribuebant mihi mala pro bonis, sterilitatem animæ meæ.

Ego autem cum mihi molesti essent, induebar cilicio.

Humiliabam in ieiunio animam meam, & oratio mea in sinu meo conuertetur.

Quasi proximum quasi fratrem nostrum sic complacebam, quasi lugens & contristatus sic humiliabar.

Et aduersum me lætati sunt & conuenerunt, congregata sunt super me flagella & ignoraui.

Dißipati sunt nec compuncti, tentauerunt me, subsannauerunt me subsannatione, frenduerunt super me dentibus suis.

Domine quando respicies? restitue animam meam á malignitate eorum, á leonibus unicam meam.

Confitebor tibi in ecclesia magna, in populo graui laudabo te.

Non supergaudeant mihi qui aduersantur mihi inique, qui oderunt me gratis & annuunt oculis.

Quoniam mihi quidem pacifice loquebantur, & in iracundia terræ loquentes dolos cogitabant.

Et dilatauerunt super me os suum, dixerunt euge euge uiderunt oculi nostri.

Vidisti Domine ne sileas, Domine ne discedas a me.

Exurge & intende iudicio meo Deus meus, & Dominus meus in causam meam.

Iudica me secundum iusticiam tuam Domine Deus meus, & non supergaudeant mihi.

Non dicant in cordibus suis euge euge animæ nostræ, nec dicant deuorabimus eum.

Erubescant & reuereantur simul, qui gratulantur malis meis.

Induantur confusione & reuerentia, qui magna loquuntur super me.

Exultent & lætentur qui uolunt iusticiam meam, & dicant semper magnificetur Dominus, qui uolunt pacem serui eius.

Et lingua mea meditabitur iusticiam tuam, tota die laudem tuam.

XXXV.

In finem seruo Domini Dauid.

Dixit iniustus ut delinquat in semetipso, non est timor Dei ante oculos eius.

Quoniā dolose egit in conspectu eius ut inueniatur iniquitas eius ad odium.

Verba oris eius iniquitas & dolus, noluit intelligere ut bene ageret.

Iniquitatem meditatus est in cubili suo, astitit omni

omni uiæ non bonæ, maliciam autem non odiuit.

Domine in cœlo misericordia tua, & ueritas tua usque ad nubes.

Iusticia tua sicut montes Dei, iudicia tua abyssus multa.

Homines & iumenta saluabis Domine, quemadmodum multiplicasti misericordiā tuam Deus.

Filij autem hominum in tegmine alarum tuarum sperabunt.

Inebriabuntur ab ubertate domus tuæ, & torrente uoluptatis tuæ potabis eos.

Quoniam apud te est fons uitæ, & in lumine tuo uidebimus lumen.

Prætende Domine misericordiam scientibus te, & iusticiam tuam his qui recto sunt corde.

Non ueniat mihi pes superbiæ, & manus peccatoris non moueat me.

Ibi ceciderunt omnes qui operantur iniquitatem, expulsi sunt nec potuerunt stare.

XXXVI.

Psalmus ipsi Dauid.

Noli æmulari in malignantibus, neque zelaueris facientes iniquitatem.

 Quo-

Quoniam tanquam fœnum uelociter arescent, & quemadmodum olera herbarum cito decident.

Spera in Domino & fac bonitatem, & inhabita terram, & pasceris in diuitijs eius.

Delectare in Domino, & dabit tibi petitiones cordis tui.

Reuela Domino uiam tuam & spera in eo, & ipse faciet.

Et educet quasi lumen iusticiam tuam, & iudicium tuum tanquam meridiem, subditus esto Domino & ora eum.

Noli æmulari in eo qui prosperatur in uia sua, & in homine faciente iniusticias.

Desine ab ira & derelinque furorem, noli æmulari ut maligneris.

Quoniam qui malignantur exterminabuntur, sustinentes autem Dominum ipsi hæreditabunt terram.

Et adhuc pusillum & non erit peccator, & quæres locum eius & non inuenies.

Mansueti autem hæreditabunt terram, & delectabuntur in multitudine pacis.

Obseruabit peccator iustum, & stridebit super eum dentibus suis.

Dominus autem irridebit eum, quoniam prospicit

spicit quod ueniet dies eius.

Gladium euaginauerunt peccatores, intenderunt arcum suum.

Vt decipiant pauperem & inopem, ut trucident rectos corde.

Gladius eorum intret in corda ipsorum, & arcus eorum confringetur.

Melius est modicum iusto, super diuitias peccatorum multas.

Quoniam brachia peccatorum conterentur, confirmat autem iustos Dominus.

Nouit Dominus dies immaculatorum, & hæreditas eorum in æternum erit.

Non confundentur in tempore malo, & in diebus famis saturabuntur, quia peccatores peribunt.

Inimici uero Domini mox ut honorificati fuerint & exaltati, deficientes quemadmodum fumus deficient.

Mutuabitur peccator & non soluet, iustus autem miseretur & tribuet.

Quia benedicentes ei hæreditabunt terram, maledicentes autem ei disperibunt.

Apud Dominum gressus hominis dirigetur, & uiam eius uolet.

Dum ceciderit non collidetur, quia Dominus

supponit manum suam.

Iunior fui etenim senui, & non uidi iustum derelictum, nec semen eius quærens panem.

Tota die miseretur & commodat, & semen illius in benedictione erit.

Declina á malo & fac bonum, & inhabita in seculum seculi.

Quia Dominus amat iudicium, & non derelinquet Sanctos suos, in æternum conseruabuntur.

Iniusti punientur, & semen impiorum peribit.

Iusti autem hæreditabunt terram, & inhabitabunt in seculum seculi super eam.

Os iusti meditabitur sapientiam, & lingua eius loquetur iudicium.

Lex Dei eius in corde ipsius, & non supplantabuntur gressus eius.

Considerat peccator iustum, & quærit mortificare eum.

Dominus autem non derelinquet eum in manibus eius, nec damnabit eum cum iudicatur illi.

Expecta Dominum & custodi uiam eius, & exaltabit te ut hæreditate capias terram, cum perierint peccatores uidebis.

Vidi impium superexaltatum, & eleuatum sicut cedros libani.

Et transiui & ecce non erat, quæsiui eum & non est inuentus locus eius.

Custodi innocentiam & uide æquitatem, quoniam sunt reliquiæ homini pacifico.

Iniusti autem disperibunt, simul reliquiæ impiorum interibunt.

Salus autem iustorum á Domino, & protector eorum in tempore tribulationis.

Et adiuuabit eos Dominus et liberabit eos, & eruet eos á peccatoribus, & saluabit eos quia sperauerunt in eo.

XXXVII.

Psalmus Dauid in rememoratione die sabbati.

Domine ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, & confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne mea á facie iræ tuæ, non est pax ossibus meis á facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum, & sicut onus graue grauatæ sunt super me.

Putruerunt & corruptæ sunt cicatrices meæ, á facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum & curuatus sum usque in finem, tota die contristatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus, & non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum & humiliatus sum nimis, rugiebam à gemitu cordis mei.

Domine ante te omne desiderium meum, & gemitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me uirtus mea, & lumen oculorum meorum et ipsum non est mecum.

Amici mei & proximi mei, aduersum me appropinquauerunt & steterunt.

Et qui iuxta me erant de longe steterunt, & uim faciebāt qui quærebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi locuti sunt uanitates, & dolos tota die meditabantur.

Ego autem tanquam surdus non audiebam, & sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens, & non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te Domine speraui, tu exaudies me Domine Deus meus.

Quia dixi nequando supergaudeant mihi inimici mei, & dum commouentur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quo-

Quoniam ego in flagella paratus sum, & dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annunciabo, & cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei uiuunt & confirmati sunt super me, & multiplicati sunt qui oderunt me inique.

Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi, quoniam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me Domine Deus meus, ne discesseris à me.

Intende in adiutorium meum, Domine Deus salutis meæ.

XXXVIII.

In finem pro Idithum, canticum Dauid.

Dixi custodiam uias meas, ut non delinquam in lingua mea.

Posui ori meo custodiam, cum consisteret peccator aduersum me.

Obmutui & humiliatus sum & silui a bonis, & dolor meus renouatus est.

Concaluit cor meum intra me, & in meditatione mea exardescet ignis.

Locutus sum in lingua mea, notum fac mihi Domine finem meum.

Et

Et numerum dierũ meorum quis est, ut sciam
quid desit mihi.
Ecce mensurabiles posuisti dies meos, & sub-
stantia mea tanquam nihilum ante te.
Veruntamen uniuersa uanitas, omnis homo ui-
uens.
Veruntamen in imagine pertransit homo, sed
& frustra conturbatur.
Thesaurizat, & ignorat cui congregabit ea.
Et nunc quæ est expectatio mea, nonne Domi-
nus? & substantia mea apud te est.
Ab omnibus iniquitatibus meis erue me, oppro
brium insipienti dedisti me.
Obmutui & non aperui os meum, quoniam tu
fecisti, amoue á me plagas tuas.
A fortitudine manus tuæ ego defeci in increpa-
tionibus, propter iniquitatem corripuisti
hominem.
Et tabescere fecisti sicut araneam animam eius,
ueruntamen uane conturbatur, omnis ho-
mo.
Exaudi orationem meam Domine, & depre-
cationem meam, auribus percipe lachrimas
meas.
Ne sileas quoniam aduena ego sum apud te, &
peregrinus sicut omnes patres mei.

Remitte

Remitte mihi ut refrigerer priusquam abeam,
& amplius non ero.

XXXIX.

In finem, Psalmus Dauid.

Expectans expectaui Dominum, & in-
tendit mihi.
Et exaudiuit preces meas, & eduxit me
de lacu miseriæ & de luto fecis.
Et statuit supra petram pedes meos, & di-
rexit gressus meos.
Et immisit in os meum canticum nouum, car-
men Deo nostro.
Videbunt multi & timebunt, & sperabunt in
Domino.
Beatus uir cuius est nomen Domini spes eius,
& non respexit in uanitates & insanias
falsas.
Multa fecisti tu Domine Deus meus mirabilia
tua, & cogitationibus tuis non est qui si-
milis sit tibi.
Annunciaui & locutus sum, multiplicati sunt
super numerum.
Sacrificium & oblationem noluisti, aures au-
tem perfecisti mihi.
Holocaustum & pro peccato non postulasti,
tunc dixi ecce uenio.

In

In capite libri scriptum est de me, ut facerem uoluntatem tuam, Deus meus, uolui, & legem tuam in medio cordis mei.

Annunciaui iustitiam tuam in ecclesia magna, ecce labia mea non prohibebo, Domine tu scisti.

Iustitiam tuam non abscondi in corde meo, ueritatem tuam & salutare tuum dixi.

Non abscondi misericordiam tuam & ueritatem tuam, á concilio multo.

Tu autem Domine ne longe facias miserationes tuas á me, misericordia & ueritas tua semper susceperunt me.

Quoniam circumdederunt me mala quorum non est numerus, comprehenderunt me iniquitates meæ, & non potui ut uiderem.

Multiplicatæ sunt super capillos capitis mei, & cor meum dereliquit me.

Complaceat tibi Domine ut eruas me, Domine ad adiuuandum me respice.

Confundantur & reuereantur simul, qui quærunt animam meam ut auferant eam.

Auertantur retrorsum & reuereantur, qui uolunt mihi mala.

Ferant confestim confusionem suam, qui dicunt mihi euge euge.

Exultent & lætentur super te omnes quærentes te, & dicant semper, magnificetur Dominus, qui diligunt salutare tuum.

Ego autem mendicus sum & pauper, Dominus solicitus est mei.

Adiutor meus & protector meus tu es, Deus meus ne tardaueris.

XL.

In finem Psalmus Dauid.

Beatus qui intelligit super egenum & pauperem, in die mala liberabit eum Dominus.

Dominus conseruet eum & uiuificet eum, & beatum faciet eum in terra, & non tradat eum in animam inimicorum eius.

Dominus opem ferat illi super lectum doloris eius, uniuersum stratum eius uersasti in infirmitate eius.

Ego dixi Domine miserere mei, sana animam meam quia peccaui tibi.

Inimici mei dixerunt mala mihi, quando morietur & peribit nomen eius?

Etsi ingrediebatur ut uideret, uana loquebatur cor eius, congregauit iniquitatem sibi.

Egrediebatur foras, et loquebatur in idipsum.

Spes ex gratuita promissione pendet non ex condicione meritorum & dignitatis nostrae seu ex condicione Legis.

Aduersum me susurrabant omnes inimici mei, aduersum me cogitabant mala mihi.

Verbum iniquum constituerunt aduersum me, nunquid qui dormit non adijciet ut resurgat?

Etenim homo pacis meæ in quo speraui, qui edebat panes meos, magnificauit super me supplantationem.

Tu autem Domine miserere mei, & resuscita me, & retribuam eis.

In hoc cognoui quoniam uoluisti me, quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

Me autem propter innocentiam suscepisti, & confirmasti me in cõspectu tuo in æternum.

Benedictus Dominus Deus Israel, á seculo & in seculum, fiat fiat.

XLI.

In finem intellectus filijs Chore, Psalmus Dauid.

Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus.

Sitiuit anima mea ad Deum fortem uiuum, quando ueniam & apparebo ante faciem Dei?

Fuerunt mihi lachrimæ meæ panes die ac nocte,

te, dum dicitur mihi quotidie, ubi est Deus tuus?

Hæc recordatus sum, & effudi in me animam meam, quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum Dei.

In uoce exultationis & confeßionis, sonus epulantis.

Quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare uultus mei & Deus meus.

Ad meipsum anima mea conturbata est, propterea memor ero tui de terra Iordanis & Hermonijm á monte modico.

Abyssus abyssum inuocat, in uoce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua & fluctus tui, super me transierunt.

In die mandauit Dominus misericordiam suam, & nocte canticum eius.

Apud me oratio Deo uitæ meæ, dicam Deo, susceptor meus es.

Quare oblitus es mei, & quare contristatus incedo, dum affligit me inimicus?

Dum confringuntur ossa mea, exprobrauerũt mihi qui tribulant me inimici mei.

Dum dicunt mihi per singulos dies, ubi est Deus tuus? quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare uultus mei & Deus meus.

XLII.

In finem Psalmus Dauid.

IVdica me Deus & discerne causam meam de gente non sancta, ab homine iniquo & doloso erue me.

Quia tu es Deus fortitudo mea, quare me repulisti & quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam & ueritatem tuam, ipsa me deduxerunt & adduxerunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei, ad Deum qui lætificat iuuentutem meam.

Confitebor tibi in cithara Deus Deus meus, quare tristis es anima mea, & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare uultus mei & Deus meus.

XLIII.

In finem filijs Chore ad intellectum.

Deus

DEus auribus nostris audiuimus, patres nostri annunciauerunt nobis.

Opus quod operatus es in diebus eorum, & in diebus antiquis.

Manus tua gentes disperdidit, & plantasti eos, afflixisti populos & expulisti eos.

Nec enim in gladio suo possederunt terram, & brachium eorum non saluauit eos.

Sed dextera tua & brachium tuum & illuminatio uultus tui, quoniam complacuisti in eis.

Tu es ipse rex meus & Deus meus, qui mandas salutes Iacob.

In te inimicos nostros uentilabimus cornu, & in nomine tuo spernemus insurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo sperabo, & gladius meus non saluabit me.

Saluasti enim nos de affligentibus nos, & odientes nos confudisti.

In Deo laudabimur tota die, & in nomine tuo confitebimur in seculum.

Nunc autem repulisti & confudisti nos, & non egredieris Deus in uirtutibus nostris.

Auertisti nos retrorsum post inimicos nostros, & qui oderunt nos, diripiebant sibi.

 Dedisti

Dedisti nos tanquam oues escarum, & in gentibus dispersisti nos.

Vendidisti populum tuum sine precio, & non fuit multitudo in commutationibus eorum.

Posuisti nos opprobrium uicinis nostris, subsannationem & derisum his qui in circuitu nostro sunt.

Posuisti nos in similitudinem gentibus, cõmotionem capitis in populis.

Tota die uerecundia mea contra me est, & confusio faciei meæ cooperuit me.

A uoce exprobrantis & obloquentis, à facie inimici & persequentis.

Hæc omnia uenerunt super nos, nec obliti sumus te, & inique non egimus in testamento tuo.

Et non recessit retro cor nostrum, & declinasti semitas nostras à uia tua.

Quoniam humiliasti nos in loco afflictionis, & cooperuit nos umbra mortis.

Si obliti sumus nomen Dei nostri, et si expandimus manus nostras ad Deum alienum.

Nonne Deus requiret ista? ipse enim nouit abscondita cordis.

Quoniam propter te mortificamur tota die, æstimati sumus sicut oues occisionis.

Exurge, quare obdormis Domine? exurge & ne repellas in finem.

Quare faciem tuã auertis, obliuisceris inopiæ nostræ, & tribulationis nostræ?

Quoniam humiliata est in puluere anima nostra, conglutinatus est in terra uenter noster.

Exurge Domine, adiuua nos, & redime nos propter nomen tuum.

XLIIII.

In finem pro his qui cõmutabuntur, filijs Chore ad intellectum, Canticum pro dilecto.

Eructauit cor meum uerbum bonum, dico ego opera mea regi.

Lingua mea calamus scribæ, uelociter scribentis.

Speciosus forma præ filijs hominum, diffusa est gratia in labijs tuis, propterea benedixit te Deus in æternum.

Accingere gladio tuo, super femur tuum potentissime.

Specie tua & pulchritudine tua, intende prospere procede & regna.

Propter ueritatem & mansuetudinem & iusticiam, & deducet te mirabiliter dextera tua.

Sagittæ tuæ acutæ, populi sub te cadent in cor-
da inimicorum regis.
Sedes tua Deus in seculum seculi, uirga dire-
ctionis uirga regni tui.
Dilexisti iusticiam & odisti iniquitatem, prop-
terea unxit te Deus Deus tuus oleo læti-
ciæ, præ consortibus tuis.
Myrra & gutta & casia á uestimentis tuis, á
domibus eburneis, ex quibus delectauerunt
te filiæ regum in honore tuo.
Astitit regina á dextris tuis in uestitu deaura-
to, circundata uarietate.
Audi filia & uide, & inclina aurem tuam, &
obliuiscere populum tuum & domum pa-
tris tui.
Et concupiscet rex decorem tuum, quoniam
ipse est Dominus Deus tuus, & adorabis
eum.
Et filiæ Tyri in muneribus, uultum tuum de-
precabuntur omnes diuites plebis.
Omnis gloria eius filiæ regis ab intus, in fim-
brijs aureis circumamicta uarietatibus.
Adducentur regi uirgines post eam, proximæ
eius afferentur tibi.
Afferentur in læticia & exultatione, addu-
centur in templum regis.

Pro

Pro patribus tuis nati sunt tibi filij, constitues
cos principes super omnem terram.
Memor ero nominis tui Domine, in omni ge-
neratione & generationem.
Propterea populi confitebuntur tibi in æter-
num, & in seculum seculi.

XLV.

In finem filijs Chore pro
arcanis Psalmus.

DEus noster refugium & uirtus, adiutor
in tribulationibus, quæ inuenerunt
nos nimis.
Propterea non timebimus dum turbabitur
terra, & transferentur montes in cor ma-
ris.
Sonuerunt & turbatæ sunt aquæ eorum, con-
turbati sunt montes in fortitudine eius.
Fluminis impetus lætificat ciuitatem Dei, san-
ctificauit tabernaculum suum altißimus.
Deus in medio eius, non commouebitur, adiu-
uabit eam Deus mane diluculo.
Conturbatæ sunt gentes, et inclinata sunt reg-
na, dedit uocem suam mota est terra.
Dominus uirtutum nobiscum, susceptor noster
Deus Iacob.
Venite & uidete opera Domini, quæ posuit

 prodigia

prodigia super terram, auferẽs bella usque ad finem terræ.

Arcum conteret & confringet arma, & scuta comburet igni.

Vacate & uidete, quoniam ego sum Deus, exaltabor in gentibus, et exaltabor in terra.

Dominus uirtutum nobiscum, susceptor noster Deus Iacob.

XLVI.

In finem pro filijs Chore, Psalmus.

OMnes gentes plaudite manibus, iubilate Deo in uoce exultationis.

Quoniam Dominus excelsus terribilis, rex magnus super omnem terram.

Subiecit populos nobis, & gentes sub pedibus nostris.

Elegit nobis hæreditatem suam, speciem Iacob quem dilexit.

Ascendit Deus in iubilo, & Dominus in uoce tubæ.

Psallite Deo nostro psallite, psallite, regi nostro psallite.

Quoniam rex omnis terræ Deus, psallite sapienter.

Regnabit Deus super gentes, Deus sedet super sedem sanctam suam.

Prin-

Principes populorum congregati sunt cum Deo Abraham, quoniam dij fortes terræ uehementer eleuati sunt.

XLVII.

Psalmus Cantici filijs Choræ, secunda die sabbati.

MAgnus Dominus & laudabilis nimis, in ciuitate Dei nostri, in monte sancto eius.

Fundatur exultatione uniuersæ terræ, mons Zion latera aquilonis, ciuitas regis magni.

Deus in domibus eius cognoscetur, cum suscipiet eam.

Quoniam ecce reges terræ congregati sunt, conuenerunt in unum.

Ipsi uidentes sic admirati sunt, conturbati sunt, cõmoti sunt, tremor apprehendit eos.

Ibi dolores ut parturientis, in spiritu uehementi conteres naues Tharsis.

Sicut audiuimus, sic uidimus in ciuitate Domini uirtutum, in ciuitate Dei nostri, Deus fundauit eam in æternum.

Suscepimus Deus misericordiam tuam, in medio templi tui.

Secundum nomen tuum Deus, sic & laus tua in fines terræ, iusticia plena est dextera tua.

F 5 Lætetur

Lætetur mons Zion & exultent filiæ Iudæ, propter iudicia tua Domine.
Circundate Zion & complectimini eam, narrate in turribus eius.
Ponite corda uestra in uirtute eius, & distribuite domos eius ut enarretis in progenie altera.
Quoniã hic est Deus Deus noster in æternum & in seculum seculi, ipse reget nos in secula.

XLVIII.

In finem pro filijs Chore, Psalmus.

AVdite hæc omnes gentes, auribus percipite omnes qui habitatis orbem.
Quiq; terrigenæ & filij hominum, simul in unum diues et pauper.
Os meum loquetur sapientiam, & meditatio cordis mei prudentiam.
Inclinabo in parabolam aurem meam, aperiam in psalterio propositionem meam.
Cur timebo in die mala? iniquitas calcanei mei circundabit me.
Qui confidunt in uirtute sua, & in multitudine diuitiarum suarum gloriantur.
Frater non redimet, redimet homo? & non dabit Deo placationem suam.

Et

Et precium redemptionis animæ suæ, & laborabit in æternum, & uiuet adhuc in finem.
Non uidebit interitum, cum uiderit sapientes morientes, simul insipiens & stultus peribunt.
Et relinquent alienis diuitias suas, & sepulchra eorum domus illorum in æternum.
Tabernacula eorum in progenie & progenie, uocauerunt nomina sua in terris suis.
Et homo cum in honore esset non intellexit, comparatus est iumentis insipientibus, & similis factus est illis.
Hæc uia illorum scandalum ipsis, & postea in ore suo complacebunt.
Sicut oues in inferno positi sunt, mors depascet eos.
Et dominabuntur eorum iusti in matutino, & auxilium eorum ueterascet in inferno à gloria eorum.
Veruntamen Deus redimet animam meam de manu inferi, cum acceperit me.
Ne timueris cum diues factus fuerit homo, & cum multiplicata fuerit gloria domus eius.
Quoniam cum interierit non sumet omnia, neq; descendet cum eo gloria eius.

Quia

Quia anima eius in uita ipsius benedicetur, confitebitur tibi cum benefeceris ei.

Introibit usque in progenies patrum suorum, usque in æternum non uidebit lumen.

Homo cum in honore esset non intellexit, comparatus est iumentis insipientibus, & similis factus est illis.

XLIX.

Psalmus Asaph.

Deus deorum Dominus locutus est, & uocauit terram.

A solis ortu usque ad occasum, ex Zion species decoris eius.

Deus manifeste ueniet, Deus noster & non silebit.

Ignis in conspectu eius exardescet, & in circuitu eius tempestas ualida.

Aduocauit cœlum desursum, & terram, discernere populum suum.

Congregate illi sanctos eius, qui ordinant testamentum eius super sacrificia.

Et annunciabunt cœli iusticiam eius, quoniam Deus iudex est.

Audi populus meus & loquar, Israel, & testificabor tibi, Deus Deus tuus ego sum.

Non

Non in sacrificijs tuis arguam te, holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper.

Non accipiam de domo tua uitulos, neque de gregibus tuis hircos.

Quoniam meæ sunt omnes feræ siluarum, iumenta in montibus & boues.

Cognoui omnia uolatilia cœli, & pulchritudo agri mecum est.

Si esuriero, non dicam tibi, meus est enim orbis terræ & plenitudo eius.

Nunquid manducabo carnes taurorum, aut sanguinem hircorum potabo?

Immola Deo sacrificium laudis, & redde altißimo uota tua.

Et inuoca me in die tribulationis, & eruam te & honorificabis me.

Peccatori autem dixit Deus, quare tu enarras iusticias meas, & assumis testamentum meũ per os tuum?

Tu uero odisti disciplinam, & proiecisti sermones meos retrorsum.

Si uidebas furem currebas cum eo, & cum adulteris portionem tuam ponebas.

Os tuum abundauit malicia, & lingua tua concinnabat dolos.

Sedens aduersus fratrem tuum loquebaris, & aduersus

Et filium matris me calumniabaris

aduersus filium matris tuæ ponebas scandalum, hæc fecisti & tacui.

Existimasti inique quod ero tui similis, arguam te & statuam contra faciem tuam.

Intelligite hæc qui obliuiscimini Deum, nequando rapiat & non sit qui eripiat.

Sacrificium laudis honorificabit me, & illic iter quo ostendam illi salutare Dei.

Offerens laudem honorificabit me

.L.

Psalmus Dauid, cum uenit ad eum Nathan propheta postquã intrauit ad Bethsabe.

Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum, dele iniquitatem meam.

Amplius laua me ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, & peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccaui & malum coram te feci, ut iustificeris in sermonibus tuis, et uincas cum iudicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim ueritatem dilexisti, incerta & occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges

ducitur ab honesto quod misericordia Dei fiat illustrior si agnoscat

---

Dispositio psal...

Ardentissima oratio est pro remissione peccatorum docens unde sit peccatum, quid sit et quomodo tollatur. Quomodo regeneremur et qui cultus placeant deo.

Miserere mei Deus.

Propositio [illegible] Remitte mihi peccata non propter meam dignitatem sed propter tuam misericordiam promissam

Quoniam iniquitatem meam

Ratio pro. Quia agnoscentibus peccata sua et confugientibus ad misericordiam tuam promisisti remissionem propter mediatorem.

Tibi soli peccavi

3

Tristis querela. Fateor me peccasse
atque ideo fateor ut cum accusas et
punis nos ut peccatores, declareris
recte facere & iustus esse.
Et cum ab hypocritis iudicaris
& damnaris ut crudelis, qui
bonos & innocentes (ut sibi videntur)
punias et vincas & innumera
ris mirabilius qui nemini
iniuriam facias cum omnes
sint rei & peccatores
in peccatis concepti & nati

4

Ecce in iniquitatib:

Unde peccatum et quae eius
radix malum nempe
Originis

5

Ecce veritate delectaris.

Grata tibi est confessio peccati
Veritas in occulto est peccatum
quod lege revelatur. Sapientia
abscondita, est, gratuita remis
sio peccatorum propter mediatorem, hanc
manifestat vox evangelii 1. Cor. 2.

6

Expiabis me hyssopo.

Quomodo tollatur peccatum asper
sione sanguinis messiae. Alludit
autem ad typum vaccae ruffae
Numer. cap. 19.

7

Auditui meo dabis gaudium

Effectus fidei Ro. 5. Iustifi
cati fide pacem habemus

8

Averte faciem tuam.

Repetit petitionem.

9

Cor mundum crea in me

Petitio effectuum regenerationis

Primum petit fidem uiuenti per quam cor purificetur. Deinde spiritum firmum & certum non dubitantem de dei erga se bonitate. Tertio Ne à regenerato auferatur spiritus sanctus à quo ducatur & regatur et obediat deo. Quarto petit spiritu spontaneo sustentari idest ut sponte & placide obtemperet deo in afflictionibus non fremat adversus deum.

10

Docebo iniquos vias tuas.

promittit se gratum fore et maxime in conservanda et propaganda doctrina

11

Libera me de sanguinibus.

Deprecatur reatum homicidij seu ipsam poenam homicidij, ne interficiatur nec abijciatur in aeternas poenas ut Saul Achitophel & similes.

12.

Domine Labia mea aperies.

Repetit commemorationem de referenda gratia et simul in docendo & confessione se adiuuari petit.

13.

Quoniam non delectaberis

h sacrificijs alioqui dedissem

Cur sacrificia placeant deo.

14.

Benigne fac domine.

Precatio pro tota

Ecclesia

Asperges me Domine hyssopo & mundabor, lauabis me & super niuem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium & læticiam, & exultabunt ossa humiliata.

Auerte faciem tuam á peccatis meis, & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me Deus, & spiritum rectum innoua in uisceribus meis.

Ne proijcias me á facie tua, & spiritum sanctum tuum ne auferas á me.

Redde mihi læticiam salutaris tui, & spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos uias tuas, & impij ad te conuertentur.

Libera me de sanguinibus Deus Deus salutis meæ, & exultabit lingua mea iusticiam tuam.

Domine labia mea aperies, & os meum annunciabit laudem tuam.

Quoniam si uoluisses sacrificium, dedissem utiq;, holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus, cor contritum & humiliatum Deus non despicies.

Benigne fac Domine in bona uoluntate tua Zion, ut ædificentur muri Hierusalem.

Tunc acceptabis sacrificium iusticiæ, oblationes & holocausta, tunc imponent super altare tuum uitulos.

LI.

In finem intellectus Dauid, cum uenit ad eũ Doeg Idumæus & nunciauit Sauli, uenit Dauid in domum Abimelech.

Quid gloriaris in malicia, qui potens es in iniquitate?

Tota die iniusticiam cogitauit lingua tua, sicut nouacula acuta fecisti dolum.

Dilexisti maliciam super benignitatem, iniquitatem magis quam loqui æquitatem.

Dilexisti omnia uerba præcipitationis, lingua dolosa.

Propterea Deus destruet te in finem, euellet te & emigrabit te de tabernaculo tuo, & radicem tuam de terra uiuentium.

Videbunt iusti & timebunt, & super eum ridebunt, & dicent, ecce homo qui non posuit Deum adiutorem suum.

Sed sperauit in multitudine diuitiarum suarum, & præualuit in uanitate sua.

Ego autem sicut oliua fructifera in domo Dei, speraui in misericordia Dei in æternum, & in seculum seculi.

Confitebor

Confitebor tibi in seculum quia fecisti, & expectabo nomen tuum, quoniam bonum est in conspectu sanctorum tuorum.

LII.

In finem intellectus Dauid pro Amalech.

Dixit insipiens in corde suo, non est Deus.

Corrupti sunt & abhominabiles facti sunt in iniquitatibus, non est qui faciat bonum.

Deus de cœlo prospexit super filios hominũ, ut uideat si est intelligens aut requirens Deum.

Omnes declinauerunt simul inutiles facti sunt, non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operantur iniquitatem, qui deuorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non inuocauerunt, illic trepidauerunt timore, ubi non fuit timor.

Quoniam Deus dissipauit ossa eorum qui hominibus placent, confusi sunt quoniam Deus spreuit eos.

Quis dabit ex Zion salutare Israel, cum conuerterit

uerterit Deus captiuitatem plebis suæ, exultabit Iacob & lætabitur Israel.

LIII.

In finem in carminibus uel hymnis intellectus Dauid, cum uenissent Ziphæi, & nunciassent Sauli, nonne Dauid absconditus est apud nos?

Deus in nomine tuo saluum me fac, & in uirtute tua iudica me.

Deus exaudi orationem meam, auribus percipe uerba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt aduersum me, & fortes quæsierunt animam meam, & non proposuerūt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adiuuat me, & Dominus susceptor est animæ meæ.

Auerte mala inimicis meis, & in ueritate tua disperde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi, & confitebor nomini tuo Domine, quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me, & super inimicos meos despexit oculus meus.

LIIII.

In finem in carminibus intellectus Dauid.

Exaudi

Exaudi Deus orationem meam, & ne despexeris deprecationem meam, intende mihi & exaudi me.

Contristatus sum in exercitatione mea, & conturbatus sum à uoce inimici, & à tribulatione peccatoris.

Quoniam declinauerunt in me iniquitates, & in ira molesti erant mihi.

Cor meum conturbatum est in me, & formido mortis cecidit super me.

Timor & tremor uenerunt super me, & contexerunt me tenebræ.

Et dixi quis dabit mihi pennas sicut columbæ, & uolabo & requiescam.

Ecce elongaui fugiens, & mansi in solitudine. Sela

Expectabam eum qui saluum me fecit, à pusillanimitate spiritus & tempestate.

Præcipita Domine diuide linguas eorum, quoniam uidi iniquitatem & contradictionem in ciuitate.

Die ac nocte circundabit eam super muros eius iniquitas, & labor in medio eius & iniusticia.

Et non defecit de plateis eius, usura & dolus.

Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi, sustinuissem utiq;.

Etsi is qui oderat me super me magna locutus fuisset, abscondissem me forsitan ab eo.

Tu uero homo unanimis, dux meus & notus meus.

Qui simul mecum dulces capiebas cibos, in domo Dei ambulauimus cum consensu.

Veniat mors super illos, & descendant in infernum uiuentes.

Quoniam nequiciæ in habitaculis eorum, in medio eorum.

Ego autem ad Deum clamaui, & Dominus saluabit me.

Vespere & mane & meridie narrabo & annunciabo, & exaudiet uocem meam.

Redimet in pace animam meam ab his qui appropinquant mihi, quoniam inter multos erant mecum.

Exaudiet Deus & humiliabit illos, qui est ante secula.

Non enim est illis commutatio & non timuerunt Deum, extendit manum suam in retribuendo.

Contaminauerunt testamentum eius, diuisi sunt ab ira uultus eius, & appropinquauit cor illius.

Molliti sunt sermones eius super oleum, & ipsi sunt iacula.

Iacta super Dominum curam tuam & ipse te enutriet, & non dabit in æternum fluctuationem iusto.

Tu uero Deus, deduces eos in puteum interitus.

Viri sanguinum & dolosi non dimidiabunt dies suos, ego autem sperabo in te Domine.

LV.

In finem pro populo qui à Sanctis longe factus est, in tituli inscriptione ipsi Dauid, cũ tenerent eum Allophili in Geth.

Miserere mei Deus quoniam conculcauit me homo, tota die impugnans tribulauit me.

Conculcauerunt me inimici mei tota die, quoniam multi bellantes aduersum me.

Ab altitudine diei timebo, ego uero in te sperabo.

In Deo laudabo sermones meos, in Deo speraui non timebo quid faciat mihi caro.

Tota die uerba mea execrabantur, aduersum me omnes cogitationes eorum in malum.

Inhabitabunt & abscondent, ipsi calcaneum meum obseruabunt.

Sicut sustinuerunt animam meam pro nihilo saluos facies illos, in ira populos confringes.

Deus uitam meam annunciaui tibi, posuisti lachrimas meas in conspectu tuo.

Sicut & in promissione tua, tunc conuertentur inimici mei retrorsum.

In quacunq; die inuocauero te, ecce cognoui quoniam Deus meus es.

In Deo laudabo uerbum, in Domino laudabo sermonem, in Deo speraui non timebo quid faciat mihi homo.

In me sunt Deus uota tua, quæ reddam laudationes tibi.

Quoniam eripuisti animam meam de morte, & pedes meos de lapsu ut placeam cora Deo in lumine uiuentium.

LVI.

In finem ne disperdas, Dauid in tituli inscriptione, cum fugeret á facie regis Israel in speluncam.

MIserere mei Deus miserere mei, quoniam in te confidit anima mea.

Et in umbra alarum tuarum sperabo, donec transeat iniquitas.

Clamabo ad Deum altissimum, Deum qui benefecit mihi.

Misit de cœlo & liberauit me, dedit in opprobrium conculcantes me, Sela.

Misit

Misit Deus misericordiam suam & ueritatem suam, & eripuit animam meam de medio catulorum leonum, dormiui conturbatus.

Filij hominum dentes eorum arma & sagittæ, & lingua eorum gladius acutus.

Exaltare super cœlos Deus, & in omnem terram gloria tua.

Laqueum parauerunt pedibus meis, & incuruauerunt animam meam.

Foderunt ante faciem meam foueam, & inciderunt in eam, Sela.

Paratum cor meum Deus paratum cor meum, cantabo & psalmum dicam Domino.

Exurge gloria mea, exurge psalterium & cythara, exurgam diluculo.

Confitebor tibi in populis Domine, & psalmum dicam tibi in gentibus.

Quoniam magnificata est usq; ad cœlos misericordia tua, & usq; ad nubes ueritas tua.

Exaltare super cœlos Deus, & super omnem terram gloria tua.

LVII.

In finem ne disperdas Dauid in tituli inscriptione.

SI uere utiq; iustitiam loquimini, recte iudicate filij hominum.

[Manuscript annotations:]

Consolatio suauissima — Exaltare super coelos deus & super omnem terram gloria tua — Num quid non in numero sunt. 6 Gratiarum actio — 7 Iussa cur liberem — Eiusdem argumenti — Propositio Libera me. — Ratio quia spero in te. — Consolatio Antea liberasti ergo & nunc non deseres.

fugam meam numerasti — Aureum Dauidis LVI. ad premendum ne perires — Consumentum quod contra me

Narratio periculi — anima mea in medio leonum dormivi — 5 precatio — 6 — 7 Gratiarum actio pro liberatione — Aureum Dauidis ad premendum ne periret — Increpatio hostium grauissima — Num quid plane muti estis ut iustitiam loquamini et recte iudicetis filij hominum. — Eiusdem argumenti Consolatio — Irritos esse furores hostium Ecclesiae et piorum et illos perditis seruari Ecclesiam.

Etenim in corde iniquitates operamini in terra, iniusticias manus uestræ concinnant.

Alienati sunt peccatores á uulua, errauerunt ab utero, locuti sunt falsa.

Furor illis secundum similitudinem serpentis, sicut aspidis surdæ & obdurantis aures suas.

Quæ non exaudiet uocem incantantium, & uenefici incantantis sapienter.

Deus conteret dentes eorum in ore ipsorum, molas leonum confringet Dominus.

Ad nihilum deuenient tanquã aqua decurrens, intendit arcum suum donec infirmentur.

Sicut cera quæ fluit auferentur, supercecidit ignis & non uiderunt solem.

Priusquã intelligerent spinæ uestræ rhamnum, sicut uiuentes sic in ira absorbet eos.

Lætabitur iustus cum uiderit uindictam, manus suas lauabit in sanguine peccatoris.

Et dicet homo, si utiq; est fructus iusto, utiq; est Deus iudicans eos in terra.

LVIII.

In finem ne disperdas Dauid in tituli inscriptione, quando misit Saul & custodiuit domum eius ut interficeret eum.

Eripe

Oratio pro liberatione plerumque vero historiae afflictiones et liberationes Davidis sunt typus CHRISTI et totius ecclesiae. Quare oratio est contra hostes ecclesiae omnium temporum quibus eadem mala eventura sunt quae superioribus temporibus hostibus acciderint de quibus contionatur hic psalmus

Eripe me de inimicis meis Deus meus, & ab insurgentibus in me libera me.

Eripe me de operantibus iniquitatem, & de uiris sanguinum salua me.

Quia ecce cœperunt animam meam, irruerunt in me fortes.

Neq; iniquitas mea neq; peccatum meum Domine, sine iniquitate cucurri & direxi.

Exurge in occursum meum & uide, & tu Domine Deus uirtutum Deus Israel.

Intende ad uisitandas omnes gentes, non miserearis omnibus qui operantur iniquitatem.

Conuertentur ad uesperam, & famem pacientur ut canes, & circumibunt ciuitatem.

Ecce loquentur in ore suo, & gladius in labijs eorum, quoniam quis audiuit?

Et tu Domine deridebis eos, ad nihilum deduces omnes gentes.

Fortitudinem meã ad te custodiam, quia Deus susceptor meus es, Deus meus misericordia eius præueniet me.

Deus ostendit mihi super inimicos meos, ne occidas eos nequando obliuiscantur populi mei.

Disperge illos in uirtute tua, & depone eos protector meus Domine.

Delictum oris eorum, sermonem labiorum ipsorum, & comprehendantur in superbia sua.

Et de execratione et mendacio annunciabuntur in consummatione, in ira consummationis & non erunt.

Et scient quia Deus dominabitur Iacob, & finium terræ.

Conuertentur ad uesperam & famem patientur ut canes, & circumibunt ciuitatem.

Ipsi dispergentur ad manducandum, si uero non fuerint saturati & murmurabunt.

Ego autem cantabo fortitudinem tuam, & exultabo mane misericordiam tuam.

Quia factus es susceptor meus, & refugium meum in die tribulationis meæ.

Adiutor meus tibi psallam, quia Deus susceptor meus es, Deus meus misericordia mea.

LIX.

In finem pro his qui cõmutabuntur, in tituli inscriptione ipsi Dauid in doctrinam, cum succendit Mesopotamiam Syriæ, & Syriam Sobal, & conuertit Ioab, & percußit Edom, in ualle Salinarum duodecim milia.

Deus

Deus repulisti nos et destruxisti nos, iratus es & misertus es nobis.

Cõmouisti terram & conturbasti eam, sana contritiones eius quia cõmota est.

Ostendisti populo tuo dura, potasti nos uino compunctionis.

Dedisti metuentibus te significationem, ut fugiant á facie arcus.

Et liberentur dilecti tui, saluum fac dextra tua & exaudi me.

Deus locutus est in Sancto suo, lætabor & partibor Sichimam, & conuallem tabernaculorum metibor.

Meus est Galaad & meus est Manasses, & Ephraim fortitudo capitis mei.

Iuda rex meus, Moab olla spei meæ.

In Idumæam extendam calciamentum meum, mihi alienigenæ subditi sunt.

Quis deducet me in ciuitatem munitam, quis deducet me usque in Idumæam?

Nonne tu Deus qui repulisti nos, & non egredieris Deus in uirtutibus nostris?

Da nobis auxilium de tribulatione, quia uana salus hominis.

In Deo faciemus uirtutem, & ipse ad nihilum deducet tribulantes nos.

In

LX.

In finem in hymnis Psalmus Dauid.

Exaudi Deus deprecationem meam, intende orationi meæ.

A finibus terræ ad te clamaui dum anxiaretur cor meum, in petra exaltasti me.

Deduxisti me quia factus es spes mea, turris fortitudinis á facie inimici.

Inhabitabo in tabernaculo tuo in secula, protegar in uelamento alarum tuarum.

Quoniam tu Deus meus exaudisti orationem meam, dedisti hæreditatem timentibus nomen tuum.

Dies super dies regis adijcies, annos eius usq; in diem generationis & generationis.

Permanet in æternum in conspectu Dei, misericordiam & ueritatem eius quis requiret?

Sic psalmum dicam nomini tuo in seculum seculi, ut reddam uota mea de die in diem.

LXI.

In finem pro Idithun Psalmus Dauid.

Nonne Deo subiecta erit anima mea, ab ipso enim salutare meum.

Nam & ipse Deus meus & salutaris meus, susceptor meus, non mouebor amplius.

Quousque irruitis in hominem, interficitis uniuersi uos tanquam parieti inclinato & maceriæ depulsæ?

Veruntamen precium meum cogitauerũt repellere, cucurri in siti, ore suo benedicebant, & corde suo maledicebant.

Veruntamen Deo subiecta esto anima mea, quoniam ab ipso pacientia mea.

Quia ipse Deus meus & saluator meus, adiutor meus, non emigrabo.

In Deo salutare meum & gloria mea, Deus auxilij mei & spes mea in Deo est.

Sperate in eo omnis congregatio populi, effundite coram illo corda uestra, Deus adiutor noster in æternum.

Veruntamen uani filij hominum, mendaces filij hominum in stateris, ut decipiant ipsi de uanitate in idipsum.

Nolite sperare in iniquitate, & rapinas nolite concupiscere, diuiciæ si affluant, nolite cor apponere.

Semel locutus est Deus duo hæc audiui, quia potestas Dei est & tibi Domine misericordia, quia tu reddis unicuiq; iuxta opera sua.

LXII.

Psalmus

Psalmus Dauid cum esset in deserto Idumææ.

Deus Deus meus, ad te de luce uigilo. Sitiuit in te anima mea, quã multipliciter tibi caro mea.

In terra deserta, inuia & in aquosa sic in sancto apparui tibi, ut uiderem uirtutem tuam & gloriam tuam.

Quoniam melior est misericordia tua super uitas, labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in uita mea, & in nomine tuo leuabo manus meas.

Sicut adipe & pinguedine repleatur anima mea, & labijs exultationis laudabit os meum.

Sic memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te, quia fuisti adiutor meus.

Et in uelamento alarum tuarum exultabo, adhæsit anima mea post te, me suscepit dextera tua.

Ipsi uero inuanum quæsierunt animam meam, introibunt in inferiora terræ, tradentur in manus gladij, partes uulpium erunt.

Rex uero lætabitur in Deo, laudabuntur omnes qui iurant in eo, quia obstructum est os loquentium iniqua.

LXIII.

In finem Psalmus Dauid.

Exaudi Deus orationem meam cum deprecor, á timore inimici eripe animam meam.

Protexisti me á conuentu malignantium, á multitudine operantium iniquitatem.

Quia exacuerunt ut gladium linguas suas, intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Subito sagittabunt eum & non timebunt, firmauerunt sibi sermonem nequam.

Narrauerunt ut absconderent laqueos, dixerunt quis uidebit eos?

Scrutati sunt iniquitates, defecerunt scrutantes scrutinio.

Accedet homo ad cor altum, & exaltabitur Deus.

Sagittæ paruulorum factæ sunt plagæ eorum, & infirmatæ sunt cõtra eos linguæ eorum.

Conturbati sunt omnes qui uidebant eos, & timuit omnis homo.

Et annunciauerunt opera Dei, & facta eius intellexerunt.

Lætabitur iustus in Domino & sperabit in eo, & laudabuntur omnes recti corde.

LXIIII.

In finem Psalmus David, canticum Hieremiæ, Aggæi & Ezechielis, de uerbo peregrinationis, uel de populo transmigrationis cum inciperent proficisci.

Te decet hymnus Deus in Zion, & tibi reddetur uotum in Hierusalem.

Exaudi orationem meam, ad te omnis caro ueniet.

Verba iniquorum præualuerunt super nos, & impietatibus nostris tu propiciaberis.

Beatus quem elegisti & assumpsisti, inhabitabit in atrijs tuis.

Replebimur in bonis domus tuæ, sanctum est templum tuum mirabile in æquitate.

Exaudi nos Deus salutaris noster, spes omnium finium terræ & in mari longe.

Præparans montes in uirtute tua accinctus potentia, qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum eius.

Turbabuntur gentes & timebunt qui habitant terminos à signis tuis, exitus matutini & uespere delectabis.

Visitasti terram & inebriasti eam, multiplicasti locupletare eam.

Flumen Dei repletum est aquis, parasti cibum

illorum, quoniam ita est præparatio eius.

Riuos eius inebrias, multiplica genimina eius, in stillicidijs eius lætabitur germinans.

Benedices coronæ anni benignitatis tuæ, & campi tui replebuntur ubertate.

Pinguescent speciosa deserti, & exultatione colles accingentur.

Induti sunt arietes ouium, & ualles habundabunt frumento, clamabunt, etenim hymnum dicent.

LXV.

In finem canticum Psalmi resurrectionis.

Ivbilate Deo omnis terra, psalmum dicite nomini eius. date gloriam laudi eius.

Dicite Deo, quã terribilia sunt opera tua Domine, in multitudine uirtutis tuæ mentientur tibi inimici tui.

Omnis terra adoret te & psallat tibi, psalmum dicat nomini tuo.

Venite & uidete opera Dei, terribilis in consilijs super filios hominum.

Qui conuertit mare in aridam, in flumine per transibunt pede, ibi lætabimur in ipso.

Qui dominatur in uirtute sua in æternum, oculi eius super gentes respiciunt, qui exaspe-

rant non exaltentur in semetipsis.

Benedicite gentes Deum nostrum, & auditam facite uocem laudis eius.

Qui posuit animam meam ad uitam, & non dedit in commotionem pedes meos.

Quoniam probasti nos Deus, igne nos examinasti sicut examinatur argentum.

Induxisti nos in laqueum, posuisti tribulationes in dorso nostro, imposuisti homines super capita nostra.

Transiuimus per ignem & aquam, & eduxisti nos in refrigerium.

Introibo in domum tuam in holocaustis, reddam tibi uota mea quæ distinxerunt labia mea.

Et locutum est os meum in tribulatione mea.

Holocausta medullata offeram tibi cum incenso arietum, offeram tibi boues cum hircis.

Venite & audite & narrabo omnes qui timetis Deum, quanta fecit animæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamaui, & exaltaui sub lingua mea.

Iniquitatem si aspexi in corde meo, non exaudiet Dominus.

Propterea exaudiuit Deus, & attendit uoci deprecationis meæ.

Bene-

Benedictus Deus, qui non amouit orationem meam & misericordiam suam à me.

LXVI.

In finem in hymnis, Psalmus cantici Dauid.

DEus misereatur nostri & benedicat nobis, illuminet uultum suum super nos, & misereatur nostri. Sela.

Vt cognoscamus in terra uiam tuam, in omnibus gentibus salutare tuum.

Confiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur & exultent gentes, quoniam iudicas populos in æquitate, & gentes in terra dirigis. Sela.

Confiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi omnes, terra dedit fructum suũ.

Benedicat nos Deus Deus noster benedicat nos Deus, & metuant eum omnes fines terræ.

LXVII.

In finem Psalmus cantici Dauid.

EXurgat Deus et dissipentur inimici eius, & fugiant qui oderunt eum á facie eius.

Sicut deficit fumus deficiant, sicut fluit cera á facie ignis, sic pereant peccatores á facie Dei.

Exurgat Deus.

Insignis hic psal. est, qui continet triumphale carmen & prophetiam de christo de eius resurrectione ascensione ad coelos, missione spiritus S. & apostolorum ad prædicandum euangelium de regno & sacerdotio ... abrogando ac nouo & æterno regno constituendo in fine orat pro conseruatione huius regni

Hic psal. est generis demonstratiui ἐπινίκιον ... est descriptio ... pompæ triumphalis victoriæ christi & ostendit quod ipse christus regnaturus sit diuina potentia per verbum & quod nos liberabit à peccatis

PSALTERIVM.

Et iusti epulentur & exultent in conspectu Dei, & delectentur in lætitia. Cantate Deo, psalmum dicite nomini eius, iter facite ei qui ascendit super occasum, Dominus nomen illi. Exultate in conspectu eius, turbabuntur á facie eius, patris orphanorum & iudicis uiduarum. Deus in loco sancto suo, Deus qui inhabitare facit unius moris in domo. Qui educit uinctos in fortitudine, similiter eos qui exasperant qui habitant in sepulchris. Deus cum egredereris in conspectu populi tui, cum pertransires in deserto. Terra mota est, etenim cœli distillauerunt á facie Dei Synai, á facie Dei Israel. Pluuiam uoluntariam segregabis Deus hæreditati tuæ, & infirmata est, tu uero perfecisti eam. Animalia tua habitabunt in ea, parasti in dulcedine tua pauperi Deus. Dominus dabit uerbum euangelizantibus uirtute multa. Rex uirtutum dilecti dilecti, & speciei domus diuidere spolia. Si dormiatis inter medios cleros, pennæ columbæ

Carmen triumphale

Dispositio et oeconomia psalmi Exurgat Deus

psal. continet triumphale carmen et prophetiam de christo de eius resurr. ascen. missione spiritus s. et aplorum ad praedicandum euangelium de regno et sacerdotio iudeorum abrogando et novo ac aeterno constituendo. In fine orat pro conservatione huius regni.

Exurgat Deus.

Exord. in quo maleprecatur hostibus ecclesiae benedicit ipsi ecclesiae

Cantate Deo psalmum dicite

Propositio excipit venientem regem triumphatorem et addit rationes .1. quia vehitur curru triumphali molli in voce nempe euangelii non in lege sinai terribili. 2 quia Iehova nomen illi. 3 quia non oppressor sed pater orphanorum et viduarum. 4ta. est deus ideo venit ut in vobis habitet 5ta. et ecclesiam solitariam multiplicat 6ta. quia vinctos in carcerib. mortis et diaboli liberat. 7tima quia punit hostes euangelii. ita propositio multis et illustrib. rationibus est amplificata.

Cum constituit omnipotens reges super eam.

8 Deuictis hostibus imponuntur praefecti urbibus, ita Christus victor imponit Ecclesiis suis praefectos Episcopos & pastores ubi tenebrae falsae doctrinae cedunt luci Euangelii

Mons Dei mons pinguis

9 Hic comparatur Ecclesia monti ut Esa. 2 & Micheæ 4. Dan. 2. Est autem pinguis abundans gratia sed aduersus hunc insurgunt alii montes potentes virib. & autoritate At in hoc solo quem in verbo fundauit habitat deus ceteros omnes auersatur

10 Currus dei milies mille

hactenus bella & pugnas iam victorias & triumphos & donaria in milites diuisa describit Collos. 2. triumphans de illis Ephe. 4 dedit dona

11 benedictus dominus) hactenus triumphos hic crucem Ecclesiae describit & tamen altera consolationem Ecclesiam habere deum saluantem pios, & perdentem impios

Exercitum castra metantur

Caussa finalis regni Christus non regnat ... non est ociosus sed ut nobis det dona. Illi non ... Christo verum honorem cultum qui non credunt ...

lumbæ deargentatæ, & posteriora dorsi
eius in pallore auri.

8. Dum discernit cœlestis reges super eam, niue
dealbabuntur in Selmon, mons Dei mons
pinguis.

9 Mons coagulatus, mons pinguis, ut quid suspi=
camini montes coagulatos?

Mons in quo beneplacitum est Deo habitare
in eo, etenim Dominus habitabit in finem.

10. Currus Dei decem milibus multiplex, milia
lætantium, Dominus in eis in Sinai in san=
cto.

Ascendisti in altum cepisti captiuitatem, acce=
pisti dona in hominibus.

Etenim non credentes, inhabitare Dominum
Deum.

11. Benedictus Dominus die quotidie, prosperum
iter faciet nobis Deus salutariũ nostrorum.

Deus noster Deus saluos faciendi, & Domini
Domini exitus mortis.

Veruntamen Deus cõfringet capita inimicorũ
suorum, uerticem capilli perambulantium
in delictis suis.

Dixit Dominus ex Basan, conuertam, conuer=
tam in profundum maris.

Vt intingatur pes tuus in sanguine, lingua

 canum

vere regnare qui non ... Debemus petere spiritum sanctum & alia quae promisit promissio regni ... fidem, fidei promissionem

Dona dat christus ergo est inuocandus valet ex correlatiuis

Vox plena consolationis Christus ascendit ut det dona hominibus

canum tuorum ex inimicis ab ipso.

Viderunt ingressus tuos Deus, ingressus Dei mei regis mei qui est in sancto.

Præuenerunt principes coniuncti psallentibus, in medio iuuencularum timpanistriarum.

In ecclesijs benedicite Deo, Domino de fontibus Israel.

Ibi Beniamin adolescẽtulus, in mentis excessu.

Principes Iuda duces eorum, principes Zabulon & principes Neptalim.

Manda Deus uirtuti tuæ, confirma hoc Deus quod operatus es in nobis.

A templo tuo in Hierusalem, tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in uaccis populorum, ut excludant eos qui probati sunt argento.

Dißipa gentes quæ bella uolunt, uenient legati ex Aegypto, Aethiopia præueniet manus eius Deo.

Regna terræ cantate Deo, psallite Domino.

Psallite Deo, qui ascendit super cœlum cœli, ad orientem.

Ecce dabit uoci suæ uocem uirtutis, date gloriam Deo super Israel, magnificentia eius & uirtus eius in nubibus. Mi-

Mirabilis Deus in Sanctis suis, Deus Israel ipse dabit uirtutem & fortitudinem plebi suæ, benedictus Deus.

LXVIII.

In finem pro his qui commutabuntur, Psalmus ipsi Dauid.

SAluum me fac Deus, quoniam intrauerunt aquæ usque ad animam meam.

Infixus sum in limo profundi, & non est substantia.

Veni in altitudinem maris, & tempestas demersit me.

Laboraui clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ, defecerunt oculi mei dum spero in Deum meum.

Multiplicati sunt super capillos capitis mei, qui oderunt me gratis.

Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei iniuste, quæ non rapui tunc exsoluebam.

Deus tu scis insipientiam meam, & delicta mea à te non sunt abscondita.

Non erubescant in me qui expectant te Domine, Domine uirtutum.

Non confundantur super me, qui quærunt te Deus Israel.

Quoniam propter te sustinui opprobrium, operuit

operuit confusio faciem meam.

Extraneus factus sum fratribus meis, & peregrinus filijs matris meæ.

Quoniam zelus domus tuæ comedit me, & opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me.

Et operui in ieiunio animam meam, & factum est in opprobrium mihi.

Et posui uestimentum meum cilicium, & factus sum illis in parabolam.

Aduersum me loquebantur qui sedebant in porta, & in me psallebant qui bibebant uinum.

Ego uero orationem meam ad te Domine, tempus beneplaciti Deus.

In multitudine misericordæ tuæ, exaudi me in ueritate salutis tuæ.

Eripe me de luto ut non infigar, libera me ab his qui oderunt me & de profundis aquarum.

Non me demergat tempestas aquæ, neq; absorbeat me profundum, neq; urgeat super me puteus os suum.

Exaudi me Domine quoniam benigna est misericordia tua, secundum multitudinem miserationum tuarum respice me.

Et

Et ne auertas faciem tuam à puero tuo, quoniã tribulor uelociter exaudi me.

Intende animæ meæ & libera eam, propter inimicos meos eripe me.

Tu scis improperium meum & confusionem meam, & reuerentiam meam.

In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me, improperium expectauit cor meum & miseriam.

Et sustinui qui simul contristaretur & nõ fuit, & qui consolaretur & non inueni.

Et dederunt in escam meam fel, & in siti mea potauerunt me aceto.

Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum, & in retributiones & in scandalum.

Obscurentur oculi eorum ne uideant, & dorsum eorum semper incurua.

Effunde super eos iram tuam, & furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitatio eorum deserta, & in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.

Quoniam quem tu percussisti persecuti sunt, & super dolorem uulnerum eorum addiderunt.

Appone iniquitatem super iniquitatem eorũ, & non intrent in iusticiam tuam.

Hs De=

Deleantur de libro uiuentium, & cum iustis non scribantur.

Ego sum pauper & dolens, salus tua Deus suscepit me.

Laudabo nomen Dei cum cantico, & magnificabo eum in laude.

Et placebit Deo super uitulum nouellum, cornua producentem & ungulas.

Videant pauperes & lætentur, quærite Deum & uiuet anima uestra.

Quoniam exaudiuit pauperes Dominus, & uinctos suos non despexit.

Laudent illum cœli & terra, mare & omnia reptilia in eis.

Quoniam Deus saluam faciet Zion, & ædificabuntur ciuitates Iudæ.

Et inhabitabunt ibi, & hæreditate acquirent eam.

Et semen seruorum eius poßidebit eam, & qui diligunt nomen eius habitabunt in ea.

LXIX.

In finem Psalmus Dauid in rememorationem, eo q. saluum fecit eũ Dominus.

Deus in adiutorium meum intende, Domine ad adiuuandum me festina.

Confundantur & reuereantur, qui quærunt

quærunt animam meam.

Auertantur retrorsum & erubescant, qui nolunt mihi mala.

Auertantur statim erubescentes, qui dicunt mihi euge euge.

Exultent & lætentur in te omnes qui quærunt te, & dicant semper magnificetur Dominus qui diligunt salutare tuum.

Ego uero egenus & pauper sum, Deus adiuua me.

Adiutor meus & liberator meus es tu, Domine ne moreris.

LXX.

Psalmus Dauid filiorum Ionadab & priorum captiuorum.

IN te Domine speraui, nõ confundar in æternum, in iustitia tua libera me & eripe me.

Inclina ad me aurem tuam, & salua me.

Esto mihi in Deum protectorem & in locum munitum, ut saluum me facias.

Quoniam firmamentum meum, & refugium meum es tu.

Deus meus eripe me de manu peccatoris, & de manu contra legem agentis & iniqui.

Quoniam tu es patientia mea Domine, Domine

mine spes mea à iuuentute mea.

In te confirmatus sum ex utero, de uentre matris meæ tu es protector meus.

In te cantatio mea semper, tanquam prodigium factus sum multis & tu adiutor fortis.

Repleatur os meum laude ut cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam.

Ne proijcias me in tempore senectutis, cum defecerit uirtus mea ne derelinquas me.

Quia dixerunt inimici mei mihi, & qui custodiebant animam meam consilium fecerunt in unum.

Dicentes Deus dereliquit eum, persequimini & comprehendite eum, quia non est qui eripiat.

Deus ne elongeris à me, Deus meus in auxilium meum respice.

Confundantur & deficiant detrahentes animæ meæ, operiantur confusione & pudore qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperabo, & adijciam super omnem laudem tuam.

Os meum annunciabit iusticiam tuam, tota die salutare tuum.

Quoniam non cognoui literaturam, introibo in potentias Domini, Domine memorabor iusticiæ tuæ solius.

Deus

Deus docuisti me à iuuentute mea & usque nunc, pronunciabo mirabilia tua.

Et usque in senectam & senium, Deus ne derelinquas me.

Donec annunciem brachium tuum, generationi omni quæ uentura est, potentiam tuã.

Potentiam tuam & iusticiam tuam Deus usque in altißima quæ fecisti magnalia, Deus quis similis tibi?

Quantas ostendisti mihi tribulationes multas & malas, & conuersus uiuificasti me, & de abyßis terræ iterum reduxisti me.

Multiplicasti magnificentiam tuam, & conuersus consolatus es me.

Nam & ego confitebor tibi in uasis psalmi ueritatem tuam Deus, psallam tibi in cithara o sanctus Israel.

Exultabunt labia mea cum cantauero tibi, & anima mea quam redemisti.

Sed & lingua mea tota die meditabitur iusticiam tuam, cum confusi & reueriti fuerint qui quærunt mala mihi.

LXXI.

Psalmus Dauid in Salomonem.

DEus iudicium tuum regi da, & iusticiam tuam filio regis.

Iudicare populum tuum in iusticia, & pauperes tuos in iudicio.

Suscipiant montes pacem populo, & colles iusticiam.

Iudicabit pauperes populi, & saluos faciet filios pauperum, & humiliabit calumniatorem.

Et permanebit cum sole & ante lunam, in generationem & generationem.

Descendet sicut pluuia in uellus, & sicut stillicidia stillantia super terram.

Orietur in diebus eius iusticia & abundantia pacis, donec auferatur luna.

Et dominabitur a mari usque ad mare, & a flumine usque ad terminos orbis terrarum.

Coram illo procident Aethiopes, & inimici eius terram lingent.

Reges Tharsis & insulae munera offerent, reges Arabum & Saba dona adducent.

Et adorabunt eum omnes reges, omnes gentes seruient ei.

Quia liberabit pauperem a potente, & pauperem cui non erat adiutor.

Parcet pauperi & inopi, & animas pauperum saluas faciet.

Ex usuris & iniquitate redimet animas eorum, & honorabile nomen eorum coram illo.

Et uiuet & dabitur ei de auro Arabiae, & adorabunt de ipso semper, tota die benedicent ei.

Erit firmamentum in terra in summis montiũ, superextolletur super libanum fructus eius, et florebunt de ciuitate sicut foenum terrae.

Sit nomen eius benedictum in secula, ante solem permanet nomen eius.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terrae, omnes gentes magnificabunt eum.

Benedictus Dominus Deus Israel, qui facit mirabilia solus.

Et benedictum nomen maiestatis eius in aeternum, & replebitur maiestate eius omnis terra, fiat fiat.

LXXII.

Defecerunt hymni Dauid filii Iesse, Psalmus Asaph.

Quam bonus Israel Deus, his qui recto sunt corde.

Mei autem pene moti sunt pedes, pene effusi sunt gressus mei.

Quia zelaui super iniquos, pacem peccatorum uidens.

Quia

Item argumentum quod est psalmi 37. Docet n. ne indignemur cum videmus impios bene esse affligi autem pios.

Quia non est respectus morti eorum, & firmamentum in plaga eorum.

In labore hominum non sunt, & cum hominibus non flagellabuntur.

Ideo tenuit eos superbia, operti sunt iniquitate & impietate sua.

Prodijt quasi ex adipe iniquitas eorum, transierunt in affectum cordis.

Cogitauerunt & locuti sunt nequitiam, iniquitatem in excelso locuti sunt.

Posuerunt in cœlum os suum, & lingua eorũ transiuit in terra.

Ideo conuertetur populus meus hic, & dies pleni inuenientur in eis.

Et dixerunt quomodo scit Deus, etsi est scientia in excelso?

Ecce ipsi peccatores & abundantes in seculo, obtinuerunt diuitias.

Et dixi, ergo sine causa iustificaui cor meum, & laui inter innocentes manus meas.

Et fui flagellatus tota die, & castigatio mea in matutinis.

Si dicebam, narrabo sic, ecce nationem filiorum tuorum reprobaui.

Existimabam ut cognoscerem, hoc, labor est ante me.

Donec

Donec intrem in sanctuarium Dei, & intelligam in nouißimis eorum.

Veruntamen propter dolos posuisti eis, deiecisti eos dum alleuarentur.

Quomodo facti sunt in desolationem, subito defecerunt, perierunt propter iniquitatem suam.

Velut somnium surgentium, Domine, in ciuitate tua imaginem ipsorũ ad nihilum rediges.

Quia inflammatum est cor meum, & renes mei commutati sunt, & ego ad nihilum redactus sum & nesciui.

Vt iumentum factus sum apud te, & ego semper tecum.

Tenuisti manum dexteram meam, & in uoluntate tua deduxisti me, & cum gloria suscepisti me.

Quid enim mihi est in cœlo, & à te quid uolui super terram?

Defecit caro mea & cor meum, Deus cordis mei & pars mea Deus in æternum.

Quia ecce qui elongant se à te peribunt, perdidisti omnes qui fornicantur abs te.

Mihi autem adhærere Deo bonum est, ponere in Domino spem meam.

Vt annunciem omnes prædicationes tuas in portis filiæ Zion.

LXXIII.

In finem intellectus Asaph.

VT quid Deus repulisti in finem, iratus est furor tuus super oues pascuæ tuæ.
Memor esto congregationis tuæ, quam possedisti ab initio.
Redemisti uirgam hæreditatis tuæ, mons Zion in quo habitasti in eo.
Leua manus tuas in superbias eorum in finem, quanta malignatus est inimicus in sancto?
Et gloriati sunt qui oderunt te, in medio solennitatis tuæ.
Posuerunt signa sua signa & nō cognouerunt, sicut in exitu super summum.
Quasi in sylua lignorum securibus exciderunt ianuas eius in idipsum, in securi & ascia deiecerunt eam.
Incenderunt igni sanctuarium tuum in terra, polluerunt tabernaculum nominis tui.
Dixerunt in corde suo cognationes eorum simul, quiescere faciamus omnes dies festos Dei à terra.
Signa nostra non uidimus, iam non est propheta, & nos non cognoscet amplius.
Vsquequo Deus improperabit inimicus, irri-

tat aduersarius nomen tuum in finem?
Vt quid auertis manum tuam, de medio sinu tuo in finem?
Deus autem rex noster ante secula, operatus est salutem in medio terræ.
Tu confirmasti in uirtute tua mare, contribulasti capita draconum in aquis.
Tu confregisti capita draconis, dedisti eum escam populis Aethiopum.
Tu dirupisti fontes & torrentes, tu siccasti fluuios Ethan.
Tuus est dies & tua est nox, tu fabricatus es auroram & solem.
Tu fecisti omnes terminos terræ, æstatem & uer tu plasmasti ea.
Memor esto huius, inimicus improperauit Domino, & populus insipiens incitauit nomen tuum.
Ne tradas bestijs animas confitentes tibi, & animas pauperum tuorum ne obliuiscaris in finem.
Respice in testamentum tuum, quia repleti sunt qui obscurati sunt terræ domibus iniquitatum.
Ne auertatur humilis factus confusus, pauper & inops laudabunt nomen tuum.

Exurge Deus iudica causam tuam, memor esto improperiorum tuorum, eorum quæ ab insipiente sunt tota die.

Ne obliuiscaris uoces inimicorum tuorum, superbia eorum qui te oderunt ascendit semper.

LXXIIII.

In finem ne corrumpas, Psalmus cantici Asaph.

Confitebimur tibi Deus, confitebimur, & inuocabimus nomen tuum.

Narrabimus mirabilia tua, cum accepero tempus ego iusticias iudicabo.

Liquefacta est terra & omnes qui habitant in ea, ego confirmaui columnas eius.

Dixi iniquis nolite inique agere, & delinquentibus nolite exaltare cornu.

Nolite extollere in altum cornu uestrum, nolite loqui aduersum Deum iniquitatem.

Quia neq; ab oriente neq; ab occidente neq; à desertis montibus, quoniam Deus iudex est.

Hunc humiliat & hunc exaltat, quia calix in manu Domini uini meri plenus mixto.

Et inclinauit ex hoc in hoc, ueruntamen fæx eius non est exinanita, bibent omnes peccatores terræ.

Ego autem annunciabo in seculum, cantabo Deo Iacob.

Et omnia cornua peccatorum confringam, & exaltabuntur cornua iusti.

LXXV.

In finem in carminibus canticum ad Assyrium Psalmus Asaph.

Notus in Iudæa Deus, in Israel magnum nomen eius.

Et factus est in pace locus eius, & habitatio eius in Zion.

Ibi confregit potentias, arcum, scutum, gladium & bellum.

Illuminans tu mirabiliter à montibus æternis, turbati sunt omnes insipientes corde.

Dormierunt somnum suum, & nihil inuenerunt omnes uiri diuitiarum in manibus suis.

Ab increpatione tua Deus Iacob, dormitauerunt qui ascenderunt equos.

Tu terribilis es, & quis resistet tibi? extunc ira tua.

De cœlo auditum fecisti iudicium, terra tremuit & quieuit.

Cum exurgeret in iudicium Deus, ut saluos faceret omnes mansuetos terræ,

Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi,

& reliquiæ cogitationis diem festum agent tibi.
Vouete & reddite Domino Deo uestro, omnes qui in circumitu eius affertis munera.
Terribili & ei qui aufert spiritum principum, terribili apud omnes reges terræ.

LXXVI.

In finem pro Idithun Psalmus Asaph.

VOce mea ad Dominum clamaui, uoce mea ad Deum, & intendit mihi.
In die tribulationis meæ Deum exquisiui, manibus meis nocte contra eum, & non sum deceptus.
Rennuit consolari anima mea, memor fui Dei & delectatus sum, & exercitatus sum & defecit spiritus meus.
Anticipauerunt uigilias oculi mei, turbatus sum, & non sum locutus.
Cogitaui dies antiquos, & annos æternos in mente habui.
Et meditatus sum nocte cum corde meo, & exercitabar, & scopebam spiritum meum.
Nunquid in æternum proijciet Deus, aut non apponet ut complacitior sit adhuc?
Aut in finem misericordiam suam abscidet, a generatione in generationem?

Aut obliuiscetur misereri Deus, aut continebit in ira sua misericordias suas? Sela.
Et dixi, nunc cœpi, hæc mutatio dextræ excelsi.
Memor fui operum Domini, quia memor ero ab initio mirabilium tuorum.
Et meditabor in omnibus operibus tuis, & in adinuentionibus tuis exercebor.
Deus in sancto uia tua, quis Deus magnus sicut Deus noster? tu es Deus qui facis mirabilia.
Notam fecisti in populis uirtutem tuam, redemisti in brachio tuo populum tuum, filios Iacob & Ioseph. Sela.
Viderunt te aquæ Deus, uiderunt te aquæ & timuerunt, & turbatæ sunt abyßi.
Multitudo sonitus aquarum, uocem dederunt nubes.
Etenim sagittæ tuæ transeunt, uox tonitrui tui in rota.
Illuxerunt choruscationes tuæ orbi terræ, cōmota est & contremuit terra.
In mari uia tua & semitæ tuæ in aquis multis, & uestigia tua non cognoscentur.
Deduxisti sicut oues populum tuum, in manu Moysi & Aaron.

LXXVII.

Intellectus Asaph.

Attendite popule meus legem meam, inclinate aurem uestram in uerba oris mei.

Aperiam in parabolis os meum, loquar propositiones ab initio.

Quanta audiuimus & cognouimus ea, & patres nostri narrauerunt nobis.

Non sunt occultata à filijs eorum, in generatione altera.

Narrantes laudes Domini & uirtutes eius, & mirabilia eius quæ fecit.

Et suscitauit testimonium in Iacob, & legem posuit in Israel.

Quanta mandauit patribus nostris nota facere ea filijs suis, ut cognoscat generatio altera.

Filij qui nascentur & exurgent, & narrabunt ea filijs suis.

Vt ponant in Deo spem suam, & non obliuiscantur operum Dei, & mandata eius exquirant.

Ne fiant sicut patres eorum, generatio praua & exasperans.

Generatio quæ non direxit cor suum, & non est creditus cum Deo spiritus eius.

Filij

Filij Ephraim, intendentes & mittentes arcum, conuersi sunt in die belli.

Non custodierunt testamentum Dei, & in lege eius noluerunt ambulare.

Et obliti sunt benefactorum eius, & mirabilium eius quæ ostendit eis.

Coram patribus eorum fecit mirabilia in terra Aegypti, in campo Taneos.

Interrupit mare, & perduxit eos, & statuit aquas quasi in utre.

Et deduxit eos in nube diei, & tota nocte in illuminatione ignis.

Interrupit petram in eremo, & adaquauit eos uelut in abysso multa.

Et eduxit aquam de petra, & deduxit tanquã flumina aquas.

Et apposuerũt adhuc peccare ei, in iram concitauerunt excelsum in inaquoso.

Et tentauerunt Deum in cordibus suis, ut peterent escas animabus suis.

Et male locuti sunt de Deo, dixerunt nunquid poterit Deus parare mensam in deserto?

Quoniam percussit petram et fluxerunt aquæ, & torrentes inundauerunt.

Nunquid & panem poterit dare, aut parare mensam populo suo?

Ideo

Ideo audiuit Dominus & distulit, & ignis accensus est in Iacob, & ira ascẽdit in Israel.

Quia non crediderunt in Deo, nec sperauerunt in salutari eius.

Et mandauit nubibus desuper, & ianuas cœli aperuit.

Et pluit illis manna ad manducandum, & panem cœli dedit eis.

Panem angelorum manducauit homo, cibaria misit eis in abundantia.

Transtulit austrum de cœlo, et induxit in uirtute sua Africum.

Et pluit super eos sicut puluerem carnes, & sicut arenam maris uolatilia pennata.

Et ceciderunt in medio castrorum eorum, circa tabernacula eorum.

Et manducauerunt & saturati sunt nimis, & desyderium eorum attulit eis, nõ sunt fraudati à desyderio suo.

Adhuc escæ eorum erant in ore ipsorum, & ira Dei ascendit super eos.

Et occidit pingues eorum, & electos Israel impediuit.

In omnibus his peccauerunt adhuc, & non crediderunt in mirabilibus eius.

Et defecerunt in uanitate dies eorum, & anni eorum cum festinatione. Cum

Cum occideret eos quærebant eum, & reuertebantur, & diluculo ueniebant ad eum.

Et rememorati sunt, quia Deus adiutor est eorum, & Deus excelsus redemptor eorum est.

Et dilexerunt eum in ore suo, & lingua sua mentiti sunt ei.

Cor autem eorum non erat rectum cum eo, nec fideles habiti sunt in testamento eius.

Ipse autem est misericors & propitius fiet peccatis eorum, & non disperdet eos.

Et abundauit ut auerteret iram suam, & non accendit omnem iram suam.

Et recordatus est quia caro sunt, spiritus uadens & non rediens.

Quoties exacerbauerunt eum in deserto, in iram concitauerunt eum in inaquoso.

Et conuersi sunt & tentauerunt Deum, & sanctum Israel exacerbauerunt.

Non sunt recordati manus eius, diei qua redemit eos de manu tribulantis.

Sicut posuit in Aegypto signa sua, & prodigia sua in campo Taneos.

Et conuertit in sanguinem flumina eorum, & imbres eorum ne biberent.

Misit in eos cynomyiam & comedit eos, & ranam

ranam & disperdidit eos.

Et dedit erugini fructus eorum, & labores eorum locustæ.

Et occidit in grandine uineas eorum, & moros eorum in pruina.

Et tradidit grandini iumenta eorum, & possessiones eorum igni.

Misit in eos iram indignationis suæ, indignationem & iram & tribulationem, immissiones per angelos malos.

Viam fecit semitæ iræ suæ, & non pepercit a morte animarum eorum, & iumenta eorum in morte conclusit.

Et percussit omne primogenitum in terra Aegypti, primitias omnis laboris eorum in tabernaculis Cham.

Et abstulit sicut oues populum suum, & perduxit eos tanquam gregem in deserto.

Et deduxit eos in spe & non timuerunt, & inimicos eorum operuit mare.

Et induxit eos in montem sanctificationis suæ, montem quem acquisiuit dextera eius.

Et eiecit a facie eorum gentes, & sorte diuisit eis terram in funiculo distributionis.

Et habitare fecit in tabernaculis eorum, tribus Israel.

Et

Et tentauerunt & exacerbauerunt Deum excelsum, & testimonia eius non custodierunt.

Et auerterunt se & non seruauerunt pactum quemadmodum patres eorum conuersi sunt in arcum prauum.

In iram concitauerunt eum in collibus suis, & in sculptilibus suis ad æmulationem eum prouocauerunt.

Audiuit Deus & spreuit, & ad nihilum redegit ualde Israel.

Et repulit tabernaculum Silo, tabernaculum suum ubi habitauit in hominibus.

Et tradidit in captiuitatem uirtutem eorum, & pulchritudinem eorũ in manus inimici.

Et conclusit in gladio populum suum, & hæreditatem suam spreuit.

Iuuenes eorum comedit ignis, & uirgines eorum non sunt lamentatæ.

Sacerdotes eorum in gladio ceciderunt, & uiduæ eorum non plorabantur.

Et excitatus est tanquam dormiens Dominus, tanquam potens crapulatus a uino.

Et percussit inimicos suos in posteriora, opprobrium sempiternum dedit illis.

Et repulit tabernaculum Ioseph, & tribum Ephraim non elegit.

Sed

Sed elegit tribum Iuda, montem Zion quem dilexit.

Et ædificauit sicut unicornium sanctificium suum in terra, quam fundauit in secula.

Et elegit Dauid seruum suum, & sustulit eum de gregibus ouium, de post fœtantes accepit eum.

Pascere Iacob seruum suum, & Israel hæreditatem suam.

Et pauit eos in innocentia cordis sui, & in intellectibus manuum suarum deduxit eos.

LXXVIII.

Psalmus Asaph.

Deus uenerunt gentes in hæreditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum, posuerunt Hierusalem in pomorum custodiam.

Posuerunt morticina seruorum tuorum escas uolatilibus cœli, carnes sanctorum tuorum bestijs terræ.

Effuderunt sanguinem ipsorum tanquã aquam in circumitu Hierusalem, & non erat qui sepeliret.

Facti sumus opprobrium uicinis nostris, subsannatio & illusio his qui in circumitu nostro sunt.

Vsquequo

Vsquequo Domine irasceris in finem? accendetur uelut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non nouerunt, & in regna quæ nomen tuum non inuocauerunt.

Quia comederunt Iacob, & locum eius desolauerunt.

Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, cito anticipent nos misericordiæ tuæ, quia pauperes facti sumus nimis.

Adiuua nos Deus salutaris noster, & propter gloriam nominis tui Domine libera nos, & propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum.

Ne forte dicant in gentibus, ubi est Deus eorum? & innotescat in nationibus coram oculis nostris.

Vltio sanguinis seruorum tuorum qui effusus est, introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum.

Secundum magnitudinem brachij tui, posside filios mortificatorum.

Et redde uicinis nostris septuplum in sinu eorum, improperium ipsorum quod exprobrauerunt tibi Domine.

Nos autem populus tuus & oues pascuæ tuæ, confitebimur

confitebimur tibi in seculum.
In generationem & generationem, annunciabimus laudem tuam.

Precatio contra hostes ecclesiae eiusdem argumenti cum superiore

LXXIX.

In finem pro his qui commutabuntur, Psalmus pro Assyrio testimoniũ Asaph.

Qui regis Israel intende, qui deducis uelut ouem Ioseph.
Qui sedes super cherubim, manifestare coram Ephraim, Beniamin, & Manasse.
Excita potentiam tuam & ueni, ut saluos facias nos.
Deus conuerte nos, & ostende faciem tuam & salui erimus.
Domine Deus uirtutum, quousque irasceris super orationem serui tui?
Cibabis nos pane lachrymarum, & potum dabis nobis in lachrymis in mensura?
Posuisti nos in contradictionem uicinis nostris, & inimici nostri subsannauerunt nos.
Deus uirtutum conuerte nos, & ostende faciem tuam & salui erimus.
Vineam de Aegypto transtulisti, eiecisti gentes, & plantasti eam.
Dux itineris fuisti in conspectu eius, & plantasti

Vitem Ecclesiam a deo ipso ex Aegypto in terram Canaam transplantatam & pulcherrime excultam ab apris hostibus vastari Esaiae 5. Matthei 21.

radices eius, & impleuit terram.
Operuit montes umbra eius, & arbusta eius cedros Dei.
Extendit palmites suos usque ad mare, & usq; ad flumen propagines eius.
Vt quid destruxisti maceriam eius, & uindemiant eam omnes qui praetergrediuntur uiam?
Exterminauit eam aper de sylua, & singularis ferus depastus est eam.
Deus uirtutum conuertere, respice de coelo & uide & uisita uineam istam.
Et perfice eam quã plantauit dextera tua, & super filium hominis quem confirmasti tibi.
Incensa igni & suffossa, ab increpatione uultus tui peribunt.
Fiat manus tua super uirum dextrae tuae, & super filium hominis quem confirmasti tibi.
Et non discedimus a te, uiuificabis nos & nomen tuum inuocabimus.
Domine Deus uirtutum conuerte nos, & osten de faciem tuam & salui erimus.

LXXX.

In finem pro torcularibus, Psalmus ipsi Asaph.

K Exultate

Exhortatio ad totum Ecclesiam continens doctrinam primi praecepti illum solum deum esse colendum qui certis testimoniis in eductione Israelis ex Aegypto et hoc tempore misso filio et donato spiritu sancto se patefecit cui exhortationi in fine additur concio de poenitentia Est autem psalmus solitus decantari in festo tabernaculorum.

Exultate Deo adiutori nostro, iubilate Deo Iacob.
Sumite psalmum & date tympanum, psalterium iocundum cum cithara.
Buccinate in neomenia tuba, in insigni die solennitatis uestræ.
Quia præceptum in Israel est, & iudicium Deo Iacob.
Testimonium in Ioseph posuit illud, cum exiret de terra Aegypti linguam quã non nouerat audiuit.
Diuertit ab oneribus dorsum eius, manus eius in cophino seruierunt.
In tribulatione inuocasti me & liberaui te, exaudiui te in abscondito tempestatis, probaui te apud aquam contradictionis.
Audi populus meus & contestabor te, Israel si audieris me non erit in te Deus recens, neq; adorabis deum alienum.
Ego enim sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Aegypti, dilata os tuum & implebo illud.
Et non audiuit populus meus uocem meam, & Israel non intendit mihi.
Et dimisi eos secundum desyderia cordis eorum, ibunt in adinuentionibus suis.

Si

Si populus meus audisset me, Israel si in uijs meis ambulasset.
Pro nihilo forsitan inimicos eorum humiliassem, & super tribulantes eos misissem manum meam.
Inimici Domini mentiti sunt ei, & erit tempus eorum in secula.
Et cibauit illos ex adipe frumenti, & de petra melle saturauit eos.

LXXXI.

Psalmus Asaph.

Deus stetit in synagoga deorum, in medio autem deos dijudicat.
Vsquequo iudicatis iniquitatem, & facies peccatorum sumitis?
Iudicate egeno & pupillo, humilem & pauperem iustificate.
Eripite pauperem, & egenum de manu peccatoris liberate.
Nescierunt neq; intellexerunt, in tenebris ambulant, mouebũtur omnia fundamẽta terræ.
Ego dixi, dij estis, & filij excelsi omnes.
Vos autem sicut homines moriemini, & sicut unus de principibus cadetis.
Surge Deus iudica terram, quoniam tu hæreditabis in omnibus gentibus.

Precatio ut Deus ... regat mentes principum et seruet Respu.

LXXXII.

Canticum psalmi Asaph.

DEus quis similis erit tibi? ne taceas neque compescaris Deus.

Quoniam ecce inimici tui sonuerunt, & qui oderunt te extulerunt caput.

Super populum tuum malignauerunt consilium, et cogitauerũt aduersus sanctos tuos.

Dixerunt uenite & disperdamus eos de gente, & non memoretur nomen Israel ultra.

Quoniam cogitauerunt unanimiter, simul aduersum te testamentum disposuerunt tabernacula Idumæorum, & Hismaelitæ.

Moab, & Agareni, Gebal, & Ammon, & Amalech, alienigenæ cum habitantibus Tyrum.

Etenim Assur uenit cum illis, facti sunt in adiutorium filijs Loth.

Fac illis sicut Madian et Sisaræ, sicut Iabin in torrente Cison.

Disperierunt in Endor, facti sunt ut stercus terræ.

Pone principes eorum sicut Oreb & Zeb, & Zebee & Salmana.

Omnes principes eorum, qui dixerunt, hæreditate possideamus sanctuarium Dei.

Deus

Deus meus pone illos ut rotam, & sicut stipulam ante faciem uenti.

Sicut ignis qui comburit syluam, & sicut flamma comburens montes.

Ita persequeris illos in tempestate tua, & in ira tua turbabis eos.

Imple facies eorum ignominia, & quærent nomen tuum Domine.

Erubescant & conturbentur in seculum seculi, & confundantur & pereant.

Vt cognoscant quia nomen tibi Dominus, tu solus altissimus in omni terra.

LXXXIII.

In finem pro torcularibus, filijs Chore Psalmus.

QVam dilecta tabernacula tua Domine uirtutum, concupiscit & deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum & caro mea, exultauerunt in Deũ uiuum.

Etenim passer inuenit sibi domum, & turtur nidum ubi reponat pullos suos.

Altaria tua Domine uirtutum, rex meus & Deus meus.

Beati qui habitant in domo tua Domine, in secula seculorum laudabunt te.

Beatus uir cuius est auxilium abs te, ascensiones in corde suo disposuit in ualle lachrimarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de uirtute in uirtutem, uidebitur Deus deorum in Zion.

Domine Deus uirtutum exaudi orationem meam, auribus percipe Deus Iacob.

Protector noster aspice Deus, & respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atrijs tuis, super milia.

Elegi abiectus esse in domo Dei mei, magis quã habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiã et ueritatem diligit Deus, gratiam & gloriam dabit Dominus.

Non priuabit bonis eos qui ambulant in innocentia, Domine uirtutum beatus homo qui sperat in te.

LXXXIIII.

In finem filijs Chore Psalmus.

Benedixisti Domine terram tuam, auertisti captiuitatem Iacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuæ, operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam, auertisti ab ira indignationis tuæ. Con=

Depre[c]atur iram dei et petit restitui veram doctrinam, veros cultus dei et pios doctores, reddi bonos principes, pacem fertilitatem soli quæ omnia propter peccata sua amiserant.

Conuerte nos Deus salutaris noster, & auerte iram tuam á nobis.

Nunquid in æternum irasceris nobis, aut extendes iram tuam à generatione in generationem?

Deus tu conuersus uiuificabis nos, & plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis Domine misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis.

Audiam quid loquatur in me Dominus Deus, quoniam loquetur pacem in plebem suam.

Et super Sanctos suos, & in eos qui conuertuntur ad cor.

Veruntamen propè timentes eum salutare ipsius, ut inhabitet gloria in terra nostra.

Misericordia & ueritas obuiauerunt sibi, iusticia & pax osculatæ sunt.

Veritas de terra orta est, & iusticia de cœlo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignitatem, & terra nostra dabit fructum suum.

Iusticia ante eum ambulabit, & ponet in uia gressus suos.

LXXXV.

Oratio Dauid.

INclina Domine aurem tuam & exaudi me, quoniam inops & pauper sum ego.

Custodi animam meam quoniã sanctus sum, saluum fac seruum tuum Deus meus sperantem in te.

Miserere mei Domine quoniam ad te clamaui tota die, lætifica animam serui tui quoniam ad te Domine animam meam leuaui.

Quoniam tu Domine suauis & mitis, & multæ misericordiæ omnibus inuocantibus te.

Auribus percipe Domine orationem meam, & intende uoci deprecationis meæ.

In die tribulationis meæ clamaui ad te, quia exaudisti me.

Non est similis tui in dijs Domine, & non est secundum opera tua.

Omnes gentes quascunq; fecisti, uenient & adorabunt coram te Domine, & glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu & faciens mirabilia, tu es Deus solus.

Deduc me Domine in uia tua, & ingrediar in ueritate tua, lætetur cor meum ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi Domine Deus meus in toto corde meo, & glorificabo nomen tuum in æternum.

Quia misericordia tua magna est super me, & eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus iniqui insurrexerunt super me, & synagoga potentium quæsierunt animam meam, & non proposuerunt te in conspectu suo.

Et tu Domine Deus miserator & misericors, patiens & multæ misericordiæ & uerax.

Respice in me & miserere mei, da imperium tuum puero tuo, & saluum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bono, ut uideant qui oderunt me & confundantur, quoniam tu Domine adiuuisti me & consolatus es me.

LXXXVI.

Psalmus cantici filijs Chore.

FVndamenta eius in montibus sanctis, diligit Dominus portas Zion super omnia tabernacula Iacob.

Gloriosa dicta sunt de te, ciuitas Dei.

Memor ero Raab, & Babylonis, scientium me.

Ecce alienigenæ et Tyrus & populus Aethiopum, hi fuerunt illic.

Nunquid Zion dicet homo, & homo natus est in ea, & ipse fundauit eam altissimus.

Dominus narrabit in scripturis populorum,

& principum horum qui fuerunt in ea.
Sicut lætantium omnium, habitatio est in te.

LXXXVII.

Canticum Psalmi filijs Chore, in finem pro Maeleth ad respondendū, intellectus Heman Ezrahitæ.

Domine Deus salutis meæ, in die clamaui & nocte coram te.
Intret in conspectu tuo oratio mea, inclina aurem tuam ad precem meam.
Quia repleta est malis anima mea, & uita mea inferno appropinquauit.
Aestimatus sum cum descendentibus in lacum, factus sum sicut homo sine adiutorio, inter mortuos liber.
Sicut uulnerati dormientes in sepulchris, quorum non est memor amplius, & ipsi de manu tua repulsi sunt.
Posuerunt me in lacu inferiori, in tenebrosis & in umbra mortis.
Super me confirmatus est furor tuus, & omnes fluctus tuos induxisti super me, Sela.
Longe fecisti notos meos à me, posuerunt me abhominationem sibi.
Traditus sum & non egrediebar, oculi mei languerunt præ inopia.

Clamaui

Clamaui ad te Domine, tota die expandi ad te manus meas.
Nunquid mortuis facies mirabilia, aut medici suscitabunt & confitebuntur tibi? Sela.
Nunquid narrabit aliquis in sepulchro misericordiam tuam, & ueritatem tuam in perditione?
Nunquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua, & iusticia tua in terra obliuionis?
Et ego ad te Domine clamaui, & mane oratio mea præueniet te.
Vt quid Domine repellis orationem meam, auertis faciem tuam à me?
Pauper sum ego & in laboribus à iuuentute mea, exaltatus autem humiliatus sum, & conturbatus.
In me transierunt iræ tuæ, & terrores tui cõturbauerunt me.
Circundederunt me sicut aqua tota die, circundederunt me simul.
Elongasti à me amicum & proximum, & notos meos à miseria.

LXXXVIII.

Intellectus Ethan Ezraitæ.

Misericordias Domini in æternum cantabo.

In

In generationem et generationem, annunciabo ueritatem tuam in ore meo.

Quoniam dixisti, in æternum misericordia ædificabitur in cœlis, præparabitur ueritas tua in eis.

Disposui testamentum electis meis, iuraui Dauid seruo meo, usq; in æternum præparabo semen tuum.

Et ædificabo in generationem et generationem, sedem tuam.

Confitebuntur cœli mirabilia tua Domine, etenim ueritatem tuam in ecclesia sanctorum.

Quoniam quis in nubibus æquabitur Domino, similis erit Deo in filijs Dei.

Deus qui glorificatur in consilio Sanctorum, magnus & terribilis super omnes qui in circumitu eius sunt.

Domine Deus uirtutum quis similis tibi? potens es Domine, et ueritas tua in circumitu tuo.

Tu dominaris potestati maris, motum autem fluctuum eius tu mitigas.

Tu humiliasti sicut uulneratum superbum, in brachio uirtutis tuæ dispersisti inimicos tuos.

Tui sunt cœli & tua est terra, orbem terræ & plenitudinem eius tu fundasti, aquilonem & mare tu creasti.

Thabor & Hermon in nomine tuo exultabūt, tuum brachium cum potentia.

Firmetur manus tua, et exaltetur dextera tua, iusticia & iudicium præparatio sedis tuæ.

Misericordia & ueritas præcedent faciem tuam, beatus populus qui scit iubilationem.

Domine in lumine uultus tui ambulabunt, & in nomine tuo exultabunt tota die, & in iusticia tua exaltabuntur.

Quoniam gloria uirtutis eorum tu es, & in beneplacito tuo exaltabitur cornu nostrū.

Quia Domini est assumptio nostra, & sancti Israel regis nostri.

Tunc locutus es in uisione sanctis tuis, & dixisti, posui adiutorium in potente, & exaltaui electum de plebe mea.

Inueni Dauid seruum meum, oleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliabitur ei, & brachiū meum confirmabit eum.

Nihil proficiet inimicus in eo, & filius iniquitatis non apponet nocere ei.

Et concidam à facie ipsius inimicos eius, & odientes

...odientes eum in fugam conuertam.

Et ueritas mea, & misericordia mea cum ipso, & in nomine meo exaltabitur cornu eius.

Et ponam in mari manum eius, & in fluminibus dexteram eius.

Ipse inuocabit me pater meus es tu, Deus meus & susceptor salutis meæ,

Et ego primogenitum ponam illum, excelsum præ regibus terræ.

In æternum seruabo illi misericordiam meam, & testamentum meum fidele ipsi.

Et ponam in seculum seculi semen eius, & thronum eius sicut dies cœli.

Si autem dereliquerint filij eius legem meam, & in iudicijs meis non ambulauerint.

Si iustitias meas prophanauerint, & mandata mea non custodierint.

Visitabo in uirga iniquitates eorum, et in uerberibus peccata eorum.

Misericordiam autem meam non dispergam ab eo, neq; nocebo in ueritate mea.

Neq; prophanabo testamentum meum, & quæ procedunt de labijs meis non faciam irrita.

Semel iuraui in sancto meo, si Dauid mentiar, semen eius in æternum manebit.

Et

Et thronus eius sicut sol in conspectu meo, & sicut luna perfecta in æternum, & testis in cœlo fidelis.

Tu uero repulisti & despexisti, distulisti Christum tuum.

Auertisti testamentum serui tui, prophanasti in terra sanctuarium eius.

Destruxisti omnes sepes eius, posuisti firmamentum eius formidinem.

Diripuerunt eum omnes transeuntes uiam, factus est opprobrium uicinis suis.

Exaltasti dexteram deprimentium eum, lætificasti omnes inimicos eius.

Auertisti adiutorium gladij eius, & non es auxiliatus ei in bello.

Destruxisti eum ab emundatione, & sedem eius in terra collisisti.

Minorasti dies temporis eius, perfudisti eum confusione.

Vsquequo Domine auertes in finem, exardescet sicut ignis ira tua?

Memorare quæ mea substantia, nunquid enim uane constituisti omnes filios hominum?

Quis est homo qui uiuet & non uidebit mortem, eruet animam suam de manu inferi?

Vbi sunt misericordiæ tuæ antiquæ Domine,

sicut

Sicut iurasti Dauid in ueritate tua?

Memor esto Domine opprobrij seruorum tuorum, quod continui in sinu meo multarum gentium.

Quod exprobrauerunt inimici tui Domine, quod exprobrauerũt commutationem Christi tui.

Benedictus Dominus in æternum, fiat fiat.

LXXXIX.

Oratio Moysi hominis Dei.

Domine refugium factus es nobis, à generatione in generationem.

Priusquam montes fierent aut formaretur terra & orbis, à seculo & usque in seculum tu es Deus.

Ne auertas hominem in humilitatem, & dixisti conuertimini filij hominum.

Quoniam mille anni ante oculos tuos, tanquam dies hesterna quæ præterijt.

Et custodia in nocte, quæ pro nihilo habentur eorum anni erunt.

Mane sicut herba transeat, mane floreat & transeat, uespere decidat, induret & arescat.

Quia defecimus in ira tua, & in furore tuo turbati sumus.

Posuisti

Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo, seculũ nostrum in illuminatione uultus tui.

Quoniam omnes dies nostri defecerunt, & in ira tua defecimus.

Anni nostri sicut aranea meditabuntur, dies annorũ nostrorum in ipsis septuaginta anni.

Si autem in potentatibus octoginta anni, & amplius eorum labor & dolor.

Quoniam superuenit mansuetudo, & corripiemur.

Quis nouit potestatem iræ tuæ, & præ timore tuo iram tuam dinumerare?

Dexteram tuam sic notam fac, & eruditos corde in sapientia.

Conuertere Domine, usquequo? & deprecabilis esto super seruos tuos.

Repleti sumus mane misericordia tua, & exultauimus & delectati sumus in omnibus diebus nostris.

Lætati sumus pro diebus quibus nos humiliasti, annis quibus uidimus mala.

Respice in seruos tuos & in opera tua, & dirige filios eorum.

Et sit splendor Domini Dei nostri super nos, & opera manuum nostrarum dirige super nos, & opus manuum nostrarum dirige.

L. Laus

XC.

Laus cantici ipsi Dauid.

Qui habitat in adiutorio altißimi, in protectione Dei cœli commorabitur.

Dicet Domino susceptor meus es tu, & refugium meum, Deus meus sperabo in eum.

Quoniam ipse liberabit me de laqueo uenantium, & à uerbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi, & sub pennis eius sperabis.

Scuto circundabit te ueritas eius, non timebis à timore nocturno.

A sagitta uolante in die, à negocio perambulante in tenebris, ab incursu & demonio meridiano.

Cadent à latere tuo mille, & decem milia à dextris tuis, ad te autem non appropinquabit.

Veruntamen oculis tuis consyderabis, & retributionem peccatorum uidebis.

(Quoniam tu es Domine spes mea) Altißimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum, & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam angelis suis mandauit de te, ut custodiant

stodiant te in omnibus uijs tuis.

In manibus portabunt te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem & basiliscum ambulabis, & conculcabis leonem & draconem.

Quoniam in me sperauit liberabo eum, protegam eum quoniam cognouit nomen meum.

Clamauit ad me & ego exaudiam eum, cum ipso sum in tribulatione, eripiam eum & glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum, & ostendam illi salutare meum.

XCI.

Psalmus cantici in diem sabbati.

Bonum est confiteri Domino, & psallere nomini tuo altißime.

Ad annunciandum mane misericordiam tuam, & ueritatem tuam per noctem.

In decachordo psalterio, cum cantico in cithara.

Quia delectasti me Domine in factura tua, & in operibus manuum tuarum exultabo.

Quam magnificata sunt opera tua Domine, nimis profundæ factæ sunt cogitationes tuæ.

Vir insipiens non cognoscet, & stultus non intelligit hæc.

Cum exorti fuerint peccatores sicut fœnum, & apparuerint omnes qui operantur iniquitatem.

Vt intereant in seculum seculi (tu autem altißimus in æternum Domine)

Quoniam ecce inimici tui Domine, quoniā ecce inimici tui peribunt, & dispergentur omnes qui operantur iniquitatem.

Et exaltabitur sicut unicornis cornu meum, & senectus mea in misericordia uberi.

Et despexit oculus meus inimicos meos, & insurgentibus in me malignantibus audiet auris mea.

Iustus ut palma florebit, sicut cedrus libani multiplicabitur.

Plantati in domo Domini, in atrijs domus Dei nostri florebunt.

Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi, & bene pacientes erunt ut annuncient.

Quoniam rectus Dominus Deus noster, & non est iniquitas in eo.

XCII.

Laus cantici David in die in quæ est ante sabbatum quando habitata est terra.

Dominus regnauit decorem indutus est, indutus est Dominus fortitudinem et præcinxit se.

Et

Etenim firmauit orbem terræ, qui non commouebitur.

Parata est sedes tua ex tunc, à seculo tu es.

Eleuauerunt flumina Domine, eleuauerunt flumina uocem suam.

Eleuauerunt flumina fluctus suos, à uocibus aquarum multarum.

Mirabiles elationes maris, mirabilis in altis Dominus.

Testimonia tua credibilia facta sunt nimis, domum tuam decet sanctitudo Domine in longitudine dierum.

XCIII.

Psalmus David quarto sabbati.

Deus ultionum Dominus, Deus ultionum libere egit.

Exaltare qui iudicas terram, redde retributionem superbis.

Vsquequo peccatores Domine, usquequo peccatores gloriabuntur?

Effabuntur & loquentur iniquitatem, loquentur omnes qui operantur iniustitiam?

Populum tuum Domine humiliauerunt, & hæreditatem tuam uexauerunt.

Viduam & aduenam interfecerunt, & pupillos occiderunt.

Et dixerunt, non uidebit Dominus, nec intelliget Deus Iacob.

Intelligite insipientes in populo, & stulti aliquando sapite.

Qui plantauit aurem non audiet? aut qui finxit oculum non consyderat?

Qui corripit gentes non arguet? qui docet hominem scientiam.

Dominus scit cogitationes hominum, quoniam uanæ sunt.

Beatus homo quem tu erudieris Domine, & de lege tua docueris eum.

Vt mitiges ei à diebus malis, donec fodiatur peccatori fouea.

Quia non repellet Dominus plebem suam, & hæreditatem suam non derelinquet.

Quoadusque iusticia conuertatur in iudicium, & qui tenent illam omnes recto sunt corde.

Quis consurget mihi aduersus malignantes, aut quis stabit mecum aduersus operantes iniquitatem?

Nisi quia Dominus adiuuit me, paulominus habitasset in inferno anima mea.

Si dicebam, motus est pes meus, misericordia tua Domine adiuuabat me.

Secundum

Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuæ lætificauerunt animam meam.

Nunquid adhæret tibi sedes iniquitatis, qui fingis dolorem in præcepto?

Captabunt in animam iusti, & sanguinem innocentem condemnabunt.

Et factus est mihi Dominus in refugium, & Deus meus in adiutorium spei meæ.

Et reddet illis iniquitatem ipsorum, & in malicia eorum disperdet eos, disperdet illos Dominus Deus noster.

XCIIII.

Laus cantici ipsi Dauid.

VEnite exultemus Domino, iubilemus Deo salutari nostro.

Præoccupemus faciem eius in confeßione, & in psalmis iubilemus ei.

Quoniam Deus magnus Dominus, & rex magnus super omnes deos, quoniam non repellet Dominus plebem suam.

Quia in manu eius sunt omnes fines terræ, & altitudines montium ipsius sunt.

Quoniam ipsius est mare & ipse fecit illud, & siccam manus eius formauerunt.

Venite adoremus et procidamus & ploremus

 ante

ante Dominum qui fecit nos, quia ipse est Dominus Deus noster.

Et nos populus pascuæ eius, & oues manus eius.

Hodie si uocem eius audieritis, nolite obdurare corda uestra.

Sicut in irritatione, secundum diem tentationis in deserto.

Vbi tentauerunt me patres uestri, probauerũt & uiderunt opera mea.

Quadraginta annis offensus fui generationi illi, & dixi semper hi errant corde.

Et isti non cognouerunt uias meas, ut iuraui in ira mea si introibunt in requiem meam.

XCV.

Psalmus Dauid, quando domus ædificabatur post captiuitatem.

Cantate Domino canticum nouum, cantate Domino omnis terra.

Cantate Domino & benedicite nomini eius, annunciate de die in diem salutare eius.

Annunciate inter gentes gloriam eius, in omnibus populis mirabilia eius.

Quoniam magnus Dominus & laudabilis nimis, terribilis est super omnes deos.

Quoniam omnes dij gentium dæmonia, Dominus autem cælos fecit.

Confessio & pulchritudo in conspectu eius, sanctimonia & magnificentia in sanctificatione eius.

Afferte Domino patriæ gentium, afferte Domino gloriam & honorem, afferte Domino gloriam nomini eius.

Tollite hostias & introite in atria eius, adorate Dominum in atrio sancto eius.

Cõmoueatur á facie eius uniuersa terra, dicite in gentibus quia Dominus regnauit.

Etenim correxit orbem terræ qui nõ cõmouebitur, iudicabit populos in æquitate.

Lætentur cœli & exultet terra, cõmoueatur mare & plenitudo eius, gaudebunt campi & omnia quæ in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna syluarum á facie Domini quia uenit, quoniam uenit iudicare terram.

Iudicabit orbem terræ in æquitate, & populos in ueritate sua.

XCVI.

Psalmus ipsi Dauid, quando terra restituta est ei.

Dominus

Dominus regnauit exultet terra, lætentur insulæ multæ.

Nubes & caligo in circumitu eius, iusticia & iudicium correctio sedis eius.

Ignis ante ipsum præcedet, & inflammabit in circumitu inimicos eius.

Illuxerunt fulgura eius orbi terræ, uidit & commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt à facie Domini, à facie Domini omnis terra.

Annunciauerunt cœli iusticiam eius, & uiderunt omnes populi gloriam eius.

Confundantur omnes qui adorant sculptilia, et qui gloriantur in simulachris suis.

Adorate eum omnes angeli eius, audiuit & lætata est Zion.

Et exultauerunt filiæ Iudæ, propter iudicia tua Domine.

Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terrā, nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum odite malum, custodit Dominus animas Sanctorum suorum, de manu peccatoris liberabit eos.

Lux orta est iusto, & rectis corde læticia.

Lætamini iusti in Domino, & confitemini memoriæ sanctificationis eius.

Psalmus

XCVII.

Psalmus Dauid.

Cantate Domino canticum nouum, quia mirabilia fecit.

Saluauit sibi dextera eius, & brachium sanctum eius.

Notum fecit Dominus salutare suum, in conspectu gentium reuelauit iusticiam suam.

Recordatus est misericordiæ suæ, & ueritatis suæ domui Israel.

Viderunt omnes termini terræ, salutare Dei nostri.

Iubilate Domino omnis terra, cantate & exultate & psallite.

Psallite Domino in cithara, in cithara & uoce psalmi, in tubis ductilibus & uoce tubæ corneæ.

Iubilate in conspectu regis Domini, moueatur mare & plenitudo eius, orbis terrarum & qui habitant in eo.

Flumina plaudent manu, simul montes exultabunt à conspectu Domini, quoniam uenit iudicare terram.

Iudicabit orbem terrarum in iusticia, & populos in æquitate.

Psalmus Dauid. XCVIII.

Dominus

Dominus regnauit, irascantur populi, qui sedet super Cherubim, moueatur terra.

Dominus in Zion magnus, & excelsus super omnes populos.

Confiteantur nomini tuo magno, quoniam terribile & sanctum est, & honor regis iudicium diligit.

Tu parasti directiones, iudicium, & iusticiam in Iacob tu fecisti.

Exaltate Dominum Deum nostrum, & adorate scabellum pedum eius, quoniã sanctum est.

Moyses et Aaron in sacerdotibus eius, & Samuel inter eos qui inuocant nomen eius.

Inuocabant Dominum & ipse exaudiebat eos, in columna nubis loquebatur ad eos.

Custodiebant testimonia eius, & præceptum quod dedit illis.

Domine Deus noster tu exaudiebas eos, Deus tu propitius fuisti eis, & ulciscens in omnes adinuentiones eorum.

Exaltate Dominum Deum nostrum, & adorate in monte sancto eius, quoniam sanctus Dominus Deus noster.

XCIX.

Psal-

Psalmus in confeßione.

Iubilate Deo omnis terra, seruite Domino in læticia.

Introite in conspectu eius, in exultatione.

Scitote quoniam Dominus ipse est Deus, ipse fecit nos & non ipsi nos.

Populus eius, & oues pascuæ eius, introite portas eius in confeßione, atria eius in hymnis, confitemini illi.

Laudate nomen eius quoniam suauis est Dominus, in æternum misericordia eius, & usq; in generationem & generationem ueritas eius.

C.

Psalmus ipsi Dauid.

Misericordiam & iudicium cantabo tibi Domine,

Psallam & intelligam in uia immaculata, quando uenies ad me.

Perambulabam in innocentia cordis mei, in medio domus meæ.

Non proponebam ante oculos rem iniustam, facientes præuaricationes odiui.

Non adhæsit mihi cor prauum, declinantem à me, malignum non cognoscebam.

Detrahentem secreto proximo suo, hunc persequebar.

Superbo

Superbo oculo & insatiabili corde, cum hoc non edebam.

Oculi mei ad fideles terræ, ut sedeant mecum, ambulans in uia immaculata hic mihi ministrabat.

Non habitauit in medio domus meæ qui facit superbiam, qui loquitur iniqua non direxit in conspectu oculorum meorum.

In matutino interficiebam omnes peccatores terræ, ut disperderem de ciuitate Domini omnes operantes iniquitatem.

CI.

Oratio pauperis cum anxiaretur, et coram Domino effudit precem suam.

Domine exaudi orationem meam, & clamor meus ad te ueniat.

Non auertas faciem tuam à me, in quacunq; die tribulor inclina ad me aurem tuam.

In quacunq; die inuocauero te, uelociter exaudi me.

Quia defecerunt sicut fumus dies mei, & ossa mea sicut cremium aruerunt.

Percussus sum ut fœnum & aruit cor meum, quia oblitus sum comedere panem meum.

A uoce gemitus mei, adhæsit os meũ carni meæ.

Similis

Similis factus sum pelicano solitudinis, factus sum sicut nycticorax in domicilio.

Vigilaui, & factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Tota die exprobrabant mihi inimici mei, & qui laudabant me aduersum me iurabant.

Quia cinerem tanquam panem manducabam, & poculum meum cum fletu miscebam.

A facie iræ indignationis tuæ, quia eleuans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinauerunt, & ego sicut fœnum arui.

Tu autem Domine in æternum permanes, & memoriale tuum in generationem, et generationem.

Tu exurgens misereberis Zion, quia tempus miserendi eius, quia uenit tempus.

Quoniam placuerunt seruis tuis lapides eius, & terræ eius miserebuntur.

Et timebunt gentes nomen tuum Domine, & omnes reges terræ gloriam tuam.

Quia ædificauit Dominus Zion, & uidebitur in gloria sua.

Respexit in orationem humilium, & non spreuit precem eorum.

Scribantur hæc in generatione altera, & populus

pulus qui creabitur laudabit dominum.
Quia prospexit de excelso sancto suo, dominus de cœlo in terram aspexit.
Vt audiret gemitus compeditorum, ut solueret filios interemptorum.
Vt annuncient in Sion nomen domini, & laudem eius in Hierusalem.
In conueniendo populos in unum, & reges ut seruiant domino.
Respondit ei in uia uirtutis suæ, paucitatem dierum meorum nuncia mihi.
Ne reuoces me in dimidio dierum meorum, in generationem & generationem anni tui.
Initio tu domine terram fundasti, et opera manuum tuarum sunt cœli.
Ipsi peribunt, tu autem permanes, & omnes sicut uestimentum ueterascent.
Et sicut opertorium mutabis eos, & mutabuntur, tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient.
Filij seruorum tuorum habitabunt, & semen eorum in seculum dirigetur. CII.

Psalmus ipsi Dauid.

Benedic anima mea domino, & omnia quæ intra me sunt nomini sancto eius.
Benedic anima mea domino, & noli obliuisci

obliuisci omnes retributiones eius.
Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis, qui sanat omnes infirmitates tuas.
Qui redimit de interitu uitam tuam, qui coronat te in misericordia & miserationibus.
Qui replet in bonis desiderium tuum, renouabitur ut aquilæ iuuentus tua.
Faciens misericordias dominus, & iudicium omnibus iniuriam patientibus.
Notas fecit uias suas Moysi, filijs Israel uoluntates suas.
Miserator & misericors dominus, longanimis & multum misericors.
Non in perpetuum irascetur, neq; in æternum comminabitur.
Non secundum peccata nostra fecit nobis, neq; secundum iniquitates nostras retribuit nobis.
Quoniam secundum altitudinem cœli à terra corroborauit misericordiam suam super timentes se.
Quantum distat ortus ab occidente, longe fecit à nobis iniquitates nostras.
Quomodo miseretur pater filiorum misertus est dominus timentibus se, quoniam ipse cognouit figmentum nostrum.

Causa cur remittat peccata & benefaciat non nostra merita sed ipsius bonitas & nostra miseria.

Recordatus est quoniam puluis sumus, homo sicut fœnum dies eius, tanquam flos agri sic efflorebit.

Quoniam spiritus pertransibit in illo & non subsistet, & non cognoscet amplius locum suum.

Misericordia autem domini ab æterno & usq; in æternum, super timentes eum.

Et iustitia illius in filios filiorum, his qui seruant testamentum eius.

Et memores sunt mandatorum ipsius, ad faciendum ea.

Dominus in cœlo parauit sedem suam, & regnum ipsius omnibus dominabitur.

Benedicite domino omnes angeli eius, potentes uirtute, facientes uerbum illius, ad audiendam uocem sermonum eius.

Benedicite domino omnes uirtutes eius, ministri eius qui facitis uoluntatem eius.

Benedicite domino omnia opera eius, in omni loco dominationis eius, benedic anima mea domino. Alia gratiarum actio pro tota rerum creatura

Psalmus Dauid. pro mundi conditine CII.

Benedic anima mea domino, domine deus meus magnificatus es uehementer.

Confessionem & decorem induisti, amictus lu-

ctus lu

Hic psal: de perpetua conseruatione & sustentatione rerum intelligitur

I Propositio Ago gratias deo pro rerum Creatione ex quib: Dei sapientia bonitas militia cognoscetur

ctus lumine sicut uestimento. — Narratio

Extendens cœlum sicut pellem, qui tegis aquis superiora eius. — Lux, Coelum

Qui ponis nubem ascensum tuum, qui ambulas super pennas uentorum. — DE CREATIONE, Aquae, Coeli

Qui facis angelos tuos spiritus, & ministros tuos ignem urentem. — Angeli

Qui fundasti terram super stabilitatem suam, non inclinabitur in sæculum sæculi. — Terra

Abyssus sicut uestimentum amictus eius, super montes stabunt aquæ. — Mare

Ab increpatione tua fugient, á uoce tonitrui tui formidabunt. — Tonitrua

Ascendunt montes & descendunt campi, in locum quem fundasti eis.

Terminum posuisti quem non transgredientur, neq; conuertentur operire terram.

Qui emittis fontes in conuallibus, inter medium montium pertransibunt aquæ. — Flumina

Potabunt omnes bestiæ agri, expectabunt onagri in siti sua.

Super ea uolucres cœli habitabunt, de medio petrarum dabunt uoces. — Animalia terrestria, Volatilia

Rigans montes de superioribus suis, de fructu operum tuorum satiabitur terra. — pluuia

Producens fœnum iumentis, & herbam serui- — pabula

tuti

tuti hominum.
Vt educas panem de terra, & uinum lætificet cor hominis.
Vt exhilaret faciem in oleo, & panis cor hominis confirmet.
Saturabuntur ligna campi, & cedri libani quas plantauit, illic passeres nidificabunt.
Herodij domus, dux est eorum, montes excelsi ceruis, petra refugium herinacijs.
Fecit lunam in tempora, sol cognouit occasum suum.
Posuisti tenebras & facta est nox, in ipsa pertransibunt omnes bestiæ syluæ.
Catuli leonum rugientes ut rapiant, & quærant à deo escam sibi.
Ortus est sol & congregati sunt, & in cubilibus suis collocabuntur.
Exibit homo ad opus suum, et ad operationem suam usq; ad uesperam.
Quam magnificata sunt opera tua domine; omnia in sapientia perfecisti, impleta est terra possessione tua.
Hoc mare magnum et spatiosum manibus, illic reptilia quorum non est numerus.
Animalia pusilla cum magnis, illic naues pertransibunt.

Draco

Draco iste quę formasti ad illudendum ei, omnia à te expectant ut des illis escam in tempore.
Dante te illis colligent, aperiente te manum tuam omnia implebuntur bonitate.
Auertente autem te faciem turbabuntur, auferes spiritum eorum & deficient, & in puluerem suum reuertentur.
Emitte spiritum tuum et creabuntur, et renouabis faciem terræ.
Sit gloria domini in sæculum, lætabitur dominus in operibus suis.
Qui respicit terram & facit eam tremere, qui tangit montes & fumigant.
Cantabo domino in uita mea, psallam deo meo quamdiu sum.
Iucundum sit ei eloquium meum, ego uero delectabor in domino.
Deficiant peccatores à terra & iniqui ita ut non sint, benedic anima mea domino, Alleluia.

CIIII.

Confitemini domino & inuocate nomen eius, annunciate inter gentes opera eius.
Cantate ei et psallite ei narrate omnia mirabilia eius, laudamini in nomine sancto eius.

 Lætetur

Lætetur cor quærentium dominum, quærite dominum & confirmamini, quærite faciem eius semper.

Mementote mirabilium eius quæ fecit, prodigia eius & iudicia oris eius.

Semen Abraham serui eius, filij Iacob electi eius.

Ipse dominus deus noster, in uniuersa terra iudicia eius.

Memor fuit in sæculum testamenti sui, uerbi quod mandauit in mille generationes.

Quod disposuit ad Abraham, & iuramenti sui ad Isaac.

Et statuit illud Iacob in præceptum, & Israel in testamentum æternum.

Dicens, tibi dabo terram Chanaan, funiculum hæreditatis uestræ.

Cum essent numero breui, paucissimi, et incolæ eius.

Et pertransierunt de gente in gentem, & de regno ad populum alterum.

Non reliquit hominem nocere eis, & corripuit pro eis reges.

Nolite tangere christos meos, & in prophetis meis nolite malignari.

Et uocauit famem super terram, & omne firmamentum panis contriuit.

Misit

Misit ante eos uirum, in seruum uenundatus est Ioseph,

Humiliauerunt in compedibus pedes eius, ferrum pertransijt animam eius, donec ueniret uerbum eius.

Eloquium domini inflammauit eum, misit rex & soluit eum, princeps populorum & dimisit eum

Constituit eum dominum domus suæ, & principem omnis possessionis suæ.

Vt erudiret principes eius sicut semetipsum, et senes eius prudentiam doceret.

Et intrauit Israel in Aegyptum, & Iacob accola fuit in terra Cham.

Et auxit populum suum uehementer, & firmauit eum super inimicos eius.

Conuertit cor eorum ut odirent populũ eius, et dolum facerent in seruos eius.

Misit Moysen seruum suum, Aaron quem elegit ipsum.

Posuit in eis uerba signorum suorum & prodigiorum, in terra Cham.

Misit tenebras & obscurauit, & non exacerbauit sermones suos.

Conuertit aquas eorum in sanguinem, & occidit pisces eorum.

 Aedidit

Aedidit terra eorum ranas, in penetralibus regum ipsorum.

Dixit, & uenit cynomya & cinifes, in omnibus finibus eorum.

Posuit pluuias eorum grandinem, ignem comburentem in terra ipsorum.

Et percußit uineas eorum et ficulneas eorum, & contriuit lignum finium eorum.

Dixit, & uenit locusta & brucus, cuius non erat numerus.

Et comedit omne fœnum in terra eorum, & comedit omnem fructum terræ eorum.

Et percußit omne primogenitum in terra eorum, primitias omnis laboris eorum.

Et eduxit eos cum argento & auro, & non erat in tribubus eorum infirmus.

Lætata est Aegyptus in profectione eorum, quia incubuit timor eorum super eos.

Expandit nubem in protectionem eorum, & ignem ut luceret eis per noctem.

Petiernut & uenit coturnix, & pane cœli saturauit eos.

Dirupit petram & fluxerunt aquæ, abierunt in sicco flumina.

Quoniam memor fuit uerbi sancti sui, quod habuit ad Abraham puerum suum.

Et eduxit

Et eduxit populum suum in exultatione, & electos suos in lætitia.

Et dedit illis regiones gentium, & labores populorum poßederunt.

Vt custodiant iustificationes eius, & legem eius requirant.

Alleluia Alleuia CV.

Confitemini domino quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia eius.

Quis loquetur potentias domini, auditas faciet omnes laudes eius?

Beati qui custodiunt iuditium & faciunt iusticiam, in omni tempore.

Memento nostri domine in beneplacito populi tui, uisita nos in salutari tuo.

Ad uidendum in bonitate electorum tuorum, ad lætandum in lætitia gentis tuæ, ut lauderis cum hæreditate tua.

Peccauimus cum patribus nostris, iniuste egimus, iniquitatem fecimus.

Patres nostri in Agypto non intellexerunt mirabilia tua, non fuerunt memores multitudinis misericordiæ tuæ.

Et irritauerunt ascendentes in mare, mare rubrum.

Et saluauit eos propter nomen suum, ut notam

 faceret

faceret potentiam suam.

Et increpauit mare rubrum & exiccatum est, & deduxit eos in abyssis sicut in deserto.

Et saluauit eos de manu odientium, & redemit eos de manu inimici.

Et operuit aqua tribulantes eos, unus ex eis non remansit.

Et crediderunt uerbis eius, et laudauerunt laudem eius.

Cito fecerunt, obliti sunt operum eius, & non sustinuerunt consilium eius.

Et concupierunt concupiscentiam in deserto, & tentauerunt deum in inaquoso.

Et dedit eis petitionem ipsorum, et misit saturitatem in animas eorum.

Et irritauerunt Moysen in castris, Aaron sanctum domini.

Aperta est terra et deglutiuit Dathan, et operuit super congregationem Abyron.

Et exarsit ignis in synagoga eorum, flamma combussit peccatores.

Et fecerunt uitulum in Oreb, & adorauerunt sculptile.

Et mutauerunt gloriam suam in similitudinem uituli, comedentis fœnum.

Obliti sunt deū qui saluauit eos qui fecit ma-

gnalia

gnalia in Aegypto, mirabilia in terra Cham, terribilia in mari rubro.

Et dixit ut disperderet eos, si non Moyses electus eius stetisset in confractione in conspectu eius.

Vt auerteret iram eius ne disperderet eos, & pro nihilo habuerunt terram desiderabilē.

Non crediderunt uerbo eius, & murmurauerunt in tabernaculis suis, non exaudierunt uocem domini.

Et eleuauit manum suam super eos, ut prosterneret eos in deserto.

Et ut deijceret semen eorum in nationibus, & dispergeret eos in regionibus.

Et iniciati sunt Beelphegor, & comederunt sacrificia mortuorum.

Et irritauerunt eum in adinuentionibus suis, et multiplicata est in eis ruina.

Et stetit Phinees & placauit, & cessauit quassatio.

Et reputatū est ei ad iustitiam, in generationē & generationem usque in sempiternum.

Et irritauerunt eum ad aquas contradictionis, & uexatus est Moyses propter eos, quia exacerbauerunt spiritum eius.

Et distinxit in labijs suis, non disperdiderunt

gentes

gentes quas dixit dominus illis.
Et cõmixti sunt inter gentes, & didicerunt opera eorum, & seruierunt sculptilibus eorum, & factum est illis in scandalum.
Et immolauerunt filios suos & filias suas demonijs.
Et effuderunt sanguinem innocentem, sanguinem filiorum suorum & filiarum suarum, quas sacrificauerunt sculptilibus Chanaan.
Et infecta est terra in sanguinibus, & contaminata est in operibus eorum, & fornicati sunt in adinuentionibus suis,
Et iratus est furore dominus in populũ suum, & abominatus est hæreditatem suam.
Et tradidit eos in manus gentium, & dominati sunt eorum qui oderunt eos.
Et tribulauerunt eos inimici eorum, & humiliati sunt sub manibus eorum, sæpe liberauit eos.
Ipsi autẽ exacerbauerunt eum in cõsilio suo, & humiliati sunt in iniquitatibus suis.
Et uidit cum tribularentur, et audiuit orationem eorum.
Et memor fuit testamenti sui, & pœnituit eum secundum multitudinem misericordiæ suæ.
Et dedit eos in misericordias, in conspectu omnium qui

ceperant eos.
Saluos fac nos domine deus noster, & congrega nos de nationibus.
Vt confiteamur nomini sancto tuo, & gloriemur in laude tua.
Benedictus dominus deus Israel á sæculo & usque in sæculum, & dicet omnis populus fiat fiat. Alleluia.

CVI.

Confitemini domino quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia eius.
Dicant qui redẽpti sunt á domino, quos redemit de manu inimici, de regionibus cõgregauit eos.
A solis ortu & occasu, ab aquilone & mari.
Errauerunt in solitudine in inaquoso, uiam ciuitatis habitaculi non inuenerunt.
Esurientes & sitientes, anima eorum in ipsis defecit.
Et clamauerunt ad dominum cum tribularentur, & de necessitatibus eorum eripuit eos.
Et deduxit eos in uiam rectam, ut irent in ciuitatem habitationis.
Confiteantur domino misericordiæ eius, et mirabilia eius filijs hominum.
Quia satiauit animam inanem, et animam esurientem satiauit bonis.

Sedentes

Sedentes in tenebris & umbra mortis, uinctos in mendicitate & ferro.

Quia exacerbauerunt eloquia dei, & consiliũ altissimi irritauerunt.

Et humiliatum est in laboribus cor eorum, & infirmati sunt, nec fuit qui adiuuaret.

Et clamauerunt ad dominum cum tribularentur, & de necessitatibus eorum liberauit eos.

Et eduxit eos de tenebris & umbra mortis, & uincula eorum dirupit.

Confiteantur domino misericordiæ eius, & mirabilia eius filijs hominum.

Quia contriuit portas æreas, & uectes ferreos confregit.

Suscepit eos de uia iniquitatis eorum, propter iniustitias enim suas humiliati sunt.

Omnem escam abhominata est anima eorum, et appropinquauerunt usque ad portas mortis.

Et clamauerunt ad dominum cum tribularentur, & de necessitatibus eorum liberauit eos.

Misit uerbum suum & sanauit eos, & eripuit eos de interitionibus eorum.

Confiteantur domino misericordiæ eius, & mirabilia eius filijs hominum.

Et sacri-

Et sacrificent sacrificium laudis, & annuncient opera eius in exultatione.

Qui descendunt mare in nauibus, facientes operationem in aquis multis.

Ipsi uiderunt opera domini, & mirabilia eius in profundo.

Dixit, & stetit spiritus procellæ & exaltati sunt fluctus eius.

Ascendunt usque ad cœlos et descẽdunt usque ad abyssos, anima eorum in malis tabescebat.

Turbati sunt & moti sunt sicut ebrius, & omnis sapientia eorum deuorata est.

Et clamauerunt ad dominum cum tribularentur, & de necessitatibus eorum eduxit eos.

Et statuit procellam eius in auram, & siluerũt fluctus eius.

Et lætati sunt quia siluerunt, & deduxit eos in portum uoluntatis eorum.

Confiteantur domino misericordiæ eius, et mirabilia eius filijs hominum.

Et exaltent eum in ecclesia plebis, & in cathedra seniorum laudent eum.

Posuit flumina in desertum, et exitus aquarum in sitim.

Terram fructiferam in salsuginem, à malitia inhabitantiũ in ea.

Posuit

Posuit desertum in stagna aquarum, & terram
sine aqua in exitus aquarum.
Et collocauit illic esurientes, & constituerunt
ciuitatem habitationis.
Et seminauerunt agros & plantauerunt uine-
as, & fecerunt fructum natiuitatis.
Et benedixit eis & multiplicati sunt nimis, &
iumenta eorum non minorauit.
Et pauci facti sunt, & uexati sunt à tribulatio-
ne malorum & dolore.
Effusa est contemptio super principes eorũ,
et errare fecit eos in inuio & non in uia.
Et adiuuit pauperẽ de inopia, et posuit sicut
oues familias.
Videbunt recti & lætabuntur, & omnis ini-
quitas oppilabit os suum.
Quis sapiens & custodiet hæc, & intelliget
misericordias domini?

CVII.

Canticum Psalmi ipsi Dauid.

Paratum cor meum deus, paratum cor
meum, cantabo & psallam in gloria
mea.
Exurge psalterium & cithara, exurgam dilu-
culo.
Confitebor tibi in populis domine, & psallam
tibi in nationibus.

Quia magna ẽ super cœlos misericordia tua,
& usque ad nubes ueritas tua.
Exaltare super cœlos deus, & super omnem
terrã gloria tua, ut liberentur dilecti tui.
Saluum fac dextera tua & exaudi me, deus lo-
cutus est in sancto suo.
Exultabo & diuidam Sichimam, & conuallẽ
tabernaculorum dimetiar.
Meus est Galaad & meus est Manasses, & E-
phraim susceptio capitis mei.
Iuda Rex meus, Moab lebes spei meæ.
In Idumæam extendam calciamentum meum,
mihi alienigenæ amici facti sunt.
Quis deducet me in ciuitatem munitam? quis
deducet me usque in Idumæam?
Nonne tu deus qui repulisti nos, & non exibis
deus in uirtutibus nostris?
Da nobis auxilium de tribulatione, quia uana
salus hominis.
In Deo faciemus uirtutem, & ipse ad nihilum
deducet inimicos nostros.

In finem Psalmus Dauid. CVIII.

Deus laudem meam ne tacueris, quia os
peccatoris & os dolosi super me
apertum est.
Locuti sunt aduersum me lingua dolosa, & ser-
monibus

monibus odij circumdederunt me & expugnauerunt me gratis.

Pro eo ut me diligerent, detrahebant mihi, ego autem orabam.

Et posuerunt aduersum me mala pro bonis, & odium pro dilectione mea.

Constitue super eum peccatorem, & diabolus stet à dextris eius.

Cum iudicatur exeat condemnatus, & oratio eius fiat in peccatum.

Fiant dies eius pauci, & Episcopatum eius accipiat alter.

Fiant filij eius orphani, & uxor eius uidua.

Nutantes transferantur filij eius et mendicent, eijciantur de habitationibus suis.

Scrutetur fœnerator omnem substantiam eius, & diripiant alieni labores eius.

Non sit illi adiutor, nec sit qui misereatur pupillis eius.

Fiant nati eius in interitum, in generatione una deleatur nomen eius.

In memoriam redeat iniquitas patrum eius in conspectu domini, & peccatum matris eius non deleatur.

Fiant contra dominum semper, & dispereat de terra memoria eorum, pro eo quod non est re-

est recordatus facere misericordiam.

Et persecutus est hominem inopem & mendicum & compunctum corde, mortificare.

Et dilexit maledictionem & ueniet ei, & noluit benedictionem & elongabitur ab eo.

Et induit maledictionem sicut uestimentum, et intrauit sicut aqua in interiora eius, & sicut oleum in ossibus eius.

Fiat ei sicut uestimentũ quo operitur, et sicut zona qua semper præcingitur.

Hoc opus eorum qui detrahunt mihi apud dominũ, et qui loquuntur mala aduersus animam meam.

Et tu domine, domine fac mecũ propter nomẽ tuum, quia suauis est misericordia tua.

Libera me quia egenus & pauper ego sum, & cor meum conturbatum est intra me.

Sicut umbra cum declinat ablatus sum, & excussus sum sicut locustæ.

Genua mea infirmata sunt à ieiunio, & caro mea immutata est propter oleum.

Et ego factus sum opprobrium illis, uiderunt me & mouerunt capita sua.

Adiuua me domine deus meus, saluum me fac propter misericordiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc, & tu domine fecisti eam.

Maledicent illi & tu benedices, qui insurgunt in me confundantur, seruus autem tuus lætabitur.

Induantur qui detrahunt mihi pudore, et operiantur sicut diploide confusione sua.

Confitebor domino nimis in ore meo, et in medio multorum laudabo eum.

Quia astitit à dextris pauperis, ut saluam faceret à persequentibus animam meam.

Gratiarum actio pro liberatione

CIX.

Psalmus ipsi Dauid.

Christus Deus & homo.

Dixit dominus domino meo, sede à dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos, scabellum pedum tuorum.

Virgam uirtutis tuæ emittet dominus ex Sion, dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principiũ in die uirtutis tuæ, in splendoribus sanctorum, ex utero ante luciferum genui te.

Iurauit dominus & non pœnitebit eum, tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis, confregit in die iræ suæ reges.

Iudicabit in nationibus implebit ruinas, conquassabit

Namq. sacerdotis sũmiq. quoq. munus obibit
Iratumq. patrem nobis placabit & unus
orabit ueniam miseris mortalib: atq.
victima erit pro delictis gratissima nostris

ARGVM. PSAL. CIX
DIXIT DOMINVS DOMI:

Hic psalmus est ex precipuis, docet n. quis sit Christus, Deus & homo, Rex et sacerdos æternus. Nam ubi sit regnaturus, et quale sit futurum regnum et sacerdotium. Regnum spirituale, Sacerdotium secundum ordinem Melchisedech non Aaronis. Deinde cum continuatur de poenis impiorum postremo addit vaticinium de passione Christi. Sacerdos est quia factus est victima pro nobis, quia mediator placans deum, quod sustulit peccatum, quod interpellat pro nobis & est pontifex propter quem exaudimur, et qui nostras preces perfert ad patrem, quod docet VERBUM nostrum & hoc verbo vivificat vita æterna. Rex est, quia vincit diabolum quia peccatum & mortem abolet

donat spiritu s. dat nouam & aeternā lucem iustitiam & vitam quod conseruat & regit Ecclesiam

PSALMUS DAVID.

DIXIT DOMINUS DOMINO MEO.

I. Narratio continens descriptionem regni christi quam orditur ab autore huius Regni cum ait. Dixit Dominus. Cum vero addit DOMINO meo, discernit huius Regis regnum à caeteris regnis quod efficatius & magnificentius sit futurum, quo destruatur diabolus peccatum, mors, quae caeteri Reges abolere non possunt. Deinde significat hunc suum filium secundum carnem natura Deum esse cum suum Dominum vocat Matth. 22. Est autem promissio de Regno cum subijcit Sede à dexteris meis, quod est pari potentia regnare cum Deo Ephe. 1. Collocauit enim ad dexterā suam. Heb. 1. Sedet ad dextram Matth. vlti: Data mihi est omnis potestas. Quia igitur isthic sedet, Ergo dat beneficia corporalia, spiritualia coelestia & aeterna, quae ab illo petenda & expectanda sunt. porro cum additur, donec ponam inimicos tuos, describitur effectus Regni habiturum huius Regem et ecclesiam, hostes, sed fore victorem potentia diuina. 1. Cor. 15. Nouissime, inimica destruetur mors.

Scep trum Regni tui emittet

locus Regni

Vbi initium regni sit futurum nempe in Zion vbi & rex ipse erit et inde verbum suum sparget Esai. 2. Micheae. 4. Ex Sion exibit lex. Cum addit dominare in medio inimicorum. Significat autem hoc regnum sit constitutum, et sceptrum emissum, non ut inimici sed christus & Ecclesia dominentur. Est q. promissio et consolatio. Ecclesiam fore victricem quantumuis saeuiant ipsius hostes.

3 populus tuus spontaneus (offeret) in die victoriae tuae, in ornatu sancto. Ex vtero oritur tibi ros generationis tuae

3 Populus Regni et eius cultus et propagatio Ecclesiae

Qui sit populus et subditi Regis quales sint qui non coacti vi aut armis sed audito verbo, sua sponte se huic Regi subijcient, nec metu legis exactoris sed volentes obedient Regi, et abolita Rebellione humanae naturae, quae nobiscum nascitur, spontaneam et perfectam obedientiam in hac vita inchoabunt, perficiendā in altera. Significat item veteris testamenti cultus abolendos et nouos constituendos spontaneos, ut Johan. 4. Erunt veri adoratores.

Ornat.

Ornatum sanctum vocat vestitum ponti
ficium, per quem intelligit dona spiritus sancti
Ministerium Euangelij & confessionem patien
tiam in CRVCE & Cæteras virtutes
ex vtero oritur) Cum addit ex vtero
oritur illi ROS &c Describit natiuitatem
christi ex Maria virgine. ROS CHRISTUS
est conceptus de spiritu sancto, in vtero vir
ginis Mariæ, sine omni labe peccati. Alij
non de Rege sed de populo & Ecclesiæ intelli
gunt. Ecclesiam non ex carnali propa
gatione nasci sed spirituali. Vt ROS re
generationis sit Ecclesia nata ex vtero
verbi & virtute spiritus Sancti Johan. 1.
Qui non ex sanguinibus &c.

4
Iurauit dominus & non poenitebit eum. &c
Hic incipit concionari de sacerdotio Christi
quod à Leuitico discernit. Orditur autem
à iureiurando cuius sæpe fit mentio
2. Regum. 7. psal. 89. 132. Iher. 1.
Hebr. 6. quo fides confirmanda &
excitanda est vt quia iurauit domi
nus Credamus igitur vere & certo
propter hunc Regem & pontificem nostrum

CHRISTUS sacerdos Hebr. 5 6 7 8 10.

nos recipi exaudiri & iuuari. Est
aut sacerdos, primum, quia affert
Euangelium per quod reuelatur vo
luntas æterni patris, de gratuita
remissione peccatorum propter filium.
Secundo, quia per suum sacrificium
placat deum & tollit peccata, quod
per sanguinem taurorum impossibi
le erat et per leuiticas hostias
Tertio quia orat pro nobis
impetrat remissionem peccatorum donat spiri
tum S. iustitiam, vitam æternam
& alia spiritualia & corporalia bona
et quia propter hunc pontificem exaudi
mur. Cum vocat sacer
dotem æternum. Significat, CHRI
STUM esse æternum filium Dei
qui æterna vita viuat. Ergo necesse
fuit ipsum ex mortuis resurgere
tenere regnum, & fungi sacerdo
tio æterno, necesse est æternam
vitam impertiri illi cœtui in quo
fungitur sacerdotio, quo cœtu toto
extincto non esset sacerdos æternus. Ex

Ergo abolebit peccatum mortem instaurabit naturam humanam et Tale sacerdotium non erat Leuiticum. Igitur Erit igitur Ecclesia quoque aeterna.

Secundum ordinem Melchisedech.

Discernit Sacerdotium Noui Testamenti à Leuitico cum ait Secundum ordinem Leuiticum tradit legem, arguit peccata proponit maledictiones, Neque affert gratis remissionem peccatorum. Deinde requirit externos cultus varias & corporales ceremonias. Sed sacerdotium NOVI TESTAMENTI, affert benedictionem i. remiss: gratis propter Christum. Quia Talis benedictio fuit Melchisedek Gene. 14. ante legem datam. Est igitur dulcissima consolatio & doctrina de sacerdotio Christi in hoc versu proposita

5.

DOMINUS à dextris tuis, conteret in die irae suae reges

Comminatio de poenis hostium CHRISTI et Ecclesiae. Consolatio. q.d. Etsi diabolus & Tyranni volent delere Christum & Ecclesiam, tamen dei potentia defendentur & hostes conterentur.

6

Iudicabit inter gentes implebit Cadaueribus Conteret capita in terris multis

Id est CHRISTUS regnabit etiam inter gentes, saluabit multos ex gentibus sed impios & rebelles perdet poenis corporibus et aliis aeternis. Amplificat autem magnitudinem poenarum cum ait, implebit Cadaueribus: Ostendens Tyrannos & regna omnium temporum oppugnantia Christum, et ecclesiam, horribiliter puniri & euerti

7.

De TORRENTE in via bibet propterea exaltabit caput.

De passio: et glorificatione CHRISTI & Ecclesiae.

IN VIA, id est, prius quam glorificabitur in transitu, donec in hac vita ante RESURRECTIONEM & glorificationem versabitur, bibet de TORRENTE id est hauriet & sustinebit communes & horribiles afflictiones humani generis Non dicit ut alibi Bibet CALICEM, sed Bibet de Torrente ut omnes afflictiones & eorum magnitudinem intelligas. Quare

in hoc versu primum Christi
deinde totius ecclesiae afflictiones
consideremus.

propterea exaltabit caput.

Deinde altera sententia loquitur
de glorificatione, propterea
exaltabit caput id est, postquam
fuerit humiliatus glorifi
cabitur [illegible] Nonne
haec oportuit pati Christum
acto. 3 & 7. Hebr. 5.

[illegible] Christus est perpetuus sacerdos utitur assidue
placat nobis patrem ut assidue remittat peccata

 et misereatur nobis ac servet nos.

quassabit capita in terra multorum.
De torrente in uia bibet, propterea exalta=
bit caput. 1. propositio Ago tibi gratias in ecclesia

Alleluia. CX.

Confitebor tibi domine in toto corde
meo, in consilio iustorum & congre=
gatione. 2. [illegible] propositionis.
Magna opera domini, exquisita in omnes uo=
luntates eius.
Confessio & magnificentia opus eius, & iusti=
tia eius manet in sæculum sæculi.
Memoriam fecit mirabilium suorum miseri=
cors & miserator dominus, escam dedit
timentibus se.
Memor erit in sæculum testamenti sui, uirtu=
tem operum suorum annunciabit populo
suo. id est instituet ministerium verbi.
Vt det illis hæreditatem gentium, opera ma=
nuum eius ueritas & iuditium.
Fidelia omnia mandata eius, confirmata in sæ=
culum sæculi, facta in ueritate et æquitate.
Redemptionem misit dominus populo suo,
mandauit in æternum testamentum suum.
Sanctum & terribile nomen eius, initium sa=
pientiæ timor domini.
Intellectus bonus omnibus facientibus eum,

 lau=

Gratiarum actio pro [illegible] sacerdotio politia pro liberatione ex Aegypto, pace et omnibus beneficiis spiritualibus & corporalibus et praecipue pro redemptione quae per Christum futura erat et Novo et aeterno Testamento.

Memoria liberationis ex Aegypto conservata per esum agni paschalis qui fuit typus Christi.

Terra Canaan.

id est praestat quae promisit.

id est promissa prophetis beneficia et poenae impiorum non sunt manis fabula sed sunt certa et fient.

Fient et sunt vera et recta.

5. Gratiarum actio pro promissa liberatione futura per Christum et pro omnibus aliis.

Prover. 1. 9. Eodem modo
Amare Verbum Dei et timere Deum sola vera sapientia et qui huic doctrinae obtemperant illis erit salutaris.

laudatio eius manet in sæculum sæculi.

Alleluia CXI.

Reuersionis Aggæi & Zachariæ.

Beatus uir qui timet dominum, in mandatis eius uolet nimis.

Potens in terra erit semen eius, generatio rectorum benedicetur.

Gloria & diuitiæ in domo eius, et iustitia eius manet in sæculum sæculi.

Exortum est in tenebris lumen rectis, misericors & miserator & iustus.

Iocundus homo qui miseretur & commodat, disponit sermones suos in iuditio, quia in æternum non commouebitur.

In memoria æterna erit iustus, ab auditione mala non timebit.

Paratum cor eius sperare in domino, confirmatum est cor eius, non commouebitur, donec despiciat inimicos suos.

Dispersit dedit pauperibus, iustitia eius manet in sæculum sæculi, cornu eius exaltabitur in gloria.

Peccator uidebit & irascetur, dentibus suis fremet & tabescet, desyderium peccatorum peribit.

Prophetia de Regno Christi et Evangelio divulgando per totum orbem quo praedicatur misericordia dei quod vere misereatur quod respiciat adiuvet et salvet humiles ad Christum et abiectos. pro his summis beneficiis hortatur Ecclesiam ut Deo gratias agat.

Alleluia. CXII.

LAudate pueri dominum, laudate nomen domini.

Sit nomen domini benedictum, ex hoc nunc & usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occasum, laudabile nomen domini.

Excelsus super omnes gentes dominus, & super cœlos gloria eius. *3 Recenset beneficia*

Quis sicut dominus deus noster? qui in altis habitat & humilia respicit in cœlo & in terra. *4 In ecclesia recipit humiles afflictos*

Suscitans à terra inopem, & de stercore erigens pauperem. *Erigens e pulvere*

Vt collocet eum cum principibus, cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo matrem filiorum lætantem. *6 In oeconomia dat sobolem victum defendit*

1. Propositio Gratias agite Deo pro regno Messiae. 2 Prophetia de Evangelio spargendo in totum orbem et regno Christi spirituali in omnes gentes non tantum Iudaeos. 5 ac conservandas politias erexit pauperes ut Joseph Daniel Mose David.

Alleluia. CXIII.

IN exitu Israel de Aegypto, domus Iacob de populo barbaro.

Facta est Iudæa sanctificatio eius, Israel potestas eius. *id est Data lege, verbo, cultu, et constituta politia*

Mare uidit & fugit, Iordanis conuersus est retrorsum.

Montes exultauerunt ut arietes, & colles sicut agni ouium.

1. Narratio et exemplum ut hic populus servatus est propter promissiones, ita Ecclesia omnibus temporibus servabitur quae habet verbum et veros cultus.

Gratiarum actio pro liberatione ex Aegypto decantata in pascate et pro data terra promissa. Nobis est gratiarum actio quod per Christum liberati sumus ex regno peccati mortis et diaboli et traducti in ipsius regnum, quod est regnum gratiae et vitae aeternae, et adhuc ab ipso regimur defendimur.

in sæculum sæculi, cornu eius exaltabitur in gloria.

Peccator uidebit & irascetur, dentibus suis fremet & tabescet, desyderium peccatorum peribit.

Laudate

Alleluia. CXII.

Laudate pueri dominum, laudate nomen domini.

Sit nomen domini benedictum, ex hoc nunc & usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occasum, laudabile nomen domini.

Excelsus super omnes gentes dominus, & super cœlos gloria eius.

Quis sicut dominus deus noster? qui in altis habitat & humilia respicit in cœlo & in terra.

Suscitans à terra inopem, & de stercore erigens pauperem.

Vt collocet eum cum principibus, cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo matrem filiorum lætantem.

Alleluia. CXIII.

In exitu Israel de Aegypto, domus Iacob de populo barbaro.

Facta est Iudæa sanctificatio eius, Israel potestas eius.

Mare uidit & fugit, Iordanis conuersus est retro rsum.

Montes exultauerunt ut arietes, & colles sicut agni ouium.

Quid est tibi mare quod fugisti, & tu Iordanis quia conuersus es retrorsum?

Montes exultastis sicut arietes, & colles sicut agni ouium?

A facie domini mota est terra, à facie dei Iacob.

Qui conuertit petram in stagna aquarum, & rupem in fontes aquarum.

Non nobis domine non nobis, sed nomini tuo da gloriam.

Super misericordia tua & ueritate tua, nequando dicant gentes ubi est deus eorum.

Deus autem noster in cœlo, omnia quæcunque uoluit fecit.

Simulacra gentium argentum & aurum, opera manuum hominum.

Os habent & non loquentur, oculos habent et non uidebunt.

Aures habent & non audient, nares habent et non odorabunt.

Manus habent & non palpabunt, pedes habent & non ambulabunt, non clamabunt in gutture suo.

Similes illis fiant qui faciunt ea, & omnes qui confidunt in eis.

Domus Israel sperauit in domino, adiutor eorum

eorum & protector eorum est.

Domus Aaron sperauit in domino, adiutor eorum & protector eorum est.

Qui timent dominum sperauerunt in domino. adiutor eorum & protector eorum est.

Dominus memor fuit nostri, & benedixit nobis.

Benedixit domui Israel, benedixit domui Aaron.

Benedixit omnibus qui timent dominum, pusillis cum maioribus.

Adijciat dominus super uos, super uos & super filios uestros.

Benedicti uos domino, qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli domino, terram autem dedit filijs hominum.

Non mortui laudabunt te domine, neque omnes qui descendunt in infernum.

Sed nos qui uiuimus benedicimus domino, ex hoc nunc & usque in sæculum.

Alleluia. CXIIII.

Dilexi quoniam exaudiet dominus uocem orationis meæ.

Quia inclinauit aurem suam mihi, & in diebus meis inuocabo.

Circumdederunt me dolores mortis, & pericula inferni inuenerunt me.

Tribulationem & dolorem inueni, & nomen domini inuocaui.

O domine libera animam meam, misericors dominus & iustus; & deus noster miseretur.

Custodiens paruulos dominus, humiliatus sum & liberauit me.

Conuertere anima mea in requiem tuam, quia dominus benefecit tibi.

Quia eripuit animam meam de morte, oculos meos à lachrymis, pedes meos à lapsu.

Placebo domino in regione uiuorum.

Alleluia. CXV.

Credidi propter quod locutus sum, ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo, omnis homo mendax.

Quid retribuam domino, pro omnibus quæ retribuit mihi.

Calicem salutaris accipiam, & nomen domini inuocabo.

Vota mea domino reddam coram omni populo eius, preciosa in conspectu domini mors sanctorum eius.

O domine quia ego seruus tuus, ego seruus tuus

tuus

Psal. CXVI

Laudate dominum omnes gentes.

Prophetia de Christo et eius regno spirituali et aeterno propagando per totum orbem ita ut una sit Ecclesia ex Iudaeis et gentibus collecta per vocem evangelii. Credentes et obedientes sine circumcisione et lege servientia, et cultum in hoc regno non fore externum sed spiritualem, fidem timorem gratiarum actionem laudem &c.

Hortatur itaque totam Ecclesiam ut pro hoc regno gratias agat et rationem quia in hoc regno confirmata sit &c.

dominicum misericordia
id est gratuita remissio
peccatorum propter regem
& pontificem christum
quia datur credentibus
et petentibus, spiritus S.
et vita aeterna
Deinde quia veritas
i. promissiones sunt
veraces, certae, firmae.

7 À nuncio malo non timebit firmum
est cor eius sperare in Domino.
Prior pars est promissio altera est
praeceptum et doctrina de fide et quasi
ratio promissionum. Ideo defenduntur iusti
quia confidunt in Domino.
8. Confirmatum est cor eius, non timebit
donec gaudebit de inimicis suis
Repetit utramque sententiam de fide et eventu
Erectum est cor i. fiducia misericordiae
et praesentiae Dei.
9 dispersit dedit pauperibus praer,
ceptum de liberalitate seu eleemosy
nis cui additur promissio
10 Impius videbit Antithesis in qua prae
dicit impijs poenas.

tuus & filius ancillæ tuæ.
Dirupisti uincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis, & nomen domini inuocabo.
Vota mea domino reddam in conspectu omnis populi eius, in atrijs domus domini in medio tui Ierusalem.

Alleluia. CXVI.

Laudate dominum omnes gentes, laudate eum omnes populi.
Quoniam confirmata est super nos misericordia eius, & ueritas domini manet in æternum.

Alleluia. CXVII.

Confitemini domino quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia eius.
Dicat nunc Israel quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia eius.
Dicat nunc domus Aaron, quoniam in sæculum misericordia eius.
Dicant nunc qui timent dominum, quoniam in sæculum misericordia eius.
De tribulatione inuocaui dominum, & exaudiuit me in latitudine dominus.
Dominus mihi adiutor, non timebo quid faciat mihi homo.
Dominus mihi adiutor, et ego despiciam inimicos meos.

Bonum

et ego gaudebo de osoribus meis

Qualis sit Coetus
tribulatorum qui credunt, inuocant, exaudiuntur et iuuantur a domino.

Nomen domini inuocare
Gratiarum actio pro regno christi et prophetia de eius passione et glorificatione
Propositio: Agite gratias Deo pro omnibus et perpetuis beneficijs

Bonum est confidere in domino, quam confidere in homine.

Bonum est sperare in domino, quam sperare in principibus.

Omnes gentes circumierunt me, & in nomine domini quia ultus sum in eos.

Circundantes circumdederunt me, & in nomine domini quia ultus sum in eos.

Circumdederunt me sicut apes, & exarserunt sicut ignis in spinis, & in nomine domini quia ultus sum in eos.

Impulsus euersus sum ut caderem, & dominus suscepit me.

Fortitudo mea & laus mea dominus, & factus est mihi in salutem.

Vox exultationis & salutis, in tabernaculis iustorum.

Dextera domini fecit uirtutem, dextera domini exaltauit me, dextera domini fecit uirtutem.

Non moriar sed uiuam, & narrabo opera domini.

Castigans castigauit me dominus, & morti non tradidit me.

Aperite mihi portas iusticiæ, ingressus in eas confitebor domino, hæc porta domini iusti intrabunt in eam. Confi-

Confitebor tibi quoniam exaudisti me, & factus es mihi in salutem.

Lapidem quem reprobauerunt ædificantes, hic factus est in caput anguli.

A domino factum est istud, & est mirabile in oculis nostris.

Hæc est dies quam fecit dominus, exultemus & lætemur in ea.

O domine saluum me fac, o domine bene prosperare, benedictus qui uenit in nomine domini.

Benediximus uobis de domo domini, deus dominus & illuxit nobis.

Constituite diem solennem in condensis, usque ad cornu altaris.

Deus meus es tu & confitebor tibi, deus meus es tu & exaltabo te.

Confitebor tibi quoniam exaudisti me, & factus es mihi in salutem.

Confitemini domino quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia eius.

CXVIII.

Alleluia. ℵ Aleph.

Beati immaculati in uia, qui ambulant in lege domini.

Beati qui scrutantur testimonia eius, in toto

toto corde exquirunt eum.

Non enim qui operantur iniquitatem, in uijs eius ambulauerunt.

Tu mandasti, mandata tua custodiri nimis.

Vtinam dirigantur uiæ meæ, ad custodiendas iustificationes tuas.

Tunc non confundar, cum perspexero in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis, in eo quod didici iudicia iusticiæ tuæ.

Iustificationes tuas custodiam, non me derelinquas usquequaque.

Beth.

IN quo corrigit adolescentior uiam suam, in custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisiui te, ne repellas me á mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua, ut non peccem tibi.

Benedictus es domine, doce me iustificationes tuas.

In labijs meis, pronunciaui omnia iudicia oris tui.

In uia testimoniorum tuorum delectatus sum, sicut in omnibus diuicijs.

In mandatis tuis exercebor, & considerabo uias tuas. In iustifi

In iustificationibus tuis meditabor, non obliuiscar sermones tuos.

Gimel.

RETribue seruo tuo, uiuifica me & custodiam sermones tuos.

Reuela oculos meos, et considerabo mirabilia de lege tua.

Incola ego sum in terra, non abscondas á me mandata tua.

Concupiuit anima mea desiderare iustificationes tuas, in omni tempore.

Increpasti superbos, maledicti qui declinant á mandatis tuis.

Aufer á me opprobrium & contemptum, quia testimonia tua exquisiui.

Etenim sederunt principes & aduersum me loquebantur, seruus autem tuus exercebatur in iustificationibus tuis.

Nam & testimonia tua meditatio mea est, & consilium meum iustificationes tuæ.

Deleth.

ADhæsit pauimento anima mea, uiuifica me secundum uerbum tuum.

Vias meas enunciaui & exaudisti me, doce me iustificationes tuas.

Viam iustificationum tuarum instrue me, et exercebor

ercebor in mirabilibus tuis,
Dormitauit anima mea præ tædio, confirma me in uerbis tuis.
Viam iniquitatis amoue à me, & de lege tua miserere mei.
Viam ueritatis elegi, iudicia tua non sum oblitus.
Adhæsi testimonijs tuis domine, noli me confundere.
Viam mandatorum tuorum cucurri, cum dilatasti cor meum.

He.

LEgem pone mihi domine uiam iustificationum tuarum, & exquiram eam semper.
Da mihi intellectum et scrutabor legem tuam, & custodiam illam in toto corde meo.
Deduc me in semita mandatorum tuorum, quia ipsam uolui.
Inclina cor meum in testimonia tua, & non in auaritiam.
Auerte oculos meos ne uideant uanitatem, in uia tua uiuifica me.
Statue seruo tuo eloquium tuum, in timore tuo.
Amputa opprobrium meum quod suspicatus sum, quia

sum, quia iudicia tua iocunda.
Ecce concupiui mandata tua, in æquitate tua uiuifica me.

Vau.

ET ueniat super me misericordia tua domine, salutare tuum secundum eloquium tuum.
Et respondebo exprobrantibus mihi uerbum, quia speraui in sermonibus tuis.
Et ne auferas de ore meo uerbum ueritatis usquequaque, quia in iudicijs tuis supersperaui.
Et custodiam legem tuam semper, & in seculum sæculi.
Et ambulabam in latitudine, quia mandata tua exquisiui.
Et loquebar de testimonijs tuis in conspectu regum, & non confundebar.
Et meditabar in mandatis tuis, quæ dilexi.
Et leuaui manus meas ad mandata tua quæ dilexi, & exercebor in iustificationibus tuis.

Zain.

MEmor esto uerbi tui seruo tuo, in quo mihi spem dedisti.
Hæc me consolata est in humilitate mea, quia eloquium tuum uiuificauit me.

Superbi inique agebant usquequaque, à lege autem tua non declinaui.

Memor fui iudiciorum tuorum à sæculo domine, & consolatus sum.

Defectio tenuit me, pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam.

Cantabiles mihi erant iustificationes tuæ, in loco peregrinationis meæ.

Memor fui nocte nominis tui domine, & custodiui legem tuam.

Hæc facta est mihi, quia iustificationes tuas exquisiui.

ח Heth.

Portio mea domine, dixi custodire legem tuam.

Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo, miserere mei secundum eloquium tuum.

Cogitaui uias meas, & conuerti pedes meos in testimonia tua.

Paratus sum & non sum turbatus, ut custodiam mandata tua.

Funes peccatorum circumplexi sunt me, & legem tuam non sum oblitus.

Media nocte surgebam ad confitendum tibi, super iudicia iustificatonis tuæ.

Particeps

Particeps ego sum omnium timentium te, & custodientium mandata tua.

Misericordia tua domine plena est terra, iustificationes tuas doce me.

ט Theth.

Bonitatem fecisti cum seruo tuo domine, secundum uerbum tuum.

Bonitatem & disciplinam et scientiam doce me, quia mandatis tuis credidi.

Priusquam humiliarer ego deliqui, propterea eloquium tuum custodiui.

Bonus es tu, & in bonitate tua doce me iustificationes tuas.

Multiplicata est super me iniquitas superborum, ego autem in toto corde meo scrutabor mandata tua.

Coagulatum est sicut lac cor eorum, ego uero legem tuam meditatus sum,

Bonum mihi quia humiliasti me, ut discam iustificationes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, super milia auri & argenti.

י Ioth.

Manus tuæ domine fecerunt me & plasmauerunt me, da mihi intellectum ut discam mandata tua.

Qui timent te uidebunt me & lætabuntur, quia in uerba tua supersperaui.

Cognoui

Cognoui domime quia æquitas iuditia tua, & in ueritate tua humiliasti me.

Fiat misericordia tua ut consoletur me, secundum eloquium tuum seruo tuo.

Veniant mihi miserationes tuæ, & uiuam, quia lex tua meditatio mea est.

Confundantur superbi quia iniuste iniquitatem fecerunt in me, ego autem exercebor in mandatis tuis.

Conuertantur mihi timentes te, & qui nouerunt testimonia tua.

Fiat cor meum immaculatum in iustificationibus tuis, ut non confundar.

Caph.

DEfecit in salutare tuum anima mea, & in uerbum tuum supersperaui.

Defecerunt oculi mei in eloquium tuum, dicentes, quando consolaberis me.

Quia factus sum sicut uter in pruina, iustificationes tuas non sum oblitus.

Quot sunt dies serui tui, quando facies de persequentibus me iuditium?

Narrauerunt mihi iniqui fabulationes, sed non ut lex tua.

Omnia mandata tua ueritas, iniqui persecuti sunt me, adiuua me.

Paulominus consummauerunt me in terra, ego autem non dereliqui mandata tua.

Secundum misericordiam tuam uiuifica me, & custodiam testimonia oris tui.

Lamech.

IN æternum domine, uerbum tuum permanet in cœlo.

In generationē & generationem ueritas tua, fundasti terram & permanet.

Ordinatione tua perseuerāt dies, quoniam omnia seruiunt tibi.

Nisi quod lex tua meditatio mea est, tunc forte perijssem in humilitate mea.

In æternum non obliuiscar iustificationes tuas, quia in ipsis uiuificasti me.

Tuus sum ego saluum me fac, quoniam iustificationes tuas exquisiui.

Me expectauerunt peccatores ut perderent me, testimonia tua intellexi.

Omnis consummationis uidi finē, latum mandatum tuum nimis.

Mem.

QVomodo dilexi legem tuam domine, tota die meditatio mea est.

Super inimicos meos prudentē me fe-

cisti mandato tuo, quia in æternum mihi est.

Super omnes docentes me intellexi, quia testimonia tua meditatio mea est.

Super senes intellexi, quia mandata tua quæsiui.

Ab omni uia mala prohibui pedes meos, ut custodiam uerba tua.

A iudicijs tuis non declinaui, quia tu legem posuisti mihi.

Quam dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo.

A mandatis tuis intellexi, propterea odiui omnem uiam iniquitatis.

נ Nun.

Lucerna pedibus meis uerbum tuum, & lumen semitis meis.

Iuraui, & statui custodire iudicia iustitiæ tuæ.

Humiliatus sum usquequaq;, domine uiuifica me secundum uerbum tuum.

Voluntaria oris mei beneplacita fac domine, & iudicia tua doce me.

Anima mea in manibus meis semper, & legem tuam non sum oblitus.

Posuerunt

PSALTERIVM.

Posuerunt peccatores laqueum mihi, & de mandatis tuis non erraui.

Hæreditate acquisiui testimonia tua in æternum, quia exultatio cordis mei sunt.

Inclinaui cor meũ ad faciendas iustificationes tuas in æternum, propter retributionem.

ס Samech.

Iniquos odio habui, & legem tuam dilexi.

Adiutor & susceptor meus es tu, & in uerbum tuum supersperaui.

Declinate á me maligni, & scrutabor mandata dei mei.

Suscipe me secundum eloquium tuum & uiuam, & non confundas me ab expectatione mea.

Adiuua me & saluus ero, & meditabor in iustificationibus tuis semper.

Spreuisti omnes discedentes á iudicijs tuis, quia iniusta cogitatio eorum est.

Præuaricantes reputaui omnes peccatores terræ, ideo dilexi testimonia tua.

Confige timore tuo carnes meas, á iudicijs enim tuis timui.

Ain.

 Feci

Feci iudicium & iustitiam, non tradas me calumniantibus me.
Suscipe seruum tuum in bonum, non calumnientur me superbi.
Oculi mei defecerunt in salutare tuum, & in eloquium iusticiæ tuæ.
Fac cum seruo tuo secundum misericordiam tuam, & iustificationes tuas doce me.
Seruus tuus sum ego, da mihi intellectum ut sciam testimonia tua.
Tempus faciendi domine, dissipauerunt legem tuam.
Ideo dilexi mandata tua super aurum & topazion.
Propterea ad omnia mandata tua dirigebar, omnem uiam iniquam odio habui.

 פ Phe.

Mirabilia testimonia tua domine, ideo scrutata est ea anima mea.
Declaratio sermonum tuorum illuminat, & intellectum dat paruulis.
Os meum aperui et attraxi spiritum, quia mandata tua desiderabam.
Aspice in me & miserere mei, secundum iudicium diligentium nomen tuum.

Gressus

Gressus meos dirige secundum eloquium tuum, & non dominetur mei omnis iniustitia.
Redime me á calumnijs hominum, ut custodiam mandata tua.
Faciem tuam illumina super seruum tuum, et doce me iustificationes tuas.
Exitus aquarum deduxerunt oculi mei, quia non custodierunt legem tuam.

צ Sade.

Iustus es domine, et rectum iudicium tuum,
Mandasti iusticiam, testimonia tua, & ueritatem tuam nimis.
Tabescere me fecit zelus meus, quia obliti sunt uerba tua inimici mei.
Ignitum eloquium tuum uehementer, & seruus tuus dilexit illud.
Adolescentulus sum ego & contemptus, iustificationes tuas non sum oblitus.
Iustitia tua iustitia in æternum, & lex tua ueritas.
Tribulatio & angustia inuenerunt me, mandata tua meditatio mea est.
Aequitas testimonia tua in æternum, intellectũ da mihi & uiuam.

 Clamaui

Kuph.

Clamaui in toto corde meo exaudi me domine, iustificationes tuas requiram.

Clamaui ad te saluum me fac, ut custodiam mandata tua.

Præueni in immaturitate & clamaui, quia in uerba tua supersperaui.

Præuenerunt oculi mei ad te diluculo, ut meditarer eloquia tua.

Vocem meam audi secundum misericordiam tuam domine, & secundum iudicium tuum uiuifica me.

Appropinquauerunt persequentes me iniquitati, á lege autem tua longe facti sunt.

Prope es tu domine, & omnes uiæ tuæ ueritas.

Initio cognoui de testimonijs tuis, quia in æternum fundasti ea.

Res.

Vide humilitatem meam & eripe me, quia legem tuam non sum oblitus.

Iudica iudicium meum & redime me, propter eloquium tuum uiuifica me.

Longe á peccatoribus salus, quia iustificationes tuas non exquisierunt.

Misericordiæ tuæ multæ domine, secundum iudicium tuum uiuifica me.

Multi qui

Multi qui persequuntur me & tribulant me, á testimonijs tuis non declinaui.

Vidi præuaricantes & tabescebam, quia eloquia tua non custodierunt.

Vide quoniam mandata tua dilexi domine, in misericordia tua uiuifica me.

Principium uerborum tuorũ ueritas, in æternum omnia iudicia iusticiæ tuæ.

Schin.

Principes persecuti sunt me gratis, & á uerbis tuis formidauit cor meum.

Lætabor ego super eloquia tua, sicut qui inuenit spolia multa.

Iniquitatem odio habui & abominatus sum, legem autem tuam dilexi.

Septies in die laudem dixi tibi, super iudicia iustitiæ tuæ.

Pax multa diligentibus legem tuam, & non est illis scandalum.

Expectabam salutare tuum domine, & mandata tua dilexi.

Custodiuit anima mea testimonia tua, et dilexit ea uehementer.

Seruaui mandata tua & testimonia tua, quia omnes uiæ meæ in conspectu tuo.

Appro-

ת Thau.

APpropinquet depreatio mea in conspectu tuo domine, iuxta eloquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulatio mea in conspectu tuo, secundum eloquium tuum eripe me.

Eructabunt labia mea hymnum, cum docueris me iustificationes tuas.

Pronunciabit lingua mea eloquium tuum, quia omnia mandata tua æquitas.

Fiat manus tua ut saluet me, quoniam mandata tua elegi.

Concupiui salutare tuum domine, & lex tua meditatio mea est.

Viuet anima mea & laudabit te, et iudicia tua adiuuabunt me.

Errauí sicut ouis quæ perijt, quære seruum tuum domine, quia mandata tua non sum oblitus.

CXIX.

Canticum graduum

AD dominum cum tribularer clamaui, & exaudiuit me.

Domine libera animam meam à labijs iniquis, & à lingua dolosa.

Quid detur tibi aut quid apponatur tibi, ad linguam dolosam.

Sagittæ

Sagittæ potentis acutæ, cum carbonibus desolatorijs.

Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est, habitaui cum habitantibus Cedar, multum incola fuit anima mea.

Cum his qui oderunt pacem eram pacificus, cum loquebar illis impugnabant me gratis.

CXX.

Canticum graduum.

LEuaui oculos meos in montes, unde ueniet auxilium mihi.

Auxilium meum à domino, qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotionem pedum tuum, neq; dormitet qui custodit te.

Ecce non dormitabit neq; dormiet, qui custodit Israel.

Dominus custodit te, dominus protectio tua super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te, neq; luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo, custodiat animam tuam dominus.

Dominus custodiat introitum tuum & exitum tuum, ex hoc nunc & usque in sæculum.

Lætatus

CXXI.

Canticum graduum.

Laetatus sum in his quae dicta sunt mihi, in domum domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri, in atrijs tuis Hierusalem.

Hierusalē quae aedificatur ut ciuitas, cuius participatio eius in idipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus domini testimonium Israel, ad confitendum nomini domini.

Quia illic sederunt sedes in iudicio, sedes super domum Dauid.

Rogate quae ad pacem sunt Hierusalem, & abundantia diligentibus te.

Fiat pax in uirtute tua, & abundantia in turribus tuis.

Propter fratres meos & proximos meos, loquebar pacem de te.

Propter domum domini dei nostri, quaesiui bona tibi.

CXXII.

Canticum graduum.

Ad te leuaui oculos meos, qui habitas in coelis.

Ecce sicut oculi seruorum, in manibus dominorum suorum.

Sicut

Sicut oculi ancillae in manibus dominae suae, ita oculi nostri ad dominum deum nostrum, donec misereatur nostri.

Miserere nostri domine miserere nostri, quia multum repleti sumus despectione.

Quia multum repleta est anima nostra, opprobrium abundantibus, & despectio superbis.

CXXIII.

Canticum graduum.

Nisi quia dominus erat in nobis dicat nunc Israel, nisi quia dominus erat in nobis.

Cum exurgerent homines in nos, forte uiuos deglutissent nos.

Cum irasceretur furor eorum in nos, forsitan aqua absorbuisset nos.

Torrentem pertransiuit anima nostra, forsitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem.

Benedictus dominus, qui non dedit nos in captionem dentibus eorum.

Anima nostra sicut passer erepta ē, de laqueo uenantium.

Laqueus contritus est, & nos liberati sumus.

Adiutorium nostrum in nomine domini, qui fecit coelum & terram.

Qui

CXXIIII.

Canticum graduum.

Qui confidunt in domino sicut mons Sion, non commouebitur in æternum qui habitat in Hierusalem.

Montes in circumitu eius, & dominus in circumitu populi sui ex hoc nunc & usq; in sæculum.

Quia non relinquet dominus uirgam peccatorum super sortem iustorum, ut non extendant iusti ad iniquitatem manus suas.

Benefac domine, bonis & rectis corde.

Declinantes autem in obligationes adducet dominus cum operantibus iniquitatem, pax super Israel.

CXXV.

Canticum graduum.

In conuertendo dominus captiuitatē Sion, facti sumus sicut consolati.

Tunc repletum est gaudio os nostrum, & lingua nostra exultatione.

Tunc dicent inter gentes, magnificauit dominus facere cum eis.

Magnificauit dominus facere nobiscum, facti sumus lætantes.

Conuerte domine captiuitatem nostram, sicut torrens in austro. Qui semi-

Qui seminant in lachrimis, in exultatione metent.

Euntes ibant & flebant, mittentes semina sua.

Venientes autem uenient cum exultatione, portantes manipulos suos.

CXXVI.

Canticum graduum Salomonis.

Nisi dominus ædificauerit domum, in uanum laborauerunt qui ædificant eam.

Nisi dominus custodierit ciuitatem, frustra uigilat qui custodit eam.

Vanum est uobis ante lucem surgere, surgite postquam sederitis qui manducatis panem doloris.

Cum dederit dilectis suis somnum, ecce hæreditas domini filij, merces fructus uentris.

Sicut sagittæ in manu potentis, ita filij excussorum.

Beatus uir qui impleuit desiderium suum ex ipsis, non confundetur cum loquetur inimicis suis in porta.

CXXVII.

Canticum graduum.

Beati omnes qui timent dominum, qui ambulant in uijs eius.

P Labores

pro perpetua defensione et liberatione ecclesiæ. In posteriori parte est precatio contra hostes populi dei quibus interitum prædicit

3 Enumerat præcipua commoda matrimonij

Labores manuum tuarum quia manducabis, beatus es & bene tibi erit.

Vxor tua sicut uitis abundans in lateribus domus tuæ.

Filij tui sicut nouellæ oliuarum, in circumitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicetur homo, qui timet dominũ.

ευχαριστία

Precatur talibus benedictiones spirituales et corporales ut videant florere ecclesias respublicas et oeconomias.

Benedicat tibi dominus ex Sion, et uideas bona Hierusalem omnibus diebus uitæ tuæ.

Et uideas filios filiorum tuorum, pacem super Israel.

CXXVIII.

Canticum graduum.

1. Narratio et querela ecclesiæ ac simul consolatio et promissio. Tesi à iuuentute mea sim oppugnata tamen ne quidem inferorum portæ prævaluerunt mihi.

Sæpe expugnauerunt me à iuuentute mea, dicat nunc Israel.

Sæpe expugnauerunt me à iuuentute mea, etenim non potuerunt mihi. (prævaluerunt)

Supra dorsum meum fabricauerunt peccatores, prolongauerunt iniquitatem suam. (araverunt arator; sulcos suos)

Dominus iustus concidet ceruices peccatorũ, confundantur & conuertantur retrorsum omnes qui oderunt Sion. (Sennacherib, Julianus)

Fiant sicut fœnum tectorum, quod priusquam euellatur exaruit.

2 Commemorat dolores et afflictiones.

3 precatio ut euertatur potentia hostium ecclesiæ.

De quo non impleuit manum suam qui metet, & sinum suum qui manipulos colliget.

Et non dixerunt qui præteribant benedictio domini

4. Mimesis

Bene dicantium

ARG. DE PROFUN

PSAL. CXXIX

De profundis.

Propositio. Sentiens peccatum et iustam iram tuam et quasi in infernum demersus confugio iuxta præceptum tuum ad preces, te invoco, quare sicuti promisisti exaudi, et à peccatis ab ira tua me libera. ita David proponit suum exemplum toti Ecclesiæ, ac docet quomodo à peccato et morte contingat liberatio non nostris meritis, sed fiducia misericordiæ propter mediatorem.

Si iniquitates observa

Ratio propositionis. Si .n. voles imputare peccata quæ opera aut merita poterimus opponi tibi irascenti? quæ res poterit placare iram tuam? Quis feret te damnantem peccata.

Quia apud te propitiatio est

Altera ratio, quia apud te non in me, non in meis meritis aut usque alibi est propitiatio .i. gratuita propter mediatorem remissio peccati atque hoc ideo ut timearis, ne ut hypocri

ter superbi & contumaces ipsi praesuma
mus nostris meritis delere peccata
sed ut ea agnoscentes & deplorantes in
fide & timore petamus & expectemus
remissionem & iustitiam a deo promis
sam propter mediatorem

Expecto dominum expectauit
anima mea, in verbo eius speraui
Etsi differtur liberatio a sensu peccati
irae dei & horrore mortis & alijs ca
lamitatib: tamen, ideo non despero
non languesco sed fiducia mise
ricordiae in verbo tuo promissae
me erigo & sustento ita suo exemplo.
docet Ecclesiam ne frangamur animis
cum differtur liberatio

Speret Israel in domino.
Hortatur totam ecclesiam ut suum exemplum in
fide & spe et petenda liberatione a pecca
tis & ira dei imitetur, et addit rationem
Tales. n. qui agnoscunt peccata sua & fide
petunt & expectant lib. remiss: p. habere
apud deum non iram sed misericordiam
& redemptionem a peccato & alijs omnib.
calamitatibus & eam quidem non astrictam
sed copiosam & abundantem ita ut gra
tia exuperet peccatum & iram

Et ipse redimet Israel
Promissio & consolatio [illegible]
peccatum mortem & diabolum Et quamquam Ecclesia
sentiat morsus diaboli Tamen sentiura est tandem
universalis liberatio vbi Ecclesia ex omnibus malis
liberata fruetur aeterna gloria & laetitia

Praefatio pro remissio. Continet autem doctrinam de iustificatione
Et est interpretatio promissionis ipsum semen conteret caput serpentis Gen.
Et in semine tuo benedicentur &c. Docet ... iustitiam remissionem
et vitam aeternam non contingere re ulla alia ... per solam gra
tuitam mis[eri]cordiam Dei propter mediatorem filium Dei.

domini super uos, benediximus uobis in nomine domini.

CXXIX.

Canticum graduum.

Propositio Quamvis sim peccator & indignus tamen iustificas & consolaris non sancta facta legis ideo te inuoco quia in audis indignos

DE profundis clamaui ad te domine, domine exaudi uocem meam.

Fiant aures tuae intendentes, in uocem deprecationis meae.

Si iniquitates obseruaueris domine, domine quis sustinebit? consistet

Quia apud te propiciatio est, & propter legem tuam sustinui te domine. ut timearis — propositio — Expecto dominum

Expectauit Sustinuit anima mea, in uerbo eius, sperauit anima mea in domino. expectat dominum

Victoria A custodia matutina usq; ad noctem, speret Israel in domino. ... naturae

Quia apud dominum misericordia, & copiosa apud eum redemptio. Conclusio propositionis

Et ipse redimet Israel, ex omnibus iniquitatibus eius.

CXXX.

Narratio Canticum graduum.

Hortatur suo exemplo ut in verbo gratuita mise ricordia dei conquiescant sicut infans in gremio matris mamillans sugens acquiescam & ne nitamur nostris viribus. Sapientia aut iustitia.

DOmine non est exaltatum cor meum, neq; elati sunt oculi mei.

Neq; ambulaui in magnis, neq; in mirabilibus super me. quae sunt

Si non humiliter sentiebam, sed exaltaui animam meam.

 Sicut

Id est nisi cor fide gratuitam mi
sericordiam in Christo apprehendat
non potest pacificari. Iustificati
ergo pacem habemus Ro. V.

Sicut ablactatus est super matrem suam, ita retributio in animam meam.

Speret Israel in domino, ex hoc nunc & usq; in sæculum.

CXXXI.

Canticum graduum.

Memento domine Dauid, & omnis mansuetudinis eius.

Sicut iurauit domino, uotum uouit deo Iacob.

Si introiero in tabernaculum domus meæ, si ascendero in lectum strati mei.

Si dedero somnum oculis meis, & palpebris meis dormitationem.

Et requiem temporibus meis, donec inueniam locum domino, tabernaculum deo Iacob.

Ecce audiuimus eam in Ephrata, inuenimus eam in campis syluæ.

Introibimus in tabernaculum eius, adorabimus in loco ubi steterunt pedes eius.

Surge domine in requiem tuam, tu et arca sanctificationis tuæ.

Sacerdotes tui induantur iustitia, & sancti tui exultent.

Propter Dauid seruum tuum, non auertas faciem Christi tui.

Iurauit

Iurauit dominus Dauid ueritatem & non frustrabitur eum, de fructu uentris tui ponam super sedem tuam.

Si custodierint filij tui testamentum meum, & testimonia mea hæc que docebo eos.

Et filij eorum usque in sæculum, sedebunt super sedem tuam.

Quoniam elegit dominus Sion, elegit eam in habitationem sibi.

Hæc requies mea in sæculum sæculi, hic habitabo quoniam elegi eam.

Viduam eius benedicens benedicam, pauperes eius saturabo panibus.

Sacerdotes eius induam salutari, & sancti eius exultatione exultabunt.

Illuc producam cornu Dauid, paraui lucernam Christo meo.

Inimicos eius induam confusione, super ipsum autem efflorebit sanctificatio mea.

CXXXII.

Canticum graduum.

Ecce quàm bonum & quàm iucundum, habitare fratres in unum.

Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Quod descendit in oram uestimenti eius, sicut ros

ros Hermon qui descendit in montem Sion.

Quoniam illic mandauit dominus benedictionem, & uitam usque in sæculum.

CXXXIII.

Canticum graduum.

Ecce nunc benedicite domino, omnes serui domini.

Qui statis in domo domini, in atrijs domus dei nostri.

In noctibus extollite manus uestras in sancta, & benedicite domino.

Benedicat te dominus ex Sion, qui fecit cœlum & terram,

Alleluia.

CXXXIIII.

Laudate nomen domini, laudate serui dominum.

Qui statis in domo domini, in atrijs domus dei nostri.

Laudate dominum, quia bonus ē dominus, psallite nomini eius quoniam suaue est.

Quoniam Iacob elegit sibi dominus, Israel in possessionem sibi.

Quia ego cognoui quod magnus est dominus, & deus noster præ omnibus dijs.

Omnia quæcunque uoluit dominus fecit in cœlo et in terra, in mari et in omnibus abyssis.

Educens

Educens nubes ab extremo terræ, fulgura in pluuiam fecit.

Qui producit uentos de thesauris suis, qui percussit primogenita Aegypti ab homine usque ad pecus.

Emisit signa et prodigia in medio tui Aegypte, in Pharaonem & in omnes seruos eius.

Qui percussit gentes multas, & occidit reges fortes.

Seon regem Amorrꝛorum, & Og regem Basan, & omnia regna Chanaan.

Et dedit terram eorum hæreditatem, hæreditatem Israel populo suo.

Domine nomen tuum in æternum, domine memoriale tuum in generationē & generationem.

Quia iudicabit dominus populum suum, & in seruis suis deprecabitur.

Simulacra gentium argentum & aurum, opera manuum hominum.

Os habent & non loquentur, oculos habent et non uidebunt.

Aures habent & non audient, neque enim est spiritus in ore ipsorum.

Similes illis fiant qui faciunt ea, & omnes qui confidunt in eis.

 Domus

Domus Israel benedicite domino, domus Aaron benedicite domino.

Domus Leui benedicite domino, qui timetis dominum benedicite domino.

Benedictus dominus ex Sion, qui habitat in Ierusalem.

Alleluia. CXXXV.

Confitemini domino quoniā bonus, quoniam in sæculum misericordia eius.

Confitemini deo deorum, quoniam in sæculum.

Confitemini domino dominorum, quoniam.

Qui facit mirabilia magna solus, quoniam.

Qui fecit cœlos in intellectu, quoniam.

Qui firmauit terram super aquas, quoniam.

Qui fecit luminaria magna, quoniam.

Solem in potestatem dici, quoniam in sæculum misericordia eius.

Lunam & stellas in potestatem noctis, quoni.

Qui percussit Aegyptum cum primogenitis eorum, quoniam.

Qui eduxit Israel de medio eorum, quoniam.

In manu potenti et brachio excelso, quoniam.

Qui diuisit mare rubrum in diuisiones, quoniam in sæculum misericordia eius.

Et eduxit Israel per medium eius, quoniam.

Et excussit Pharaonem & uirtutem eius in mari rubro, quoniam.

Qui traduxit populum suum per desertum, quoniam in sæculum misericordia eius.

Qui percussit reges magnos, quoniam.

Et occidit reges fortes, quoniam.

Seon regem Amorrœorum, quoniam.

Et Og regem Basan, quoniam.

Et dedit terram eorum hæreditatem, quoniā.

Hæreditatem Israel seruo suo, quoniam.

Quia in humilitate nostra memor fuit nostri, quoniam in sæculum misericordia eius.

Et redemit nos ab inimicis nostris, quoniam.

Qui dat escam omni carni, quoniam.

Confitemini deo cœli, quoniam.

Confitemini domino dominorum, quoniam in sæculum misericordia eius.

CXXXVI.

Psalmus Dauid propter Hieremiam.

Super flumina Babylonis illic sedimus & fleuimus, dum recordaremur tui Sion.

In salicibus in medio eius, suspendimus organa nostra.

Quia illic interrogauerunt nos qui captiuos duxerunt nos, uerba cantionum.

Et qui abduxerunt nos, hymnum cantate nobis de canticis Sion.

Quomodo cantabimus canticum domini, in terra aliena?

Si oblitus fuero tui Hierusalē, obliuioni detur dextera mea.

Adhæreat lingua mea faucibus meis, si non meminero tui.

Si non proposuero Hierusalem, in principio lætitiæ meæ.

Memor esto domine filiorum Edom, in die Hierusalem.

Qui dicūt exinanite exinanite, usq; ad fundamentum in ea.

Filia Babylonis misera, beatus qui retribuet tibi retributionem tuam quam retribuisti nobis.

Beatus qui tenebit, & allidet paruulos tuos ad petram. CXXXVII.

Psalmus ipsi Dauid.

Confitebor tibi domine in toto corde meo, quoniam audisti omnia uerba oris mei.

In conspectu angelorum psallam tibi, adorabo ad templū sanctum tuum & confitebor nomini tuo,

Super misericordia tua & ueritate tua, quoniam magnificasti super omnē nomen sanctum tuum.

In quacunq;

In quacunq; die inuocauero te exaudi me, multiplicabis in anima mea uirtutem.

Confiteantur tibi domine omnes reges terræ, quia audierunt omnia uerba oris tui.

Et cantent in uijs domini, quoniam magna est gloria domini.

Quoniam excelsus dominus & humilia respicit, & alta à longe cognoscit.

Si ambulauero in medio tribulationis uiuificabis me, & super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, & saluum me fecit dextera tua.

Dominus retribuet pro me, domine misericordia tua in sæculum, opera manuum tuarum ne despicias.

CXXXVIII.

In finem Psalmus Dauid.

Domine probasti me & cognouisti me, tu cognouisti sessionem meam et resurrectionem meam.

Intellexisti cogitationes meas de longe, semitā meam & funiculum meum inuestigasti.

Et omnes uias meas præuidisti, quia non est sermo in lingua mea.

Ecce domine tu cognouisti omnia nouissima & antiqua, tu formasti me & posuisti super me manum tuam.

Mirabi-

Mirabilis facta est scientia tua ex me, confortata est & non potero ad eam.
Quo ibo à spiritu tuo, & quo à facie tua fugiam?
Si ascendero in cœlum tu illic es, si descendero ad infernum, ades,
Si sumpsero pennas meas diluculo, & habitauero in extremis maris.
Etenim illic manus tua deducet me, & tenebit me dextera tua.
Et dixi forsitan tenebræ conculcabunt me, & nox illuminatio mea in delicijs meis.
Quia tenebræ non obscurabuntur à te, & nox sicut dies illuminabitur, sicut tenebræ eius ita & lumen eius.
Quia tu possedisti renes meos, suscepisti me de utero matris meæ.
Confitebor tibi, quoniam terribiliter magnificatus es, mirabilia opera tua, & anima mea cognoscet nimis.
Non est occultatum os meum à te quod fecisti in occulto, & substantia mea in inferioribus terræ.
Imperfectum meum uiderunt oculi tui, & in libro tuo omnes scribentur, dies formabuntur & nemo in eis.

Mihi

Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui deus, nimis confortatus est principatus eorum.
Dinumerabo eos et super arenam multiplicabuntur, exurrexi & adhuc sum tecum.
Si occideris deus peccatores, uiri sanguinum declinate à me.
Quia dicitis in cogitatione, accipiant in uanitate ciuitates suas.
Nonne qui oderunt te domine oderam, & super inimicos tuos tabescebam?
Perfecto odio oderam illos, inimci facti sunt mihi.
Proba me deus & scito cor meum, interroga me & cognosce semitas meas.
Et uide si uia iniquitatis in me est, & deduc me in uia æterna.

CXXXIX.

In finem Psalmus Dauid.

Eripe me domine ab homine malo, à uiro iniquo eripe me.
Qui cogitauerunt iniquitates in corde, tota die constituebant prælia.
Acuerunt linguas suas sicut serpentes, uenenum aspidum sub labijs eorum.
Custodi me domine de manu peccatoris, & ab homini-

hominibus iniquis eripe me.
Qui cogitauerunt supplantare gressus meos, absconderunt superbi laqueum mihi.
Et funes extenderunt in laqueum, iuxta iter scandalum posuerunt mihi.
Dixi domino, deus meus es tu, exaudi domine uocem deprecationis meæ.
Domine domine uirtus salutis meæ, obumbrasti super caput meum in die belli.
Non tradas me domine à desiderio meo peccatori, cogitauerunt contra me, ne derelinquas me ne forte exaltentur.
Caput circumitus eorum, labor labiorum ipsorum operiet eos.
Cadent super eos carbones, in ignem deijcies eos, in miserijs non subsistent.
Vir linguosus non dirigetur in terra, uirum iniustum mala capient in interitum.
Cognoui quia faciet dominus iudicium inopis, & uindictam pauperum.
Veruntamen iusti confitebuntur nomini tuo, & habitabunt recti cum uultu tuo.

CXL.

Psalmus Dauid.

Domine

Precatio ut seruetur uera doctrina ecclesie et eius corruptores & hostes perdantur

Domine clamaui ad te exaudi me, intende uoci meæ cum clamauero ad te.
Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, eleuatio manuum mearum sacrificium uespertinum.
Pone domine custodiam ori meo, et ostium circumstantiæ labijs meis.
Non declines cor meum in uerba maliciæ, ad excusandas excusationes in peccatis.
Cum hominibus operantibus iniquitatem, & non communicabo cum electis eorum.
Corripiet me iustus in misericordia & increpabit me, oleum autem peccatoris non impinguet caput meum.
Quoniam adhuc & oratio mea in beneplacitis eorum, absorpti sunt iuncti petræ iudices eorum.
Audient uerba mea quoniam potuerunt, sicut crassitudo terræ erupta est super terram.
Dissipata sunt ossa nostra secus infernum, quia ad te domine domine oculi mei, in te speraui non auferas animam meam.
Custodi me à laqueo quem statuerunt mihi, & à scandalis operantium iniquitatem.
Cadent in retiaculo eorũ peccatores, singulariter sum ego donec transeam.

6 precatio libera me ab hostium furore & perde eos.

Voce mea

CXLI.

Intellectus Dauid cum esset in spelunca Oratio.

Voce mea ad dominum clamaui, uoce mea ad dominum deprecatus sum.

Effundo in conspectu eius orationem meam, & tribulationem meam ante ipsum pronuncio.

In deficiendo ex me spiritum meum, & tu cognouisti semitas meas.

In uia hac qua ambulabam, absconderunt laqueum mihi.

Considerabam ad dexteram & uidebam, & non erat qui cognosceret me.

Perijt fuga á me, & non est qui requirat animam meam.

Clamaui ad te domine, dixi tu es spes mea, portio mea in terra uiuentium.

Intende ad deprecationem meam, quia humiliatus sum nimis.

Libera me á persequentibus me, quia confortati sunt super me.

Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo, me expectant iusti donec retribuas mihi.

Domine

CXLII.

Psalmus Dauid quando persequebatur eum filius suus Absolon.

Domine exaudi orationem meam, auribus pecipe obsecrationem meam, in ueritate tua exaudi me, in tua iusticiam

Et non intres in iudicium cum seruo tuo, quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis uiuens.

Quia persecutus est inimicus animam meam, humiliauit in terram uitam meam.

Collocauit me in obscuris sicut mortuos saeculi, & anxiatus est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis, in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te, anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me domine, defecit spiritus meus.

Non auertas faciem tuam à me, & similis ero descendentibus in lacum.

Auditam fac mihi mane misericordiam tuam, quia in te speraui.

Notam

Notam fac mihi uiam in qua ambulem, quia ad te leuaui animam meam.

Eripe me de inimicis meis domine, ad te confugi, doce me facere uoluntatem tuam, quia deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam, propter nomen tuum domine uiuificabis me in æquitate tua.

Educes de tribulatione animam meam, et in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes qui tribulant animam meam, quoniam ego seruus tuus sum.

CXLIII.

Psalmus Dauid aduersus Goliath.

Benedictus dominus deus meus, qui docet manus meas ad prælium, & digitos meos ad bellum.

Misericordia mea & refugium meum, susceptor meus & liberator meus.

Protector meus & in ipso speraui, qui subdit populum meum sub me.

Domine quid est homo, quia innotuisti ei, aut filius hominis quia reputas eum?

Homo uanitati similis factus est, dies eius sicut

sicut umbra prætereunt.

Domine inclina cœlos tuos & descende, tange montes & fumigabunt.

Fulgura coruscationem et dissipabis eos, emitte sagittas tuas & conturbabis eos.

Emitte manum tuam de alto, eripe me & libera me de aquis multis, & de manu filiorum alienorum.

Quorum os locutum est uanitatem, & dextera eorum dextera iniquitatis.

Deus canticum nouum cantabo tibi, in psalterio decachordo psallam tibi.

Qui das salutem regibus, qui redemisti Dauid seruum tuum, de gladio maligno eripe me.

Et erue me de manu filiorum alienorum, quorum os locutum est uanitatem, & dextera eorum dextera iniquitatis.

Quorum filij sicut nouellæ plantationes, in iuuentute sua.

Filiæ eorum compositæ, circumornatæ ut similitudo templi.

Promptuaria eorum plena, eructantia ex hoc in illud.

Oues eorum fœtosæ abundantes in egressibus suis, boues eorum crassæ.

Non est ruina maceriæ neq; transitus, neq; clamor in plateis eorum.

Beatum dixerunt populum cui hæc sunt, beatus populus cuius dominus deus eius.

CXLIIII.

Laudatio ipsi Dauid. Aleph.

EXaltabo te deus meus rex, & benedicam nomini tuo in sæculum & in sæculum sæculi.

Beth. Per singulos dies benedicam tibi, & laudabo nomen tuum in sæculum, & in sæculum sæculi.

Gimel. Magnus dominus & laudabilis nimis, & magnitudinis eius non est finis.

Dalet. Generatio & generatio laudabit opera tua, & potentiam tuam prounciabunt.

He. Magnificentiam gloriæ sanctitatis tuæ loquentur, & mirabilia tua narrabunt.

Vau. Et uirtutem terribilium tuorum dicent, & magnitudinem tuam narrabunt.

Zain. Memoriam abundantiæ suauitatis tuæ eructabunt, & iusticia tua exultabunt.

Heth. Miserator & misericors dominus, patiens & multum misericors.

Teth. Suauis dominus uniuersis, & miserationes

tiones eius super omnia opera eius.

Iod. Confiteantur tibi domine omnia opera tua, & sancti tui benedicant tibi.

Caph. Gloriam regni tui dicent, & potentiam tuam loquentur.

Lamech. Vt notam faciant filijs hominum potentiam tuam, & gloriam magnificentiæ regni tui.

Mem. Regnum tuum regnum omnium sæculorum, & dominatio tua in omnem generationem & generationem.

Nun. Fidelis dominus in õnibus uerbis suis, & sanctus in omnibus operibus suis.

Samech. Alleuat dominus ões qui corruũt, & erigit omnes elisos.

Ain. Oculi omnium in te sperant domine, et tu das escam illorum in tẽpore oportuno.

Phe. Aperis tu manum tuam, & imples omne animal benedictione.

Zade. Iustus dominus in omnibus uijs suis, et sanctus in omnibus operibus suis.

Kuph. Prope est dominus omnibus inuocantibus eum, omnibus inuocantibus eum in ueritate.

Res. Voluntatem timentium se faciet, et deprecationem eorum exaudiet, & saluos faciet eos.

Schin. Custodit dominus õnes diligentes se, & omnes peccatores disperdet.

Thau. Laudationē domini loquetur os meū, & benedicat omnis caro nomini sancto eius in sæculum & in sæculum sæculi.

Alleluia, Aggæi & zachariæ CXLV.

Lauda anima mea dominum, laudabo dominum in uita mea, psallam deo meo quam diu fuero.

Nolite confidere in principibus, in filijs hominum in quibus non est salus.

Exibit spiritus eius & reuertetur in terram suam, in illa die peribunt omnes cogtationes eorum.

Beatus cuius deus Iacob adiutor eius, spes eius in domino deo ipsius, qui fecit cœlū & terram, mare, et omnia quæ in eis sunt.

Qui custodit ueritatem in sæculum, facit iudicium iniuriam pacientibus, dat escam esurientibus.

Dominus soluit compeditos, dominus illuminat cæcos.

Dominus erigit elisos, dominus diligit iustos.

Dominus custodit aduenas, pupillum et uiduam suscipiet, & uias peccatorum disperdet.

Regnabit dominus in sæcula, deus tuus Sion, in generationē et generationem. Lau-

Alleluia. CXLVI.

Laudate dominum, quoniam bonū ē psallere mus, deo nostro sit iocunda decoraq; laudatio.

Aedificans Hierusalem dominus, dispersiones Israel congregabit.

Qui sanat contritos corde, & alligat contritiones eorum.

Qui numerat multitudinem stellarum, & omnibus eis nomina uocans.

Magnus dominus noster & magna uirtus eius, & sapientiæ eius non est numerus.

Suscipiens mansuetos dominus, humilians autē peccatores usque ad terram.

Præcinite domino in confessione, psallite deo nostro in cythara.

Qui operit cœlum nubibus, & parat terræ pluuiam.

Qui producit in montibus fœnum & herbam, seruituti hominum.

Qui dat iumentis escam ipsorum, et pullis coruorum inuocantibus eum.

Non in fortitudine equi uoluntatem habebit, neq; in tibijs uiri beneplacitum erit ei.

Beneplacitum est domino super timentes eū. & in eis qui sperant super misericordia eius.

 Lauda Hie-

CXLVII.

Alleluia, Aggæi & Zachariæ

LAuda Hierusalem dominum, lauda deum tuum Sion.

Quoniam confortauit seras portarum tuarum, benedixit filijs tuis in te.

Qui posuit fines tuos pacem, & adipe frumenti satiat te.

Qui emittit eloquium suum terræ, uelociter currit sermo eius.

Qui dat niuem sicut lanam, nebulam sicut cinerem spargit.

Mittit cristallum suam sicut buccellas, ante faciem frigoris eius quis sustinebit?

Emittet uerbum suum & liquefaciet ea, flabit spiritus eius & fluent aquæ.

Qui annunciat uerbũ suum Iacob, iusticias et iudicia sua Israel.

Non fecit taliter omni nationi, & iudicia sua non manifestauit eis.

CXLVIII.

Alleluia, Aggæi & Zachariæ.

LAudate dominum de cœlis, laudate eum in excelsis.

Laudate eum omnes angeli eius, laudate eum omnes uirtutes eius.

Laudate eum sol & luna, laudate eum omnes stellæ & lumen.

Laudate eum cœli cœlorum, & aquæ omnes quæ super cœlos sunt laudent nomẽ domini.

Quia ipse dixit & facta sunt, ipse mandauit & creata sunt.

Statuit ea in sæculum & in sæculum sæculi, præceptum posuit & non præteribit.

Laudate dominum de terra, dracones & omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum, quæ faciunt uerbum eius.

Montes & omnes colles, ligna fructifera & omnes cedri.

Bestiæ & uniuersa pecora, serpentes & uolucres pennatæ.

Reges terræ & omnes populi, principes & omnes iudices terræ.

Iuuenes & uirgines, senes cum iunioribus laudent nomen domini, quia exaltatum est nomen eius solius.

Confessio eius super cœlum & terram, & exaltauit cornu populi sui.

Hymnus omnibus sanctis eius, filijs Israel, populo appropinquanti sibi.

Alleluia. CXLIX.

Cantate domino canticum nouum, laus eius in ecclesia sanctorum,

Lætetur Israel in eo qui fecit eum, & filiæ Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen eius in choro, in tympano & psalterio psallant ei.

Quia beneplacitum est domino in populo suo, & exaltabit mansuetos in salutem.

Exultabunt sancti in gloria, lætabuntur in cubilibus suis.

Exultationes dei in gutture eorum, & gladij ancipites in manibus eorum.

Ad faciendam uindictam in nationibus, increpationes in populis.

Ad alligandos reges eorum in compedibus, & nobiles eorum in manicis ferreis.

Vt faciant in eis iudicium conscriptum, gloria hæc est omnibus sanctis eius.

Alleluia. CL.

Laudate dominum in sanctis eius, laudate eum in firmamento uirtutis eius.

Laudate eum in uirtutibus eius, laudate eum secundum multitudinem magnitudinis eius.

Laudate eum

Laudate eum in sono tubæ, laudate eum in psalterio & cithara.

Laudate eum in tympano & choro, laudate eum in chordis & organo.

Laudate eum in cymbalis benesonantibus, laudate eum cymbalis iubilationis, omnis spiritus laudet dominum.

Laus Deo

1547.

EXPLICIT PSALTERIVM.

SEQVVNTVR ALII PSALMI siue Cantica ex sacris literis, In ecclesijs cantari solita.

Canticum Mose, Exo. XV.

Tunc cecinit Moses & filij Israel, carmen hoc Domino, & dixerunt.

CAntemus domino, gloriose enim magnificatus est, equum & ascensorem proiecit in mare.

Fortitudo mea & laus mea dominus, & factus est mihi in salutem.

Iste deus meus & glorificabo eum, deus patris mei & exaltabo eum.

Dominus quasi uir pugnator, omnipotens nomen eius, currus Pharaonis & exercitum eius proiecit in mare.

Electi pincipes eius submersi sunt in mari rubro, abyssi operuerunt eos, descenderunt in profundum quasi lapis.

Dextera tua domine magnificata est in fortitudine, dextera tua domine percussit inimicū, & in multitudine gloriæ tuæ deposuisti aduersarios meos.

Misisti iram tuam, quæ deuorauit eos sicut stipulam, & in spiritu furoris tui congregatæ sunt aquæ.

Stetit

Stetit unda fluens, congregatæ sunt abyssi in medio mari.

Dixit inimicus, persequar & comprehendam, diuidam spolia, implebitur anima mea.

Euaginabo gladium meum, interficiet eos manus mea.

Flauit spiritus tuus & operuit eos mare, submersi sunt quasi plumbum in aquis uehementibus.

Quis similis tui in fortibus domine? quis similis tui magnificans in sanctitate? terribilis atq; laudabilis & faciens mirabilia.

Extendisti manū tuam, et deuorauit eos terra.

Dux fuisti in misericordia tua, populo quem redemisti.

Et portasti eum in fortitudine tua, ad habitaculum sanctum tuum.

Audiuerunt populi & irati sunt, dolores obtinuerunt habitatores Philistijm.

Tunc conturbati sunt principes Edom, robustos Moab obtinuit tremor, obriguerunt omnes habitatores Chanaan.

Irruat super eos formido & pauor, in magnitudine brachij tui.

Fiant immobiles quasi lapis, donec pertranseat populus tuus domine, donec pertranseat populus

pulus tuus iste quem possedisti.
Introduces eos & plantabis in monte hæreditatis tuæ firmissimo habitaculo tuo quod operatus es domine.
Sanctuarium tuum domine, quod firmauerunt manus tuæ, Dominus regnabit in æternum & ultra.
Ingressus est enim eques Pharao cum curribus & equitibus eius in mare, & reduxit super eos dominus aquas maris.
Filij autem Israel ambulauerunt per siccum, in medio eius.

Canticum Mose, Deut. XXXII.

Locutus est Moses, audiente uniuerso cœtu Israel, uerba carminis huius, & ad finem usq; compleuit.

AVdite cœli quæ loquar, audiat terra uerba oris mei.
Concrescat in pluuiam doctrina mea, fluat ut ros eloquium meum.
Quasi imber super herbam, & quasi stillæ super gramina, quia nomen domini inuocabo.
Date magnificentiam deo nostro, dei perfecta sunt opera, & omnes uiæ eius iudicia.

Deus

Deus fidelis & absq; ulla iniquitate, iustus & rectus.
Peccauerunt ei, & non filij eius, in sordibus.
Generatio praua atq; peruersa, hæccine reddis domino popule stulte & insipiens?
Nunquid non ipse est pater tuus, qui possedit te, & fecit & creauit te?
Memento dierum antiquorum, cogita generationes singulas.
Interroga patrem tuum, & annunciabit tibi, maiores tuos & dicent tibi.
Quando diuidebat altissimus gentes, quando separabat filios Adam.
Constituit terminos populorum, iuxta numerũ filiorum Israel.
Pars autem domini populus eius, Iacob funiculus hæreditatis eius.
Inuenit eum in terra deserta, in loco horroris & uastæ solitudinis.
Circunduxit eum & docuit, et custodiuit quasi pupillam oculi sui.
Sicut aquila prouocans ad uolandum pullos suos, & super eos uolitans.
Expandit alas suas & assumpsit eum, atq; portauit in humeris suis.
Dominus solus dux eius fuit, & non erat cum eo deus alienus.

Constitui

Constituit eum super excelsam terram, ut comederet fructus agrorum.

Vt sugeret mel de petra, oleumq; de saxo durissimo.

Butyrum de armento, & lac de ouibus, cum adipe agnorum & arietum filiorum Basan.

Et hircos cum medulla tritici, & sanguinem uuæ biberent meracissimum.

Incrassatus est dilectus & recalcitrauit, incrassatus, impinguatus, dilatatus.

Dereliquit deum factorem suum, & recessit á deo salutari suo.

Prouocauerunt eum in dijs alienis, & in abominationibus ad iracundiam concitauerunt.

Immolauerunt demonijs & non deo, dijs quos ignorabant.

Noui recentesq; uenerunt, quos non coluerunt patres eorum.

Deum qui te genuit dereliquisti, & oblitus es domini creatoris tui.

Vidit dominus & ad iracundiam concitatus est, quia prouocauerunt eum filij sui et filiæ

Et ait, abscondam faciem meam ab eis, et considerabo nouissima eorum.

Genera-

Generatio enim peruersa est, et infideles filij.

Ipsi me prouocauerunt in eo qui nõ erat deus, & irritauerunt in uanitatibus suis.

Et ego prouocabo eos in eo qui non est populus, & in gente stulta irritabo illos.

Ignis succensus est in furore meo, & ardebit usq; ad inferni nouissima.

Deuorabitq; terram cum germine suo, et montium fundamenta comburet.

Congregabo super eos mala, & sagittas meas complebo in eis.

Consumentur fame, & deuorabunt eos aues morsu amarissimo.

Dentes bestiarum immittam in eos, cum furore trahentium super terram atq; serpentium.

Foris uastabit eos gladius et intus pauor, iuuenem simul ac uirginem, lactentem cum homine sene.

Et dixi, Vbi nam sunt? Cessare faciam ex hominibus memoriam eorum.

Sed propter iram inimicorum distuli, ne forte superbirent hostes eorum.

Et dicerent, Manus nostra excelsa, & non dominus fecit hæc omnia.

Gens absq; consilio est & sine prudentia, utinam sa-

nam saperent & intelligerent, ac noui-
ßima prouiderent.
Quomodo persequebatur unus mille, & duo
fugarent decem millia?
Nonne ideo, quia deus suus uendidit eos, &
dominus conclusit illos?
Non enim est deus noster ut dij eorum, & ini-
mici nostri sunt iudices.
De uinea Sodomorum uinea eorum, et de sub-
urbanis Gomorræ.
Vua eorum uua fellis, & botrus amarißimus.
Fel draconum uinum eorum, et uenenum aspi-
dum insanabile.
Nonne hæc condita sunt apud me, & signata
in thesauris meis?
Mea est ultio, & ego retribuam eis in tempo-
re, ut labatur pes eorum.
Iuxta est dies perditionis, & adesse festinant
tempora.
Iudicabit dominus populum suum, & in ser-
uis suis miserebitur.
Videbit quod infirmata sit manus, & clausi
quoq; defecerunt, residuiq; consumpti sunt.
Et dicent, Vbi sunt dij eorum, in quibus habe-
bant fiduciam.
De quorum uictimis comedebant adipes, &
bibebant

bibebant uinum libaminum?
Surgant & opitulentur uobis, & in necessita-
te uos protegant.
Videte quod ego sim solus, & non sit alius
deus præter me.
Ego occidam, & ego uiuere faciam, percuti-
am, & ego sanabo, non est qui de manu mea
poßit eruere.
Leuabo ad cœlum manum meam, & dicam, ui-
uo ego in æternum.
Si acuero ut fulgor gladium meum, et arripue-
rit iudicium manus mea.
Reddam ultionem hostibus meis, & his qui ode
runt me retribuam.
Inebriabo sagittas meas sanguine, & gladius
meus deuorabit carnes.
De cruore occisorum, et de captiuitate nudati
inimicorum capitis.
Laudate gentes cum populo eius, quia san-
guinem seruorum suorum ulciscetur.
Et uindictam retribuet in hostes eorum, &
propitius erit terræ populi sui.

Canticum Hannæ, I. Regum. II.
Et orauit Hanna & ait.

Exultauit cor meum in domino, et exaltatum est cornu meum in deo meo.
Dilatatum est os meum super inimicos meos, quia lætata sum in salutari tuo.
Non est sanctus ut est dominus, neq; enim est alius extra te, & non est fortis sicut deus noster.
Nolite multiplicare loqui sublimia, gloriãtes.
Recedãt uetera de ore uestro, quia deus scientiarum dominus est, & ipsi præparantur cogitationes.
Arcus fortium superatus est, & infirmi accincti sunt robore.
Repleti prius pro panibus se locauerunt, et famelici saturati sunt.
Donec sterilis peperit plurimos, & quæ multos habebat filios infirmata est.
Dominus mortificat et uiuificat, deducit ad inferos & reducit.
Dominus pauperem facit & ditat, humiliat et sublimat.
Suscitat de puluere egenum, & de stercore erigit pauperem.
Vt sedeat cum principibus, & solium gloriæ teneat.
Domini enim sunt cardines terræ, & posuit super

super eos orbem.
Pedes sanctorum suorum seruabit, & impij in tenebris conticescent, quia non in fortitudine sua roborabitur uir.
Dominum formidabunt aduersarij eius, & super ipsos in cœlis tonabit.
Dominus iudicabit fines terræ, & dabit imperium regi suo, & sublimabit cornu Christi sui.

Canticum Isaiæ, Esa. XII.

Et dices in die illa.

Confitebor tibi domine quoniam iratus es mihi, conuersus est furor tuus & consolatus es me.
Ecce deus saluator meus, fiducialiter agam & non timebo.
Quia fortitudo mea & laus mea dominus, & factus est mihi in salutem.
Haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris, & dicetis in illa die, Confitemini domino & inuocate nomen eius.
Notas facite in populis adinuentiones eius, memento te quoniam excelsum est nomen eius.
Cantate domino quoniam magnifice fecit, annunciate hoc in uniuersa terra.
Exulta & lauda habitatio Sion, quia magnus

 in me-

in medio tui sanctus Israel.

Canticum Ezechiæ, Esa. XXXVIII.

Scriptura Ezechiæ regis Iuda, postquam ægrotasset et conualuisset de infirmitate sua.

Ego dixi In dimidio dierum meorum uadam ad portas inferi.

Quæsiui residuum annorum meorum.

Dixi, non uidebo dominum deum in terra uiuentium.

Non aspiciam hominen ultra, & habitatorem quietis.

Generatio mea ablata est, & conuoluta est à me, quasi tabernacula pastorum.

Præcisa est uelut à texente uita mea, dum adhuc ordirer succidit me, de mane usq; ad uesperam finies me.

Sperabam usq; ad mane, quasi leo sic contriuit omnia ossa mea.

De mane usq; ad uesperam finies me, sicut pullus hirundinis sic clamabo, meditabor ut columba.

Attenuati sunt oculi mei, suspicientes in excelsum.

Domine uim patior, responde pro me, quid dicam aut quid respondebit mihi cum ipse fecerit?

Recogitabo tibi omnes annos meos, in amaritudine animæ meæ.

Domine si sic uiuitur, & in talibus uita spiritus mei, corripies me, et uiuificabis me, ecce in pace amaritudo mea amarißima.

Tu autem eruisti animam meam ut non periret, proiecisti post tergum tuum omnia peccata mea.

Quia non infernus confitebitur tibi, neq; mors laudabit te, non expectabunt qui descendunt in lacum ueritatem tuam.

Viuens uiuens ipse confitebitur tibi, sicut & ego hodie, pater filijs notam faciet ueritatem tuam.

Domine saluum me fac, & psalmos nostros cantabimus cunctis diebus uitæ nostræ in domo domini.

Canticum Abacuck, Aba. III.

Oratio Abacuck Prophetæ pro ignorantijs.

Domine audiui auditionem tuam, & timui.

Domine opus tuum, in medio annorum uiuifica illud.

In medio annorum notum facies, cum iratus fueris misericordiæ recordaberis.

Deus ab austro ueniet, & sanctus de monte Pharan.

Operuit coelos gloria eius, & laudis eius ple-na est terra.

Splendor eius ut lux erit, cornua in manibus eius.

Ibi abscondita est fortitudo eius, ante faciem eius ibit mors.

Egredietur diabolus ante pedes eius, stetit & mensus est terram.

Aspexit & dissoluit gentes, & contriti sunt montes saeculi.

Incuruati sunt colles mundi, ab itineribus aeter nitatis eius.

Pro iniquitate uidi tentoria Aethiopiae, turba buntur pelles terrae Madian.

Nunquid in fluminibus iratus es domine, aut in fluminibus furor tuus, uel in mari indi-gnatio tua?

Qui ascendis super equos tuos, & quadrigae tuae saluatio.

Suscitans suscitabis arcum tuum, iuramenta tribubus quae locutus es.

Fluuios scindes terrae, uiderunt te & dolue-runt montes, gurges aquarum transijt.

Dedit abyssus uocem suam, altitudo manus su-as leuauit. Sol

Sol & luna steterunt in habitaculo suo, in lu-ce sagittarum tuarum ibunt, in splendore fulgurantis hastae tuae.

In fremitu conculcabis terram, & in furore obstupefacies gentes.

Egressus es in salutem populi tui, in salutem cum Christo tuo.

Percußisti caput de domo impij, denudasti fun-damenta eius usq; ad collum.

Maledixisti sceptris eius, capiti bellatorũ eius, uenientibus ut turbo ad dispergendum me.

Exultatio eorum, sicut eius qui deuorat pau-perem in abscondito.

Viam fecisti in mari equis tuis, in luto aquarum multarum.

Audiui & conturbatus est uenter meus, à uo-ce contremuerunt labia mea.

Ingrediatur putredo in oßibus meis, & subter me scateat.

Vt requiescam in die tribulationis, et ascen-dam ad populum accinctum nostrum.

Ficus enim non florebit, & non erit germen in uineis.

Mentietur opus oliuae, & arua non afferent cibum.

Abscindetur de ouili pecus, & non erit ar-mentum in praesepibus. Ego

Ego autem in domino gaudebo, & exultabo in deo Iesu meo.

Deus dominus fortitudo mea, & ponet pedes meos quasi ceruorum.

Et super excelsa mea deducet me uictor, in Psalmis canentem.

Canticum trium Puerorum, Daniel. III.

Tunc hi tres, quasi ex uno ore laudabant & glorificabant & benedicebant deum, in fornace, dicentes.

BEnedicite omnia opera domini domino, laudate & superexaltate eum in sæcula.

Benedicite angeli domini domino, Benedicite cœli domino.

Benedicite aquæ omnes quæ super cœlos sunt domino, benedicite omnes uirtutes domini domino.

Benedicite sol & luna domino, benedicite stellæ cœli domino.

Benedicite omnis imber & ros domino, benedicite omnis spiritus dei domino.

Benedicite ignis & æstus domino, benedicite frigus & æstas domino, Bene-

Benedicite rores & pruina domino, benedicite gelu & frigus domino.

Benedicite glacies & niues domino, benedicite noctes & dies domino,

Benedicite lux & tenebræ domino, benedicite fulgura & nubes domino.

Benedicat terra dominum, laudet & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite montes & colles domino, benedicite uniuersa germinantia in terra domino.

Benidicite fontes domino, benedicite maria & flumina domino.

Benedicite cete & omnia quæ mouentur in aquis domino, benedicite omnes uolucres cœli domino.

Benedicite omnes bestiæ & pecora domino, benedicite filij hominum domino.

Benedicat Israel dominum, laudet & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite sacerdotes domini domino, benedicite serui domini domino.

Benedicite spiritus & animæ iustorum domino, benedicite sancti & humiles corde domino.

Benedi-

Benedicite Anania, Azaria, Misahel domino, laudate & superexalt ate eum sæcula.
Benedicamus patrem et filium cum sancto spiritu, laudemus & superexaltemus eum in sæcula.
Benedictus es domine in firmamento cœli, laudabilis & gloriosus & superexaltatus in sæcula.

Luce .I.
Canticum Mariæ uirginis.
Et ait Maria,

MAgnificat anima mea dominum.
Et exultauit spiritus meus, in deo salutari meo.
Quia respexit humilitatem ancillæ suæ, ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.
Quia fecit mihi magna qui potens est, & sanctum nomen eius.
Et misericordia eius à progenie in progenies timentibus eum.
Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos mente cordis sui.
Deposuit potentes de sede, & exaltauit humiles.
Esurientes impleuit bonis, & diuites dimisit inanes.
Suscepit

Suscepit Israel puerum suum, recordatus misericordiæ suæ.
Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham & semini eius in sæcula.
Gloria patri & filio, & spiritui sancto.
Sicut erat in principio & nunc & semper, et in sæcula sæculorum Amen.

Canticum zachariæ Lucæ, I.
Et Zacharias pater Ioannis repletus est spiritu sancto, & Prophetauit dicens.

BEnedictus dominus deus Israel, quia uisitauit, & fecit redemptionem plebis suæ.
Et erexit cornu salutis nobis, in domo Dauid pueri sui.
Sicut locutus est per os sanctorum, qui à sæculo sunt Prophetarum eius.
Salutem ex inimicis nostris, & de manu omnium qui oderunt nos.
Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris, & memorari testamenti sui sancti.
Iusiurandum quod iurauit ad Abraham patrem nostrum, daturum se nobis.
Vt sine timore de manu inimicorum nostrorum li-

rum liberati seruiamus illi.

In sanctitate & iusticia coram ipso, omnibus diebus nostris.

Et tu puer Propheta altißimi uocaberis, praeibis enim ante faciem domini parare uias eius.

Ad dandam scientiam salutis plaebi eius, in remißione peccatorum eorum.

Per uiscera misericordiae dei nostri, in quibus uisitauit nos oriens ex alto.

Illuminare his qui in tenebris et in umbra mortis sedent, ad dirigendos pedes nostros in uiam pacis.

Gloria patri & filio, & spiritui sancto.

Sicut erat in principio & nunc & semper, et in saecula saeculorum Amen.

Canticum Simeonis.
Lucae, II.

Simeon accepit puerum Iesum in ulnas suas, et benedixit deum & dixit.

NVnc dimittis seruum tuum domine, secundum uerbum tuum in pace.

Quia uiderunt oculi mei, salutare tuũ

Quod parasti, ante faciem omnium populorum.

Lumen

Lumen ad reuelationem gentium, & gloriam plebis tuae Israel.

Gloria patri & filio, & spiri.

Sicut erat in principio, & nunc

Canticum sanctorum Ambrosij & Augustini.

TE deum laudamus, te dominum confitemur.

Te aeternum patrem, omnis terra ueneratur.

Tibi omnes angeli, tibi coeli & uniuersae potestates.

Tibi Cherubin & Seraphin, incessabili uoce proclamant.

Sanctus, Sanctus, Sanctus dominus deus sabaoth.

Pleni sunt coeli et terra, maiestatis gloriae tuae.

Te gloriosus apostolorum chorus.

Te Prophetarum laudabilis numerus.

Te martyrum candidatus, laudat exercitus.

Te per orbem terrarum, sancta confitetur ecclesia.

Patrem immensae maiestatis.

Venerandum tuum uerum, & unicum filium.

Sanctum

Sanctum quoq; paraclètum spiritum.
Tu rex gloriæ Christe.
Tu patris sempiternus es filius.
Tu ad liberandum suscepturus hominem, non horruisti uirginis uterum.
Tu deuicto mortis aculeo, aperuisti credentibus regna cœlorum.
Tu ad dexteram dei sedes, in gloria patris.
Iudex crederis esse uenturus.
Te ergo quæsumus tuis famulis subueni, quos precioso sanguine redemisti.
Aeterna fac cũ sanctis tuis gloria munerari.
Saluum fac populum tuum domine, & benedic hæreditati tuæ.
Et rege eos, & extolle illos usq; inæternum
Persingulos dies benedicimus te.
Et laudamus nomen tuum in sæculum, & in sæculum sæculi.
Dignare domine die isto, sine peccato nos custodire.
Miserere nostri domine, miserere nostri.
Fiat misericordia tua domine super nos, quẽadmodum sperauimus in te.
In te domine speraui non confundar inæternum.

Symbolum Athanasij Episcopi.

Symbolum Athanasij Episcopi.

Qvicumq; uult saluus esse, ante omnia opus est, ut teneat Catholicam fidem.
Quam nisi quisque integram inuiolatamq; seruauerit, absq; dubio in æternum peribit.
Fides autem Catholica hæc est, ut unum deum in trinitate & trinitatem in unitate ueneremur.

Fides Catholica quæ

Neq; confundentes personas, neque substantiam separantes.
Alia est enim persona patris, alia filij, alia spiritus sancti.
Sed patris & filij & spiritus sancti una est diuinitas, æqualis gloria, coeterna maiestas.
Qualis pater, talis filius, talis spiritus sanctus.
Increatus pater increatus filius, increatus spiritus sanctus.
Immensus pater, immensus filius, immensus spiritus sanctus.
Aeternus pater, æternus filius, æternus spiritus sanctus.
Et tamen non tres æterni, sed unus æternus.

Sicut non tres increati nec tres immensi, sed unus increatus & unus immensus.

Similiter omnipotens pater, ōnipotens filius, omnipotens spiritus sanctus.

Et tamen non tres omnipotentes, sed unus omnipotens.

Ita deus pater, deus filius, deus spiritus sanctus

Et tamen non tres dij, sed unus est deus.

Ita dominus pater, dominus filius, dominus spiritus sanctus.

Et tamen non tres domini, sed unus est dominus

Quia sicut singillatim unāquamq; personam deum aut dominum confiteri, Christiana ueritate compellimur.

Ita tres deos aut dominos dicere, Catholica religione prohibemur.

Pater à nullo est factus, nec creatus nec genitus.

Filius à patre solo est, non factus nec creatus sed genitus.

Spiritus sanctus à patre & filio, non factus nec creatus nec genitus sed procedens.

Vnus ergo pater non tres patres, unus filius non tres filij, unus spiritus sanctus non tres spiritus sancti.

Et in hac trinitate nihil prius aut posterius, nihil maius aut minus.

Sed

Sed totæ tres personæ, coeternæ sibi sunt & & coequales.

Ita ut per omnia, sicut iam supradictum est, & trinitas in unitate, & unitas in trinitate ueneranda sit.

Qui uult ergo saluus esse, ita de trinitate sentiat.

Sed necessariū est ad æternam salutem, ut incarnationem quoq; domini nostri Iesu Christi fideliter credat.

Est ergo fides recta, ut credamus & confiteamur, quia dominus noster Iesus Christus dei filius deus & homo est.

Vere fides & recta

Deus est ex substantia patris ante sæcula genitus, et homo ex substantia matris in sæculo natus.

Perfectus deus, perfectus hō, ex anima rationali & humana carne subsistens.

Aequalis patri secundū diuinitatem, minor patre secundum humanitatem.

Qui licet deus sit & homo, non duo tamen sed unus est Christus.

Vnus autem nō conuersione diuinitatis in carnem, sed assumptione humanitatis in deum.

Vnus omnino non confusione substantiæ, sed unitate personæ.

 Nam

Nam sicut anima rationalis & caro unus est homo, ita deus et homo unus est Christus.

Qui passus est pro salute nostra, descendit ad inferos, tercia die resurrexit à mortuis.

Ascendit ad cœlos, sedet ad dexteram dei patris omnipotentis.

Inde uenturus est iudicare uiuos & mortuos.

Ad cuius aduentum, omnes homines resurgere habent cum corporibus suis.

Et reddituri sunt, de factis proprijs rationem.

Et qui bona egerunt ibunt in uitam æternam, qui uero mala in ignem æternum.

Hæc est fides Catholica, quam nisi quisq; fideliter firmiterq; crediderit saluus esse non poterit.

Gloria patri & filio, & spiritui sancto.

Sicut erat in principio & nunc & sem.

Psalmus inuitans nos ad laudandũ deum, ne contempto eius uerbo, pereamus nostra infidelitate, ut olim Iudei in deserto.

Secundum

secundum aliam translationem, qua solitus est cantari in ecclesijs.

VEnite exultemus domino, iubilemus deo salutari nostro, præoccupemus faciem eius in confeßione, et in psalmis iubilemus ei.

Quoniam deus magnus dominus & rex magnus super omnes deos, quoniam non repellet dominus plebem suam, quia in manu eius sunt omnes fines terræ, & altitudines montium ipse conspicit.

Quoniam ipsius est mare & ipse fecit illud, & aridam fundauerunt manus eius, uenite adoremus & procidamus ante deum, ploremus coram domino qui fecit nos, quia ipse est dominus deus noster nos, autem populus eius & oues pascuæ eius.

Hodie si uocem eius audieritis, nolite obdurare corda uestra, sicut in exacerbatione secundum diem tentationis in deserto, ubi tentauerunt me patres uestri, probauerunt & uiderunt opera mea.

Quadraginta annis proximus fui generationi huic, & dixi semper, hij errant corde, ipsi

 uero

uero non cognouerunt uias meas, quibus iuraui in ira mea, si introibunt in requiem meam.

Gloria patri & filio, et spiritui sancto.

Sicut erat in principio & nunc & semper, et in sæcula sæculorum AMEN.

EXCVSVM VVITTEMBER.
Apud Iohannem Lufft anno
domini MD, XXIX.

psal. 31: Ich aber hoffe auff dich, und spreche, du
bist mein Gott,
meine zeit stehet in deinen henden.
Lass leuchten dein andtzlitz uber deinen
knecht, hilff mir durch deine gütte.
Her lass mich nicht zu schanden werden,
den ich ruffe dich an.

psal. 26: Ich wasche meine hende mit unschuldt
und halte mich Her zu deinem altar
da man horet die stimme des danckens und
da man prediget alle deine wunder.
Her ich habe lieb die stadte deines hauses,
und den ort da deine ehre wonet.
Raffe meine seele nicht hin mit den sunder
noch mein leben mit den blutdürstigen.

psal. 27: Eins bitt ich von dem Herren das hette ich
gerne, das ich im hause des Herren bleiben moge
mein lebenlang zu schauen die schonen gottes
dienste des Herren, und seinen Tempel zu besuchen
Her hore meine stimme, wen ich ruffe, sey mir
genedig und erhore mich
Mein hertz helt dir fur dein wort. Ihr solt mein
andlitz suchen. darumb suche ich auch Her dein
andlitz.
verbirge dein andlitz nicht fur mir, und verstosse
nicht im zorn deinen knecht.
Harre des Herren, sey getrost und unverzagt, und
harre des Herren.

psal. 31: Seid getrost und unverzagt, alle die ihr
des Herren harret.

psal. 36: Commenda domino viam tuam & spera in eo
& ipse faciet   Befehle dem Herren deine weg
und hoffe auff ihn. Er wirds wol machen.

psal. 55: Iacta super dominum curam tuam. & ipse te
enutriet. & non dabit in aeternum fluctuationem
iusto.   Wirff dein anliegen auff
den Herrn, der wird dich versorgen, und wird
den gerechten nicht ewiglich in unruge lassen.

psal. 27: Expecta dominum viriliter age, & confortetur
cor tuum, & sustine dominum.
Harre des Herren, sey getrost und unverzagt
und harre des Herren.